

సంపుటము - III
నెం. 5

7 ఏప్రిల్, 1998
మంగళవారం,
(శక సం. 1920,
చైత్రం - 17)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక.

విషయసూచిక

	పేజీ
1. సభాకార్యక్రమము వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి.	.. 387
2. ప్రశ్నలు - వాగ్దాత సమాధానములు	.. 389
3. సభాకార్యక్రమము	.. 426
4. జేరో అవర్	.. 433
5. అరేజీల సమర్పణ	.. 453
6. ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్ హార్వేషిడ్ అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి.	.. 456
7. ప్రభుత్వ బిల్లు 1998 ప్లాదరాబాదు నగర పాలక సంస్థల (సవరణ) బిల్లు	.. 480

(ప్రవేశపెట్టబడినది)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే
శాసనసభ ముద్రాణాలయము, ప్లాదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	: శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
ఉప సభాపతి	: శ్రీ ఎన్. మహమ్మద్ ఫరూక్
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	: శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి శ్రీ కర్నా సుబ్బారెడ్డి శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ శ్రీ డి. రాజగోపాల్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	: శ్రీ సి. వెంకటేశన్
కార్యదర్శి	: శ్రీ ఎస్.డి. కమలాకర్
సంయుక్త కార్యదర్శులు	: శ్రీ బి.వి. శర్మ శ్రీ ఎమ్.పాల్. కేశవరావు
ఉప కార్యదర్శులు	: శ్రీ కె. తులూనందసింగ్ శ్రీ అహమద్ అలౌవుల్లా శ్రీమతి బి. అంజనీబాయి శ్రీ బి.వి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె.వి. డేవిడ్ జానకన్
సహాయ కార్యదర్శులు	: శ్రీ ఖజా ముయినుద్దీన్ శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్ శ్రీ ల్లెక్కూర్ రెహమాన్ అన్నారి శ్రీ ఆర్. అంజయ్య శ్రీ సయ్యద్ అహమద్ శ్రీ ఎస్.వి. రామిరెడ్డి శ్రీమతి వి. జయకుమారి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ శ్రీ పి. కాశిరాజు శ్రీ కె. హరినారాయణ రావు శ్రీ పి. వెంకటరామరావు
ఫోన్ రిపోర్టర్	: శ్రీ ఎస్. రాజ సదరామ్

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్యలు

అధికార నేతడిక

(పదమూడవ సమావేశము : పదిహేడవ రోజు)

మంగళవారం, ఏప్రిల్ 7, 1998

(సభ ఉదయం 9.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

సభాకార్యక్రమము :

వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి

శ్రీ పి. రామయ్య (నిడుమోలు):- మేము అడ్జర్నమెంటు మోషన్ ఇచ్చాము. 12000 కొట్ల వరల్కు బ్యాంకు నుంచి తీసుకుంటున్నారు. వాటి కండిషనాలిటీ తెలియదు. సభ జరిగేటప్పుడు, సభకు తెలియకుండా ఈ విధంగా ఒప్పందాలు చేసుకుంటున్నారు. సభలో చర్చించవలసిన అర్జీలు విషయమయింది.

శ్రీ టైల్ పర్సన్:- రామయ్యగారు కూర్చోండి

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- 38 కొట్ల దాకా మీసీయాక్ చేశారు.

Chairperson:- I have received two Adjournment Motions and they have been disallowed.

Sri M.A. Gafoor:- Madam, you please read them.

Chairperson:- O.K. I will read them. First Adjournment Motion given notice of by Smt. N. Laxmi Parvathi, Sri H. Appaiah Dora and Sri T.S.L. Naicker with regard to the alleged involvement of the Chief Minister and the Irrigation Minister in Yeleru land issue - has been disallowed and

Second Adjournment Motion given notice of by Sri P. Ramaiah, N. Raghava Reddy, Sri J. Venkaiah, Sri M.A. Gafoor, Sri N. Raja Reddy, Sri N. Rammohan Rao, Smt. P. Bharati, Sri S. Venkata Veeraiah, Sri T. Chenchiah, Sri K. Venkatnarsaiah, Sri K. Ramulu, Sri K. Bojji, Sri D. Rajagopal, Sri N. Narsimha Reddy and Sri J. Ranga Reddy with regard to taking a huge amount of Rs. 12,000 crores from the World Bank without the approval of the State Legislature has been disallowed.

If you come in another form, I will allow you definitely.

శ్రీ పి. రామయ్య:- సభ జరిగింపుడు 12 వేల కోట్లకుంటున్నారు; దేనికి పెడుతున్నారు. వర్ష జరుపుతారా లేదా?

Chairperson:- If you come in another form, I will definitely allow you. I request you to please resume your seats.

శ్రీ పి. రామయ్య:- రహస్య ఒప్పందాలు చేసుకుంటున్నారు. బ్యాన్స్ వరెండు అని చెప్పుతున్నారు.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి (పాతవట్నం):- ఎడ్వర్డుమెంటు మోషన్ మీద మాట్లాడడానికి పరిశీలన ఇవ్వండి.

ఛైర్మన్:- ఆర్టికల్ జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ జరుగుతున్నది. జడ్జి ఎంక్వయిర్ చేస్తున్నారు. కావలంటే. మీరు అక్కడికి వెళ్లి చెప్పుకోండి.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ సరిగా జరగడం లేదు.

ఛైర్మన్:- దయచేసి, ఎవరు కూడా ఆ సభ్యులకు మాట్లాడకుండా పుండడం మంచిది. ప్లీజ్ రిజ్మామ్ యువర్ సీట్స్.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- చెప్పుకోవడానికి అవకాశం ఇవ్వండి. ఒకసారి అప్పీలు చేసుకొనేయండి.

ఫైర్పర్సన్:- బుడిషియట్ ఎంక్వయిరి జరిగేటపుడు యు కాంట్ అప్పీల్ ఆఫ్ ది డిస్మిల్ చౌశాను. ప్లీడ్ రెజిస్ట్రార్ యువర్ సీట్.

ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

పార్వతీపురంలో ఉపవిద్యాధికారి పదవీ భర్తీ

161-

*4724-(ఆర్)- సర్వశ్రీ ఎన్. జయరాజు (నాగూర్), కె. చిట్టినాయుడు (పాడేరు), కె. జయరాం (సింగనమల), బి. జయప్రకాష్ (తెరంగం):- పాఠశాల విద్యార్థి శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) పార్వతీపురంలో ఉపవిద్యాధికారి పదవినీ చాలా సంవత్సరాలుగా ఖాళీగా ఉంచిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఆ పదవీ ఖాళీగా ఉన్నందున, ఆ ప్రాంతంలో గిరిజన ఇతర అవాస పాఠశాలల పరిపాలన సక్రమంగా సాగడం లేదన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

పాఠశాల విద్యార్థి శాఖమంత్రి (శ్రీ కె.ఇ. ప్రభాకర్):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) పార్వతీపురం, ఐ.టి.డి.ఎ.డి.పూట్ విద్యార్థి శాఖాధికారి పూర్తి అదనపు పదవీ బాధ్యతలను 9-9-1997 తేదీ నుండి ఓల్గాగిరిజన సంక్షేమశాఖ అధికారికి అప్పగించడమయింది. ఆ అధికారి నేటివరకు బాధ్యతలను నిర్వహిస్తున్నాడు. అందుచేత గిరిజనుల, ఇతరవర్గాల నైవాసిక పాఠశాల నిర్వహణ పనితీరు ఆ ప్రాంతంలో దెబ్బతినలేదు. ఏమైనప్పటికీ, అతిత్వరలోనే ఆ పదవినీ భర్తీచేయడానికి అవసరమయిన చర్యతీసుకోవడ మవుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. జయరాజు:- పార్వతీపురం ఐ.టి.డి.ఎ.కు సంబంధించి సుమారు 450 పాఠశాలలు వున్నాయి. డి.పూట్ విద్యార్థి శాఖాధికారి అక్కడ చాలా అవసరం. సుమారు 5 సంవత్సరాల నుండి కూడా ఆ పోస్టు వేతెంబుగా వున్నది. మేము ఎన్నోసార్లు శాసనసభ్యులుగా డైరెక్టరు ఆఫ్ స్కూలు ఎడ్యుకేషన్ గారిని అడగడం జరిగింది. మినిష్టరుగారు ఇంతవరకు ఆ ఉద్యోగంలో అప్పాయింట్ చేయలేదు. దీని వల్ల అక్కడ వున్న పాఠశాలల్లో సరైన సూపర్విజన్ లేక ఎంతో కష్టం అవుతోంది. ఆ ప్రాంతంలో వున్న ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలలు, ఆశ్రమ పాఠశాలలో విద్యార్థివృద్ధి చాలా కుంభుపడుతున్నది. డైరెక్టరు ఆఫ్ స్కూలు ఎడ్యుకేషన్ కు ఎం.ఎల్.ఏ.గా కాకుండా అరిగేటట్లుగా తీరగడం జరిగింది. అయినప్పటికీ కూడా, ఇప్పటివరకు మంత్రిగారు ఆ పోస్టును భర్తీ చేయలేదు.

అతిత్వరలో చర్య తీసుకుంటామని చెప్పుతున్నారు. దాదాపు 5 సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ కూడా భర్తీ కాకపోవడం వల్ల చాలా బాధాకరంగా వుంది. రెండవది, పాఠశాలలో కనీసపనులు కూడా లేవు. బిల్లుకు బోర్డు, ఛైర్మనిని ఇతర సమస్యలు లేవు. వాటి విషయంలో మంత్రిగారు ఏమీ చర్య తీసుకుంటున్నారని తమద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె.ఇ. పృథ్వీకర్:- మేడమ్ స్పీకర్, విద్యాశాఖలో డిప్యూటీ డి.ఇ.వోల ప్రమోషన్ కోసం ఉద్దేశించిన పోస్టులు మొత్తం సర్వీసుకు సంబంధించినవి. సూపరింటెండెంటుకు ప్రమోషన్ ఇవ్వాలి. అలాగే, ఉన్నతపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులకు ప్రమోషన్స్ ఇచ్చి నింపాలి. జీవో నెం. 40 ప్రకారంగా ప్రభుత్వ పాఠశాలలు, డిల్మావరీషతు పాఠశాలలో పని చేస్తున్న ప్రధాన ఉపాధ్యాయుల నేనియారిటీని దృష్టిలో పెట్టుకుని యీ పోస్టులను భర్తీ చేయాలి. ప్రభుత్వ పాఠశాలలో పని చేస్తున్న ఉద్యోగస్థులు ఎ.పి.ఎ.టి.కి వెళ్లి స్టే ఆర్డర్ తేవడం జరిగింది. తీర్పు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. యీ తీర్పు ప్రకారంగా జీవో నెం. 40 లోని అంశాలను మార్పు చేయాలి. అప్పటిదాకా ప్రమోషన్స్ ఇవ్వవద్దని స్పష్టం చేయడం జరిగింది. అందువల్ల ఉపాధ్యాయులకు కేటాయించిన యీ పోస్టులను నింపడానికి వీలు లేనందువల్ల ఖాళీగా వున్నాయి. నేనియారిటీ ప్రాతిపదికన చేయాలి. ఫుల్ ఎడిషనల్ ఛార్జ్ ఎరెంజ్ చేశాము.

శ్రీ పి. సింగన్నదొర (పోలవరం):- మేడమ్ స్పీకర్, ఇప్పుడు గిరిజన బ్రాంతంలో డిప్యూటీ ఎడ్యుకేషనల్ అఫీసర్ పోస్టులే కాకుండా ఇతర పోస్టులు కూడా చాలా వున్నాయి. గిరిజన బ్రాంతంలో స్పెషల్ డ్రైవు తీసుకుని అయినా భర్తీ చేయాలి. మంత్రిగారు చెప్పే సమాధానం ప్రకారం పోస్టులు ఫిలప్ కావడం లేదు. నష్టం జరిగిందని చెప్పుతున్నాను. డిప్యూటీ డి.ఇ.వో. పోస్టులు ఎప్పటి నుంచి ఖాళీగా వున్నాయి? 1997కు ముందు ఎన్ని సంవత్సరాల నుంచి ఖాళీగా వుంది? డిప్యూటీ విద్యాశాఖాధికారి పోస్టులను ఎప్పుడు ఫిలప్ చేస్తారు? స్పెషల్ డ్రైవ్ తీసుకుని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు? ప్రత్యేకించి చేయవలసిన బాధ్యత వుంది. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారా?

9-10 శ్రీ గద్దె భారాధాపు (చేపురుపల్లి):- అధ్యక్షా, పార్వతీపురం, ఇ.టి.డి.ఎ. కింది, డిప్యూటీ విద్యాశాఖాధికారి కింద ఎన్నిస్కూల్స్ పని చేస్తున్నాయి. ది. 9-9-97 నుంచి ఫుల్ ఛార్జ్ అప్పజెప్పామని అంటున్నారు. అసలు ఎప్పటి నుంచి ఆ పోస్టు ఖాళీగా వుంది? రెండు, అతిత్వరలోనే ఆ పదవిని భర్తీ చేస్తామంటున్నారు. ఎన్నినెలలు, ఏమిటి, స్పెసిఫిక్ గా మంత్రిగారు చెప్పాలి. విజయనగరం డిల్మా పూర్తిగా వెనుకబడిన బ్రాంతం అక్కడ ఎన్ని స్కూల్స్ ఉన్నాయి? అశ్రమ పాఠశాలలు ఎన్ని ఉన్నాయి? అతి త్వరలో అంటే స్పష్టంగా చెప్పాలి?

శ్రీ కె. ఇ. ప్రభాకర్:- స్కూలు ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించి, ఐ.టి.డి.ఎ.లో మొత్తం నాలుగు డి.ఇ.ఎ. వోల్టేజీలు, నాలుగు డిప్యూటీ డి.ఇ.ఎ. వోల్టేజీలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వీటిలో ఫస్ట్ ఎడిషన్ ఛార్జీగా ఇప్పటిదాకా అన్ని వోల్టేజీలలో పని చెయ్యలేదు. ఒక్క సీతంపేటలో మాత్రం పనిచేయడం లేదు. ఇవి 21-10-93 నుంచి ఖాళీగా ఉన్నాయి. వాస్తవమే. డి.ఎ. 40 లో ఉన్న నిబంధనల మేరకు టీచింగ్ నాన్ టెచింగ్ ఇన్వెంట్రి వల్ల ఖాళీలు నొంపడానికి వీలు లేదు. తీర్పువచ్చిన తరువాత భర్తీ చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చెప్పాను.

శ్రీ జి. ధేముడు (చింతపల్లి):- మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పతూ, జిల్లా గిరిజన సంక్షేమ శాఖాధికారికి ఈ బాధ్యతలు అప్పజెప్పాము. ఎడ్యుకేషన్ పాడుకాబోతోందన్నారు. ఈ సమాధానం ఎలా వుందంటే 'ఇంజనీరును వెదకడం చేయమన్నట్లు' వుంది. ఎడ్యుకేషన్ గురించి ఆయనకు అవగాహన వుంటుందా? మీగతా వారికి వుండదు. మంత్రిగారికి తెలుసు. అయితే, ఏకెన్సీ ప్యాంతుం ఎక్కువగా వుంటుంది. కనుక డినికోసం ప్రజ్ఞేకంగా జిల్లా అధికారిని ఫెస్టారా? ప్రతి ఐ.టి.డి.ఎ.లో డి.ఇ.ఎ.ను ఫెస్టారా? ప్రభుత్వం నిబంధనలు ఏమీ ఉన్నప్పటికీ ఏకెన్సీ ప్యాంతుం లో గిరిజనుల యొక్క విద్యను మెరుగు పరచడానికి ప్రజ్ఞేకంగా రాయితీలు యిస్తూ ఆ వోల్టేజీలను భర్తీ చేయడానికి అవకాశం ఉన్నప్పటికీ ఎందుకు నొంపరు? ఇప్పటివరకు 5 సంవత్సరాలు దాటిపోయింది. 450 స్కూలులలో ఎడ్యుకేషన్ పాడు అయిపోయింది. రాయితీలు యిచ్చి ఇప్పటికైనా ప్రజ్ఞేకంగా ఎప్పటిలాగా నీయమిస్తారు?

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి (పర్చూరు):- 1993 నుంచి ఖాళీగా ఉన్న వాస్తవాన్ని అంగీకరించారు. ఎందుకు భర్తీ చేయలేదంటే, పాడ్ మాస్టర్స్ ప్రమోషన్స్, ఇతర ప్రమోషన్స్ వల్ల ఏఫ్ డిప్యూటీ కమిషనరీని మనవి చేశారు. నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే, ఎప్పటిలాగా యీ ప్రమోషన్స్ చేస్తారు? రెండవది టీచింగ్ నాన్ టెచింగ్ ఫెస్టారా వడం వల్ల యి కార్యక్రమాన్ని ఆపామని అంటున్నారు. ఎప్పుడు ఫెస్టారా వచ్చింది? ప్రభుత్వం ఫెస్టారా వెకేట్ చేయడానికి ఏమీ పర్య ధీసుకుంటున్నది?

శ్రీ కె. ఇ. ప్రభాకర్:- మెడమ్ స్పీకర్, సింగన్నపేట గారు అడిగిన ప్రశ్నకు మొత్తం విజయనగరం ప్యాంతుం లో - ఐ.టి.డి.ఎ., కింద ప్రయిమరీ స్కూలు 2,124 అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూలు 170, ప్లాస్టాల్స్ 190 ఉన్నాయి. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డిగారు టీచింగ్ నాన్ టెచింగ్ ఫెస్టారా వెకేట్ అయిందా అని అడిగారు. వారు అధికారులకు కూడా యివ్వడం జరిగింది. డి.ఎ. 40కి సంబంధించి మార్పులు చేసి త్వరలో యీ వోల్టేజీలను భర్తీ చేయాలని అధికారులు ఇవ్వడం జరిగింది. త్వరలోనే ప్రభుత్వం డి.ఎ. 40కి మార్పులు చేసుకువచ్చి యి వోల్టేజీలను భర్తీ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తుందని ముద్దాప గౌరవ సభ్యులకు మనవి చెప్పాను.

Chairperson:- Question No. 162 (4881) is postponed at the request of the Member.

శ్రీ గంగోపాధ్యాయ కమిటీ సిఫారసులు

163—

*4308- సర్వశ్రీ బద్దం బాల్రెడ్డి (కార్యాన్), పి. రామస్వామి (మహారాజ్ గండ్ల) :- పంచాయితీరాజ్ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) పంచాయితీరాజ్ ఇంజనీరింగ్ విభాగంలో మార్పులు కొసం శ్రీ గంగోపాధ్యాయ కమిటీ వైసిన సిఫారసులను అమలు చేయాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఈ కమిటీ నివేదికను పలువురు యూనియన్ నాయకులు వ్యతిరేకిస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఆ సమస్య పరిష్కారానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలెవ్వి?

పంచాయితీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖమంత్రి (కొడెల శివప్రసాదరావు):- (అ) అవునండీ. పంచాయితీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి ఇంజనీరింగు విభాగంలో మార్పులు చేయడంకొసం గంగోపాధ్యాయ సంఘం నివేదిక ప్రభుత్వానికి అందిన మాట వాస్తవమే. ఈ సంఘం నివేదిక ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది. దీనిపై ఇంకా ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు.

(ఆ) అవునండి. వర్కుచార్జ్ లు నిబ్బంది యూనియన్ నాయకులు వ్యతిరేకిస్తున్న మాట వాస్తవమే. అదేమిట ఈ కార్యాలయానికి అందాయి.

(ఇ) ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

శ్రీ బద్దం బాల్రెడ్డి:- మేడమ్ స్పీకర్, యీ క్వశ్చన్ గత సంవత్సరం నెతాం. మంత్రివర్గులు వారి నివేదికతో చెప్పారు. నివేదిక ప్రభుత్వానికి వస్తుందనే మాట వాస్తవమా అంటే, వాస్తవమని చెప్పారు. అయితే, ఎప్పుడు నివేదిక వస్తుందో. ఫ్లోట్ తెలవగలరా? ఆ నివేదిక వస్తుంది. తరువాత పరిశీలిస్తామని చెప్పుతున్నారు. ఇంతవరకు ఎందుకు పరిశీలించలేదు. దానికి కారణాలు ఏమిటి? ఆ వివరాలు మంత్రిగారు చెప్పాలి. రెండు వర్కు ఛార్జ్ లు నిబ్బంది నాయకులు వ్యతిరేకిస్తున్నారు. వారు పని చేసినప్పుడు కొన్ని సంవత్సరాలు పనిచేసిన తరువాత చర్యలెందు చేయాలన్న వాక్కు వారికి ఉంది. కొర్రు

కూడా ఆదేశించింది. పర్యటించు ఘోషకవోవడం వల్ల వారు వ్యతిరేకిస్తున్నారు. వారిని పర్యటించు ఘోషడానికి మీరు తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? పంచాయితీరాజ్ లో చాలా పని పెండింగులో ఉన్నది. ప్రభుత్వంలో ఓవర్ హెడ్ ట్యాంకులు ఇతర పనులు చేయాల్సివుంది. వీరి విషయం పెండింగులో ఉండడంవల్ల, పనులు పెండింగులో ఉండడం వల్ల ఎస్సీమెంట్స్ పెరిగిపోతాయి. నాలుగు సంవత్సరాలు పెండింగులో ఉంటే, లక్ష రూపాయల ఎస్సీమెంట్ 5 లక్షలకు పెరుగుతుంది. దీనిని మీరు ఎందుకు అలస్యం చేస్తున్నారు? ఎప్పటిలాగా మీరు యీ నిష్పాదకను పరిశీలిస్తారు? ఎప్పటిలాగా వర్కు ఛార్జ్డ్ వారిని ఉద్యోగాల్లో నియమిస్తారు? ప్రభుత్వం దీనిని పూర్తిగా పరిశీలించడానికి ఎంత సమయం కావాలి?

డా. కోడెల శివప్రసాదరావు:- మెడమ్, గంగోపాధ్యాయ కమిషన్ రిపోర్టు 12-7-1996న సబ్మిట్ చేయడం జరిగింది. దానిపై క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీని అధ్యయనం చేయడానికి చేయడం జరిగింది. క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ యిప్పటికే పరిశీలించి రిపోర్టు కూడా సబ్మిట్ చేయడం జరిగింది. దానిని నేను ఇప్పుడు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. గంగోపాధ్యాయ కమిషన్ చెప్పింది ఏమిటంటే, సర్వేయింగ్ స్టాఫ్ విషయంలో, వర్కు లోడునుబట్టి, తీసుకోవడం జరగాలన్నారు. ఇది సక్రమంగా నిర్వహించవలసిన అవసరం ఉన్నట్లుంది. ఎవరిని కూడా రిటైరింగ్ చేసే ప్రశ్న లేదు. ఉద్యోగాలనుంచి తొలగింపు ఆలోచన రాదని తమద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను కానీ, రాష్ట్ర అవసరాలను, రాష్ట్రాభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకుని రిటైర్మెంట్స్ చేయడానికి ఆలోచిస్తున్నాము అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- అధ్యక్షా, చాలా కాలం నుంచి ప్రభుత్వం దగ్గర పెండింగు ఉంది. సుమారు 4 పేల మంది పంచాయితీరాజ్ విభాగం, ఇంజనీరింగ్ విభాగంలో చేసే వారు భయాందోళనలతో ఉన్నారు. ఎప్పుడు తీసివేస్తారోనని భయంగా ఉన్నారు. వారికి పనులు లేక కాదు, వర్కు ఇన్ స్పెక్టర్లకు పనులు ఉన్నాయి. అలాగే పంపు మెకానిక్కులకు, రిగ్గు ఎంప్లాయిస్ కు పని ఉంది, బోర్డు చేయాలి. బోర్డు చేయడానికి ప్లాన్ చేయాలి కాంట్రాక్టు ఇస్తున్నారు. గవర్నమెంటు రిగ్గు ఖాళీగా ఉంటాయి. అందుకని మీ ఆలోచనా విధానం ప్లాన్ చేయవలసిన విధంగా కాకుండా ఫ్లోరిన్ ఉపయోగించుకొని పనిచేయించాలి. వారు పనిచేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. సర్వేయింగ్ కంపెనీలకు పని ఉన్నట్లు చెప్పి బాగుంటుంది. ఇవాళ గామాభివృద్ధి, గామాభివృద్ధి అని మరి మరి అంటున్నారు. గంగోపాధ్యాయ కమిషన్ రెకమెండ్ చేసింది. మేము కూడా చదివాము. వారి దగ్గరకి వెళ్ళాము. వారిని తీసివేయకుండా వర్కు ఛార్జ్డ్ వారిని, నీ.ఎం.ఆర్.లను పర్యటించు ఘోషాలని కోరుతున్నాను. వారు 1993 వరకు 9.20 చేశారు. వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఉద్యోగులను పర్యటించే చేయడంకోసం ఏ రకమైన ఉ. చర్యలు తీసుకొంటారు? వారి విషయం సానుభూతితో పరిశీలన చేయమని కోరుతున్నాము. తేస్తారా, లేదా?

డా. కోడెల శివప్రసాదరావు:- మేడం స్పీకర్, పంచాయతీ రాజ్ లో 8762 మండ్ల వర్క్ చార్జీలు ఉద్యోగులు ఉన్నారు. అందులో వేరియస్ క్యాటగిరీస్ కు సంబంధించి 90 మంది మెకానిక్స్ రిగ్స్ ఆవరేజీ చేయడం కోసం ఉన్నారు. రోడ్స్ వర్క్ పెన వండ్ల వాళ్లు ఉన్నారు. ఈ దోబున ప్రయివేట్ రిగ్స్ గనుక ఆవరేజీ ఫ్రేం ఒక మోటర్ కు రు. 120 భేదం రు. 150ల లోపు ఖర్చు అవుతుంది. అట్లే ప్రభుత్వం రిగ్స్ ద్వారా బోర్డ్ వెల్స్ ఫ్రేం సుమారుగా రు. 350లు అయ్యే పరిస్థితి ఉన్నది. ఈ డబ్బు ఎవరిది, ఏ విధంగా ఖర్చు అవుతుందనేది తేల్చుకొని ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ప్రభుత్వ ఆదాయం మీద డెబ్బుకొడుతున్న విషయం, రాష్ట్ర అభివృద్ధి కుంటుపడుతున్న విషయం. గౌరవ సభ్యులకు మనవిస్తూన్నాను. అట్లే విధంగా స్థానిక సంస్థల విషయంలో. ఆర్.ఎస్. స్థానిక సంస్థల ఆదాయంలో, 30 శాతానికి మించి ఉద్యోగుల మీద కానీ, ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ మీద కానీ ఖర్చు పెట్టకూడదనే నిర్ణయం తీసుకున్నాము. అది అమలు జరుపుతున్నాము. అదే రాష్ట్ర ఆదాయానికి వచ్చేసరికి ట్యాక్స్ మరియు నాన్ ట్యాక్స్ రెవెన్యూలో ఒకప్పుడు 50 శాతం ఖర్చు పెట్టే పరిస్థితి వుండినది. అది ఇప్పుడు 1996వ సంవత్సరం నాటికి 92 శాతం ఎంపాయిన్, ఎంపాయిన్ ఓరియంటెడ్ ఖర్చు, ఇతర పెన్షన్ వేజ్ మీద ఖర్చుపెడుతున్నాము. మిగిలిన 8 శాతం అభివృద్ధి కోసం, మిగతా కార్యక్రమాల కోసం ఖర్చు పెట్టే పరిస్థితి ఉన్నది. అయితే ఇవాళ ఉద్యోగుల కడుపు కొట్టాలనేది ప్రభుత్వానికి భేదం. ప్రభుత్వం ఉద్యోగులకు అనుకూలంగా ఉన్నప్పటికీ కూడా రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి అంతా బాగా భేదం. ఇది ఒక్కటే గాకుండా మిగతా విషయాలు కూడా ప్రభుత్వం చూసుకోవాలి. దీ ఆర్గనైజ్ చేస్తాము అంటున్నాము. ఎక్కడ పని వుంటే అక్కడ ఉపయోగించుకొంటాము అనేది తప్పుడు. వేళ్లందరినీ ఇంటికి పంపిస్తాము అని కానీ, ఉద్యోగులను తొలగిస్తామని కానీ ఎప్పుడు చెప్పలేదు. ఈ రెండు సంవత్సరాల పర్యంతం 92 శాతం ఎక్స్ పెండిచర్ నుంచి 80 శాతంకు తగ్గించగలిగాము. ఇది ఎంపాయిన్ కు మరియు ప్రజలకు ఉపయోగపడేట్లుగా మాత్రం పర్యలు తీసుకుంటామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఎ. గౌరీ (కర్నూలు):- మేడం స్పీకర్, మంత్రిగారు ఉద్యోగస్థులను తొలగించము అని హాఫ్ ఇస్తున్నారు. సంక్షోభం. కానీ పాయింట్ ఏమిటంటే కేవలం ఉద్యోగుల భద్రతకు సంబంధించిన సమస్యనే కాదు. ఈ దోబు పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ కానీ, భేద గంగోపాధ్యాయ కమిటీ కానీ కేవలం పంచాయతీరాజ్ వరకే గాకుండా ట్యాంక్ ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్, పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్మెంట్ మరియు ఇతర అనేక డిపార్ట్మెంట్ల యొక్క రిస్ట్రక్చర్ గురించి స్టడీ ఫ్రమ్ 40 మంది కార్మికులు ఎక్కువగా ఉన్నారని, వృధాగా వాళ్లందరికీ డబ్బులు ఖర్చు పెడుతున్నారని రికమెండ్ చేసినట్లు సేవరం ద్వారా తెలిసంది. అక్కువర్ రికమెండ్మెంట్ ఏమిటో, మాకు తెలియదు. పాయింట్ ఏమిటంటే, ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్ లో, పని ఫ్రమ్ స్టాఫ్ భక్తవోత ప్రాజెక్టు యొక్క భద్రతకు ప్రమాదం వున్నది. వర్క్ షాప్స్ అన్ని ఎత్తి వేయమని గంగోపాధ్యాయగారు చెప్పారని పత్రికలలో వచ్చింది. ఏదీ నిజమో, ఏదీ అవాస్తవమో మాకు

తెలియదు. దయచేసి గంగోపాధ్యాయ కమిటీ రికమెండేషన్స్ అన్నిటిని చర్చకు పెడతారా? రెండవది పంచాయితీరాజ్ డిపార్ట్మెంట్లో కూడా పని బాగా పెరిగింది. వర్క్ ఇన్స్పెక్టరు, లైకెన్మెంట్ రోడ్స్ కానీ, ప్రభుత్వం కడుతున్న ఓవర్ ప్యాడ్ బ్యాంక్స్ కానీ ఇవన్నీ ధైర్యమే. ఇవి ప్యూబ్లిక్ వాళ్ళకు అప్రజెబిల్ నాణ్యత ఉండదు. కాబట్టి దయచేసి సబ్ ముందు చర్చకు పెట్టించవరకు ఈ గంగోపాధ్యాయ కమిటీ నివేదికను ప్రక్కకు పెడతారా?

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- మెడం స్పీకర్, అసలు ఈ గంగోపాధ్యాయ కమిటీని ధైర్యంగా గల కారణాలు ఏమిటి? వేసిన తరువాత వాళ్ళ మెయిన్ రికమెండేషన్స్ ఏమిటి? తరువాత సబ్ కమిటీని ఫోకస్ అన్నారు. ఆ గంగోపాధ్యాయ కమిటీ రికమెండేషన్స్ను ప్రభుత్వం అమోదించిందా? లేక డిక్లయర్ చేశారా? సబ్ కమిటీ యొక్క నిర్ణయాలు ఏమిటి? ఈ ఉద్యోగస్థులందరినీ తొలగించి కాంట్రాక్ట్ సిస్టం మీద అప్లయింట్ చేసుకొంటే బాగుంటుందని ఏమయినా గంగోపాధ్యాయ కమిటీ రికమెండ్ చేసిందా? అదే గనుక జరిగితే ఎంప్లాయిమెంట్ ఫేస్ట్ అవేది ఉండదు. సర్వీసును బట్టి అయితే రెగ్యులర్లైతే ధైర్యం. గ్యాబ్లైట్, పెన్షన్ మరియు అదర్ బెనిఫిట్స్ రావు కాబట్టి ఈ వర్క్ ఛార్జ్ ఉద్యోగులను రెగ్యులర్లైతే ధైర్యంగా ప్రభుత్వం ఏమయినా చర్య తీసుకొంటుందా?

శ్రీ సిహెచ్. రాజేంద్రరావు (నిరిసిల్ల):- మెడం స్పీకర్, గంగోపాధ్యాయ కమిటీ రిపోర్టు ఉత్పన్నం అయినప్పటికీ రాష్ట్రంలోని నిరుద్యోగులలో గ్యారంటీడ్ జీతభత్యాలు లేని ఒక ప్రధానమైన ఆర్థిక, సాంఘిక సమస్యగా ధీని ప్రభుత్వం, బహుశా క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ వారు కూడా గుర్తింపే వుంటారు. గుర్తించినట్లు కూడా నాకు అందిన సమాచారం బట్టి తెలుస్తున్నది. పంచాయితీరాజ్ కానీ, ఇంజనీరింగ్ విభాగం ఇరిగేషన్కు సంబంధించి కానీ ఇలా అనేక డిపార్ట్మెంట్స్లో వున్నారు. ధైర్యం, ధర్మాదాయ శాఖలలో కూడా ఎన్.ఎం.ఆర్. పోస్టులలో వున్నారు. 1993వ సంవత్సరం నాటికి అయిదు సంవత్సరాలు పూర్తి అయిన వాల్లందరినీ రెగ్యులర్లైతే చేస్తామని అన్నారు. 1993వ సంవత్సరం నాటికి 5 సంవత్సరాలు పూర్తి అయిన వాళ్ళకు మాత్రం ఒక మార్పు అన్నారు. ధైర్యం. సూత్రం ఒప్పుకున్నారు. 1993వ సంవత్సరం నాటికి ఎన్.ఎం.ఆర్. పోస్టులలో చేరిన వాళ్ళు, 1997-98వ సంవత్సరంలో, చేరి అయిదు సంవత్సరాలు నిండని వాళ్ళు తప్పు చేసినది ఏమిటి? వీళ్ళు కూడా అంతకు పూర్వమే చేరారు గదా అందుకొరకు కట్టిఆఫ్ డెడ్డ్ పెన్షన్లు- రెండు సార్లు కట్టి ఆఫ్ డెడ్డ్ను ఎక్స్టెండ్ చేశారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్ర సంక్షేమం కోసం నిరుద్యోగాన్ని తొలగించి ఉద్యోగ భద్రత కల్పిస్తామని అలాగే ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ కట్టి ఆఫ్ డెడ్డ్ను వీడిగించి 1997-98వ సంవత్సరం వరకు ఉద్యోగంలో వున్న వాళ్ళందరినీ కూడా (ఎన్.ఎం.ఆర్. పోస్టులలో వున్న వాళ్ళందరినీ) రెగ్యులర్లైతే చేస్తామని ప్రామిస్ చేసి పెట్టుకోవాలి. కొత్తగా సమస్యను సరిష్కరించేప్పుడు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టేప్పుడు ప్రభుత్వరంగం ద్వారానో, ఎన్.ఎం.ఆర్. ద్వారానో, తద్వారానో మొదలుపెట్టినా నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. మా పార్టీకి కూడా అభ్యంతరం లేదు. అవసరంగానో, అవసరంగానో, రాజకీయాల కొరకే అందరినీ ఉద్యోగాలలో ఆకలి పడిన తరువాత వాళ్ళను ఇలా మునిపతరంగా వదిలిపెట్టడం అన్యాయం. వాళ్ళకు

అధునిక పద్ధతులలో బియ్యినీంగ్ ఇచ్చి అధునికంగా పునర్నిర్మాణం చేసి మేనేజ్మెంట్‌లో బియ్యినీంగ్ ఇచ్చి వాళ్ళందరి ద్వారా బాగా పని చేయించుకోవచ్చు పూర్తిగా ఊతాలు ఇవ్వవచ్చు అందుకొరకు ప్రభుత్వం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా మన్న ఎన్ ఎం ఆర్ షోస్తుల విషయంగా సానుకూలమైన దృష్టితో సానుభూతితో అలోచించి ఉద్యోగ భద్రత కల్పించి అవార్డుమైన సుపలు ఊసుకును, సంపూర్ణమైన జీతభత్యాలు అందింపే ప్రణాళికపైన చర్చిస్తారా? ఉప సంఘాల యొక్క నిష్పేదక వుంటే చెప్పగలుగుతారా? ఆ విషయంలో ఏమయినా మా సలహాలు కూడా ఊసుకొంటారా?

9 30 శ్రీ ఎన్ రాఘవరెడ్డి (నత్తెకల్):- మంత్రిగారు ఒక విషయం చెప్పారు, ఉ అయితే యిక్కడ ఒక విషయాన్ని మంత్రిగారు గుర్తుంచుకోవలసిన అవసరం ఉంది ప్రభుత్వరంగం ఒకటి వున్నప్పుడు దానితోబాటు పోటీలో, ప్రైవేటు రంగం కూడా కాస్త ముందుకు వోతున్నట్లు కనబడుతున్నది అయితే ప్రభుత్వ రంగం ప్రక్కకు వోయిన తర్వాత ప్రైవేటు రంగం యొక్క అసలు రంగు తెలుస్తుంది అది కూడా దాదాపు ఓ జింపై పరిస్థితుల్లో ఓ బి పిలువలను ప్రశ్నపెట్టడానికి పూనుకుంటున్న విషయాన్ని ఈ ప్రభుత్వం గుర్తిస్తున్నదా? పంచాయితీరాజ్‌లో ఓవర్‌పాడ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు సంబంధించి ఒక సి ఇ కు బదులు అయిదు మందిని పేనున్నారు జిల్లాకు ఒక సి ఇ వుంటే, మంచినీళ్ళకు ఒక సి ఇ అని, మరొకదానిక మరొక సి ఇ అని ప్లేయడం వల్ల అసలు జరిగే పనులు జరుగకుండా వోతున్నాయి అయితే ఈ వర్క్ ఛార్జ్డ్ సిబ్బంది వరకు వడ్డెసరికి అడ్డంకులు పెడుతున్నారు పంచాయితీరాజ్‌లో చాలా వర్క్‌లోడ్ వుంది గ్రామ పంచాయితీలని, మండల పరిషత్తులని, జిల్లా పరిషత్తులతోబాటు వివిధ నాబార్డు స్కీములు, యితర రకరకాల స్కీములు, జె.ఆర్.వై. తదితర స్కీములు వచ్చాయి వర్క్ లోడ్ పెరిగిపోయింది. విళ్ళందరిని కర్రసెంట్ సేవర్ ఆఫ్ వర్క్ క్రింద ఊసుకొని వారి సర్వీసులను రెగ్యులర్‌లో ప్లేయాలి. ఈవిధంగా ప్లేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఏమి యిబ్బంది? పని స్వభావంలో మార్పు లేదు కదా. కాబట్టి ప్రభుత్వం యిప్పటికైనా పూనుకొని వారి సర్వీసులను పర్యవేక్షి చేసి, అసలు ఈ వర్క్‌ఛార్జ్డ్ విధానాన్ని తొల్యడానికి ప్రభుత్వం ఏమయినా ఆలోచిస్తుందా?

డాక్టర్ కోడెల శివప్రసాదరావు:- గౌరవ సభ్యులు వెంకటరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, వర్క్ ఛార్జ్డ్ సిబ్బందిని రెగ్యులర్‌లో చేసి ప్రభుత్వ సర్వీసులోకి ఊసుకోవాలని అడిగారు నైనా మనషి ప్లేడేమంటే 1994లో ఫీ హాయంట్లో ఫర్దరగా వర్క్‌ఛార్జ్డ్ సిబ్బందిని సర్వీసులోకి ఊసుకోకూడదని యాక్ట్ చేసింది ఫేరు...

(కంతరాయం)

శ్రీ బద్దం బాబీరెడ్డి:- వాళ్ళు ప్లేయకపోతే ఫేరు ప్లేయండి, వారిని సర్వీసులోకి ఊసుకోవచ్చు కదా

శ్రీ ఎన్ రాఘవరెడ్డి:- వాళ్లు ఏదో చెబారని మీరు కూడా అదేవిధంగా చెప్పారా ఉద్యోగులు ఏమీ కావాలి?

డాక్టర్ కొడెల శివప్రసాదరావు:- రాష్ట్రంలో ఎంప్లాయిస్ నాలరీస్ కుగానీ, బేదా వారి పెన్షన్స్ కుగానీ, ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఖర్చు దాదాపు 92 శాతానికి పరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను ఇది ఒక అంశం మాత్రము అంతకన్నా ముఖ్యమయిన అంశం ఏమంటే ఎక్కడ పని వుంటుందో అక్కడ సిబ్బంది లేకుండా, ఎక్కడ సిబ్బంద్ వుంటుందో అక్కడ పని లేకుండా ఎన్నో యిబ్బందులను ఎదుర్కోవడం జరిగింది ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్ లో సిబ్బందికి తగినట్లుగా పని వున్నది వీవీడ శాఖలో, ఎంతమంది ఉద్యోగులు వున్నారు, వారికి ఎంత పని భారం వుంది, ఏవిధంగా పని జరుగుతోంది అనే విషయంపై కూలంకషంగా అధ్యయనం చేయడానికి 'గంగోసాధ్యాయ' కమిటీనే నయమింపడం జరిగింది. వారు 33 శాఖలను అధ్యయనం చేసి, 22 శాఖలకు సంబంధించి కూలంకషంగా నివేదికను సమర్పించారు ఆ రిపోర్టును కేబినెట్ సబ్ కమిటీ కూడా పరిశీలించడం జరిగింది. ప్రస్తుతం అది యిప్పుడు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది అదేవిధంగా ఒక విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను ఎవరినీ కూడా రెక్రూట్ చేసి యింటికి పంపించాలనే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి లేదు. అయితే రికర్రెన్సెజ్ వేయాలనే అభిప్రాయం వుంది ఉదాహరణకు పంచాయితీరాజ్ శాఖను తీసుకుందాం ఇంకాక రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు, వాటర్ నెట్లను పంచాయితీరాజ్ నుంచి వేరుచేసి, ఆ విధంగా సిబ్బందిని పూర్తిగా వీనియోగం మకాని రాష్ట్ర అవసరాలను తీర్చి, రాష్ట్రాభివృద్ధికి కృషి చేయాలని ఆలోచించడం జరిగింది మిగతా సిబ్బందిని కూడా ఎక్కడ పని వుంటే, అక్కడ వీనియోగించుకొని, వాళ్లందరినీ రీఆర్, న్నెక్షనేసి, ఎంప్లాయిమెంట్ యిష్టాలన్న ఆలోచనతో ప్రభుత్వం ఉంచని మనవి చేస్తున్నాను

గతంలో వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ 10 సంవత్సరాలు సర్వీసు పూర్తి చేస్తూగానీ వారిని రెగ్యులర్ చేజ్ అవకాశం వుండేది కాదు దానినే అయిదు సంవత్సరాలకు కూడించడం జరిగింది ఇట్లాగే ఎంప్లాయిమెంట్ జరుగుతోందని వుద్దేశ్యంతో బ్యాన్ పెట్టడం జరిగిందే తప్ప, వారి పోల్స్ కోట్టి, యింటికి పంపించాలనే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి లేదని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను వర్క్ ఛార్జ్డ్ సిబ్బందని రీఆర్, న్నెక్ష చేసి, వారి సేవలతో రాష్ట్ర అవసరాలు తీర్చడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను

Sri Gade Venkat Reddy:- When we don't get proper answers from the Government, the Chair can direct the Government to give proper replies..

శ్రీ ఎన్ నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, చీఫ్ మినిస్టర్ గారు కూడా యిక్కడ వున్నారు కొత్త ఉద్యోగాలలో ఎవ్వరినీ తీసుకోకూడదని చట్టం చెబారు వంద్రబాబునాయుడుగారు,

అధివీధంగా అశోక్ గజపతిరాజుగారూ యిక్కడ వున్నప్పుడు మైమంతా కలసే ఆందోళన భేదాం. యిటువంటి చట్టం తీసుకరావడం అన్యాయమని, అందుకు వ్యతిరేకంగా మైమంతా వోరాధాము రాష్ట్రపరిషత్తుగాను చెప్పినట్లు తల లావు అయిపోతోంది, కాళ్ళు మాత్రం సన్నబడిపోతున్నాయి. ఒక్కొక్క పార్లమెంటులో 10 సే ఇ లను పెడుతున్నప్పుడు కింది స్థాయిలో స్పందించేకుం పనులు ఏవిధంగా జరుగుతాయి? ప్రజలవద్దకు పాలన, జన్మభూమి కార్యక్రమంలో విశ్వందీరినీ యిన్స్టాల్స్ ఫైయాలనీ చెబుతున్నారు. విశ్వందీరినీ యిన్స్టాల్స్ చేసి, కృష్ణమూర్తి నడిపించి గామీజల కివితాలను వీకాసవంతం ఫైయాలనీ మీ, అంటున్నా. పంపు మెకానిక్స్ భేదండా పంపు ఏవిధంగా వైస్వారండ్? ఆర్. ఆండ్ టి లో వాల మంది ఎస్.ఎం.ఆర్.లు వున్నారు. తీవ్రస్థానంబే ఎలా? అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఏవిధంగా జరుగుతాయి? దయచేసి ఈవేషయం గురించి పునఃపరిశీలన చేస్తారా? యిది 40 ఫేల మందికి సంబంధించిన వషయం, మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, Whether you are pro employees or anti-employees working in the private and public sectors, let the Hon'ble Chief Minister give reply. ఇది అందరూ తెలుసు కోవలసిన విషయం. గవర్నమెంటును సమాధానం చెప్పమనండి.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- గంగోపాధ్యాయకమిటీ నివేదికను సభకు సమర్పిస్తారా? దానిపై చర్చించడానికి అవకాశం కల్పిస్తారా? అన్నీ డిపార్టుమెంటుల్లో తగిన విధంగా యింజనీర్లను పెడుతున్నప్పుడు వర్కిఫార్మింగ్ ఉద్యోగులను తగ్గించడం వల్ల ప్రయోజనం వుండదు. పని నాణ్యత కోల్పోతుంది, పనులు సక్రమంగా జరగడానికి అవకాశం వుండదు. ఎక్కడయినా పెంపుతెను వెస్టా, దానికి సంబంధించి ఓవర్ టైమ్ పెట్టి కమిషన్ ఫైయకపోలే ప్రయోజనం ఏముంటుంది? పనులు యుద్ధప్రాంతానికి మీద జరగడానికి వీలుకాదు. మీరు గామీజాభివృద్ధి, గామీజ వికాసం గురించి ఆలోచిస్తున్నారు. అయితే సబ్బంది తక్కువగా వుంటే గామీజ వికాసం కుంటుపడుతుంది. ఈ వర్కిఫార్మింగ్ ఎంపాయిస్ గత వది సంవత్సరాల నుంచి పని ఫైస్టున్నారని మంత్రివర్యులు కూడా ఒప్పుకున్నారు. వీరందరినీ ఎప్పుడు పర్మనెంట్ ఫైస్టున్నారు? పర్మనెంట్ ఫైయవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. ఎప్పుడు ఫైస్టరో దయచేసి తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రామయ్య:- 1993 వరకు, అంతకుముందు అయిదు సంవత్సరాలు సర్వీసులో వున్నవారినీ పర్మనెంట్ ఫైస్టుమని ప్రభుత్వం ఒప్పుకున్నది. అంతకుముందీ పర్మనెంట్ ఫైశారు? ఫైయకపోలే ఎప్పుడు ఫైస్టారు? డెట్ను ఏమయినా పొడిగిస్తారా?

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- పేను మనవి చేసేదేమంటే, సభా సమాయాన్ని వృధా ఫైయాలనీ మా అకీప్రాయం కాదు, మైము అడిగిన ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం యివ్వవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది. ప్రతిపక్షాలు ఒక ప్రశ్న ఫైయడం జరిగింది. అయినా వర్కిఫార్మి సిబ్బందిని రెగ్యులర్ చేస్తారా, లేదా అని అడిగాము. అది

చెప్పకుండా 92 శాతం వారికే ఖర్చు పెడుతున్నాం, ప్రజల సంక్షేమమే మార్గమే, వారి కొట్టలను కొట్టమని ఉపన్యాసాలు ఇవ్వకుండా సూటిగా సమాధానం ఇవ్వండి. 1/94 చట్టాన్ని మా ప్రభుత్వం చేసిన విషయం వాస్తవమే, పూర్వ రికార్డుమెంట్ను అవలంబించి దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆవిధంగా ఫేయిలని ప్రచీపింది, శివప్రసాదరావుగారు ప్రతిపక్షాల మీద నిందలు వేయడం మంచిది కాదు. తెలుసుకొని మాట్లాడితే బాగుంటుంది. మేము చేసిన ప్రశ్నకు సూటిగా సమాధానం చెప్పడం భేదు. మంత్రిగారి నుంచే సరైన సమాధానం చెప్పించవలసిన బాధ్యత స్పీకర్గారి మీద ఉంది. వంద రోజుల వరకు ఉద్యోగంలో, కంటిన్యూగా పుంజే వారికి తీర్పుగానీ నీలు లేదు. వాళ్లను వర్క్ ఛార్జ్డ్ నిబ్బందిగా రికార్డ్ చేస్తారు. అయిదు సంవత్సరాల సర్వీసును పూర్తి చేసిన వర్క్ ఛార్జ్డ్ నిబ్బందిని రెగ్యులరైజ్ చేయాలి. 1993లో మేము ఆవిధంగా ప్రశ్నాము. రెగ్యులరైజ్ చేసే సమయాన్ని 1998 వరకు తీసుకొని వాళ్లందరినీ రెగ్యులరైజ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా ఫేయిలవో వారికి వచ్చేటటువంటి బెనిఫిట్స్ రావు. ఏదో 92 శాతం ఖర్చు పెడుతున్నామని చెప్పకుండా, ఉపన్యాసాలువేయుండా సూటిగా సమాధానం చెప్పాలి. చెప్పించవలసిన బాధ్యత స్పీకర్గారి మీద ఉంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వర్క్ ఛార్జ్డ్ నిబ్బంది గురించి ఇద్దరు ముగ్గురు అడిగారు. వాగ్దేవరరావుగారు చాలా గట్టిగా అడిగారు. నేను కూడా గట్టిగా సమాధానం చెబుతాను. ఎటువంటి దాపరికం భేదుండా వివరిస్తాను. అలాంటి పరిస్థితులను బట్టి, ఏ ఏ డిపార్టుమెంట్లో, ఎంతమంది ఎక్సెస్ పున్నారో, అనే విషయాన్ని ఎనల్వైజ్ చేసి గంగోపాధ్యాయ కమిటీ రిపోర్టు సబ్ కమిటీ ఫేయిలం జరిగింది. ఉదాహరణకు ఆర్. అండీ చీ రో రూ. 152 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. చాలామంది ఎక్సెస్ పున్నారు. వాళ్లందరికీ పని భేదని చెప్పారు. ఇప్పుడు సంవత్సరానికి రూ. 2000/- ఖర్చు పెట్టవలసినవన్నారు. పనిభేద మిగిలిపోయిన వారిని ఏమి ఫేయిలని ఆలోచింపే పరిస్థితి ఉంది. ఈ రోజు ఇరిగేషన్కు అయిదువేల కోట్లు రూపాయలను ఖర్చు ఫేయిలం జరుగుతోంది. పనికి తగ్గట్టుగా అందులో నిబ్బంది కూడా ఉంది. అందరికీ పనులున్నాయి. ఈ రోజు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్లో ఖర్చు చూసినట్లయితే, ఏడువేల కోట్లు రూపాయలను ఖర్చు పెడుతున్నాము. అదేమార్టిగా ప్రతి సంవత్సరం పెన్షన్లకు చెల్లించవలసిన అవకాశం పెరిగిపోతోంది. 2005-2007 సంవత్సరాలకు సంబంధించి చూసినట్లయితే, ఖాతాల కంటే పెన్షన్ల ఎక్కువ అధ్యుల పరిస్థితి ఉంది. ఇది వాస్తవం. కాబట్టి ఈ విషయం గురించి ఒకసారి ఆలోచింపవలసిన అవసరం ఉంది. వెంకటరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఒక ప్రశ్న ప్రశ్నారు. కట్టి అఫ్ డేట్ను మేము పెట్టామేమో. 25-11-1993ను కట్టి అఫ్ డేట్గా పెట్టింది మేరు. దానికి కనీషెన్ అధ్యుల, దాని ప్రకారం రెగ్యులరైజ్ చేస్తున్నాము. చాలా డిపార్టుమెంట్లో, వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఉగ్రగులను ప్రభుత్వానికి 9.40 తెలియకుండా రికార్డ్ చేసుకున్న సందర్భాలు ఉన్నాయి. రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి ఉ. చెసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఎక్కడికక్కడ నీలయినంతవరకు డబ్బులు సేవే చేసి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నాము పట్టు ఇంకొకటి కాదని తెలియజేసు కుంటున్నాను. దీనిని సభ్యులు మంచి హృదయంతో అర్థం చేసుకోవాలని రిక్వెస్టు.

వేస్తున్నాను. ఇందులో, ఏమయినా అనుమానాలు వుంటే వోల్టేజీడర్జీను పిలిపించి వర్చిన్నాను కానీ ప్రతిఒక్కరినీ రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా ఒకరికి సహాయం చేయడం, ఇంకొకరికి సహాయం చేయకుండా వుండడం కాదు. అన్నీ విచార ఆలోచన వేస్తున్నాము. ఒక పద్ధితి ప్రకారంగా పెడుతున్నాము. కావాలంటే వోల్టేజీడర్జీతో ఘేటింగ్ పెడతాను సజషన్స్ యివ్వమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సివాచ్. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన దానితో సూత్ర బద్ధంగా నూటికినూరుపాతన నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. గత పరిణామాల ఫలితంగా ఉద్యోగస్థుల జీతభత్యాల పెద్ద పర్సంటేజీలో పెరగడమేగాకుండా ధేవు పెన్షన్ల క్రింద చెల్లింపే మొత్తం చాలా పెరిగిపోతున్నది. సిస్టంలో అనేక లోపాల వలన, ఆలోచనలలో దూరదృష్టి భేదపోవడం వలన ఈ పరిస్థితికి నెట్టుకుని వచ్చాము. అంత మాత్రాన అమాంతంగా కోతలుకోయడం మంచిది కాదు ఎలాగు ఉపాధ్యాయులకు నేలకు వేల ఉద్యోగాలు ఇచ్చారు. అలాగే భవిష్యత్ ప్రణాళిక గురించి ఆలోచించాలి. కానీ ఈ నాటి వరకు ఏ కారణాల వలన అయితే ఏమీ ఎన్నీ నేల మండికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చినప్పటికీ వాళ్లతో సంపూర్ణంగా పని చేయించుకుని ఉత్పత్తి పెంచుకునే ఏర్పాట్లు చేయాలి; తప్ప వాళ్లకు రు. 700 లు, రు. 500 లు లేదా రు. 600 లు మనం జీతాలు ఇస్తూ వుంటే ప్రక్క వాళ్లెమో రు. 2000 లు, రు. 3000 జీతాలు తీసుకుంటూ వుంటే వేళ్ల జీవితాలకు భవిష్యత్ మార్గాలు లేవు. అందుకొరకు వెలాది మండికి ఉపాధికల్పన గురించి, కట్ ఆఫ్ డెబ్ట్ పెంచుతారా? కట్ ఆఫ్ డెబ్ట్, 1993వ సంవత్సరం నవంబర్ వరకు వున్నది. పెంచారు. ఇప్పుడు 1993వ సంవత్సరం నవంబర్ తోపల చేసిన వాళ్ల గతి ఏమిటి? వాళ్లకు 5 సంవత్సరాలు నిండిపోయాయి. 1998వ సంవత్సరం వరకు ఉత్పత్తిదాయకమైన పని వేస్తున్నారు. ఆ సంస్థలకు లాభాలు వస్తున్నాయి. అందుకొరకు విశ్లేషణ చేసి, కన్సల్టేక్సింగ్గా చర్చించి పరిష్కారం చేయాలి కానీ సానుభూతి తెలియజేయడం కాదు. సేదల వైపు వున్నామని చెప్పడం కాదు. ప్రభుత్వంలో వున్నారు. వాగ్దానం చేశారు. సేదల సమస్యల విషయంలో సహకరించడం ప్రభుత్వ బాధ్యత. బాధ్యతగా సిద్ధాంతం చెప్పి అసలు సమస్య పరిష్కారాన్ని దాటవేయం బాధ్యతతో కూడుకున్నది కాదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మేడం స్పీకర్, నేను దాఖలేయలేదు. వాస్తవాలు ఎప్పుడు వుంటాయి గౌరవనీయ పెద్దలు రాజేశ్వరరావుగారికి తెలుసు. ఎవరయినా కావచ్చు. ఒక్కరినీ అని నేను అనను కొంతమంది రాజకీయనాయకులు దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికలను ఆలోచించకుండా, ప్రయోజనాలను ఆశించకుండా జేతలు, కొడతారని ఎక్కడికక్కడ, తాత్కాలికంగా వేసుకునే పోయిన దాని వలన సమస్యలు ఇప్పుడు మనకు వచ్చాయి అది కూడా మనం ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం వున్నది. మనం ప్రజలకు బాధ్యత వహించవలసిన అవసరం వున్నది. ఎక్కడా ఉద్యోగస్థులను తీయడం లేదు. వాలెక్కు ఇంకా పని కల్పిస్తున్నాము. ఎఫిషియన్సీని బిల్డ్ చేస్తున్నాము. అవసరమయిన దగ్గర ఉద్యోగాన్ని యిచ్చానికి వెనక్కు వెళ్లడం లేదు టివర్న్

విషయంలో 10 సంవత్సరాల నుంచీ ఒక్క టీవర్ ఉద్యోగము యివ్వకపోయినా ఈ రోజు 70, 80 ఫేల టీవర్ వోస్తులు భర్తీ చేశాము. అవి కూడా చాలాకపోతే విలేజ్ ఎడ్యుకేషన్ టిట్ టీసుకవచ్చి వాళ్ళకు కూడా డబ్బులు ఇచ్చి సప్లైమెంట్ చేసుకునే అధికారం ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్, వాళ్ళకు ఇచ్చాము. నాలుగయిదు వేల మంది డాక్టర్లు మరియు ప్యారా మెడికల్ సిబ్బందిని నియమించాము. ఇవి కూడా పూర్తి చేశాము. ఈ విధంగా ఎక్కడ అవసరమున్నదో, అక్కడంతా షేసున్నాము. అదే సమయంలో మొత్తం ఓవర్ ఆల్ బ్యాలెన్సింగ్లో ఎస్టాబ్లిష్మెంట్, కూడా పెంచుకుంటున్నాము. నాకు కూడా ఎంతో పెజర్ వున్నది. చాలా వరకు రిస్పొన్సిబిలిటీ చేసుకుంటూ బ్యాలెన్స్ చేస్తాము తప్ప ఇంకొకటి కాదు. అందుకని గడవిన 12 సంవత్సరాలలో, మాస్ట్రో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అడిగితే ఇప్పుడు పరిస్థితిలోకి వచ్చాము. గంగావాడ్యాయం కమిటీ చేసిన విఫలమైన చర్చించేందుకు వోల్గర్ బీడర్స్తో సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తాను.

మలక్ష్మేటి ప్రభుత్వ కాలనీలో, వాటర్ మేటర్లను అమర్చుట

164-

*6019- శ్రీ మధ్ రెడ్డి రంగారెడ్డి (మలక్ష్మేటి):- పురపాలక శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) మలక్ష్మేటి ప్రభుత్వ కాలనీ నివాసుల సంఘం వారు ఆ కాలనీలోగల 1056 ప్రభుత్వ క్వార్టర్లకు వాటర్ మేటర్లను అమర్చమని, వాటర్ మేటర్లను అమర్చేవరకు నెలకు రూ. 53/- చొప్పున చార్జీ చేయమని హైదరాబాద్ మహానగర నేజీ సరఫరా, మురుగునీటి పారుదల మండలికి 1996, ఫిబ్రవరి నుండి విజ్ఞప్తి చేసుకుంటున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) రోడ్డు, భవనాలు శాఖవారు రూ. 11.65 లక్షలను మంజూరు చేసినప్పటికీ, వాచ్.ఎం.డబ్ల్యు. ఎస్.అండ్. ఎస్.బి. వారు ఇప్పటివరకు మేటర్లను సమకూర్చని విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) నెలకు రూ. 53/- లకు బదులుగా అన్ మేటర్డ్ చార్జీ క్రింద గత మూడు సంవత్సరాలకు నెలకు రూ. 157/-లు చొప్పున చెల్లించమని కేటాయింపురారులను కొరతగా బకాయాలను చెల్లించనట్లయితే కనెక్షన్లను తొలగిస్తామని బెదిరించుచున్నారా;

(ఈ) ఏ నేడైనాటికి అన్ని ప్రభుత్వ క్వార్టర్లకు, వాటర్ మేటర్లను సమకూరుస్తారు; కాలనీ నివాసుల ఇక్కటలను తొలగించేందుకు బకాయాల సమస్య పరిష్కారానికి టీసుకొన్న వరకేలే?

మున్సిపల్ పరివాలనా శాఖమంత్రి (శ్రీ బి సత్యనారాయణమూర్తి):- (అ) అవునండి

(ఆ) భేదండి

(ఇ) భేదండి.

(ఈ) మలక్ష్మేటి ప్లాంట్‌లో 1056 ప్రభుత్వ క్వార్టర్లు ఉన్నాయి. వాటిలో ఘోరంగా అన్నింటికీ అమర్చడమయింది. నేటి ఐకాయల విషయాన్ని పరిష్కరించాలని ఉత్తరువులు జారీచేయడమయింది.

శ్రీ మల్లారెడ్డి రంగారెడ్డి:- మేడం స్పీకర్, మలక్ష్మేటిలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగ నివసిస్తున్న గృహాలు 1056 ఉన్నాయి. ఆ గృహాలకు వాటిలో ఘోరంగా అమర్చమని ప్లాంట్‌లో మెట్రో బోర్డుకు మరియు అక్కడ మున్సిపల్ యిన్ ఛేస్మన్స్ ఆర్ అండ్ బి శాఖకు పదేపదే చెప్పినప్పటికీ, ఘోరంగా అమర్చకుండా మినిమమ్ ఛార్జ్‌కి బదులుగా రూ. 157 లకు మినిమమ్ వార్డ్ క్రింద చెల్లించండి లేదా కనెక్షన్ టీసీ ఫేస్‌ను మంచి నేరును ఆపి ఫ్లాంట్‌ను అంటున్నారు. కానీ అక్కడ ఏమీ ఇబ్బంది లేదనే మాట ఇక్కడ చెబుతున్నారు. కాబట్టి అక్కడకు వెళ్లి చూస్తే చాలా ఇబ్బందికర పరిస్థితి ఉన్నది అందువల్ల తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రిగారికి మనవిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి:- మేడం స్పీకర్, అక్కడి ఉద్యోగులు దరఖాస్తు ఫేయడం జరిగింది. గతంలో, బారిష్ రేటు రూ. 53లు ఉన్నది. ఆ రేటు ప్రకారంగా కట్టమని జి.ఓ.ఎం ఎన్.ఎం. 69, జేడ్ 10-4-1995న రూ. 11.65 లక్షలు ఎస్సెస్మెంట్ ఫేస్ ఆర్డర్ అండ్ బి. కి ఇవ్వాలి. కానీ ఆర్.అండ్ బి. మాత్రం మెట్రో బోర్డుకు డబ్బు కట్టలేదు. ఆ రోజు ఉన్న బారిష్ ప్రకారంగా రూ. 53 లు కట్టమని వారికి నోటీసులు ఇస్తే వారు బారిష్ ఎక్కువగా ఉన్నదని 10-11-1993న కోర్టులో రిజ్ట్ పిటిషన్ వేశారు. కోర్టు 9-2-1994 ఇన్‌టిర్‌మి ఆర్డరు ఇచ్చింది. ఏ మెదడిలో ఉన్నారో, ఆ రకంగానే ఫేయమని కోర్టు డైరెక్ట్ ఇచ్చింది. కోర్టు డైరెక్ట్ మేరకు రూ. 120 లు బారిష్ ఫిక్స్ వేసి ఇస్తే వారు మరల 4-9-1995న ఒక రివిజన్ పిటిషన్ వేశారు ప్రజంట్ రేటు ఫేసినందున అన్యాయం జరిగిందని అన్నారు. రివిజన్ చేయమని అడిగితే వెనక్కు మూడు మాసాల వాళ్ళ తాబుకు మేటర్స్‌ను వెరిఫై చేసి ఆ ప్రకారంగా రేటు రూ. 80లు ఫిక్స్ చేసి కోర్టు వారు యివ్వడం జరిగింది. వాళ్ళు డబ్బులు కట్టలేదు. మేము నేరు మాత్రం అందించడం జరుగుతున్నది.

యు.జి.సి. సహాయం లేకుండా పనిచేస్తున్న కళాకారులు

165-

*6029- శ్రీమతి కె పం. భారతి (ఎల్లెర్ల), శ్రీ వై. శ్రీనివాసులు రెడ్డి (రావూర్), శ్రీమతి ఈ. సీతారామమ్మ (కూచినపూడి):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో యు.జి.సి. సహాయం లేకుండా పనిచేస్తున్న కళాశాలల మొత్తం సంఖ్య ఎంత;

(ఆ) అందుకు సంబంధించిన వివరాల్లేవి?

(ఇ) ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకొనదలచిన చర్యలేవ్వి?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కడియం శ్రీహరి) :- (అ) 603 కళాశాలలు పనిచేస్తున్నాయి.

(ఆ) వివరాలు సహసమక్తంలో, పుంపడమయింది.

(ఇ) అవసరమయిన సందర్భంలో కావలసిన నిబ్బంది మొదలగు వారినీ మంజూరు చేసే యు.జి.సి. జారీచేసిన ప్రమాణాల పరిధి క్రిందికివచ్చే విధంగా కళాశాలలను పనిచేసేటట్లు చర్యలు తీసుకోవడమవుతున్నది. యు.జి.సి. నిర్దేశించిన ప్రమాణాలను అమలు పరచిన తరువాత జోన్ పరిశీలన క్రిందకు ఏదైనా కళాశాలలు వచ్చినప్పుడు ఆ కళాశాలకు యు.జి.సి. ఆర్థిక సహాయాన్ని అనుమతీస్తూ సిఫార్సు చేయడమవుతుంది.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి (వనపర్తి) :- అధ్యక్షా, ఈ జవాబు ప్రకారంగా ఎక్కువగా ప్రభుత్వ కాలేజీలకు యు.జి.సి. గ్రాంటులు వున్నట్లు మనకు అర్థం అవుతున్నది. 603 కాలేజీలలో, 90 శాతం గవర్నమెంట్ కాలేజీలే వున్నాయి. ఎందుకు ఈ రకంగా వున్నది? యు.జి.సి. వారు ఒక్కొక్క కాలేజీకి సంవత్సరానికి ఎంత గ్రాంటు ఇస్తున్నారు? ఆ గ్రాంటును ఏ రూపకంగా యుటిఎక్స్ చేస్తున్నారు.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ (కూచినపూడి) :- అధ్యక్షా, యు.జి.సి. సహాయం లేకుండా ప్రధానంగా రాష్ట్రంలో 603 కళాశాలలు పని చేస్తున్నాయని మంత్రివర్యులు చెప్పారు. ఇక్కడ ఈ సందర్భంలో ఎన్ని కళాశాలలకు రికమెండ్ చేస్తున్నారు? ఎంత అనుమతి ఇస్తున్నారు? యు.జి.సి. సహాయం పొందిన కళాశాలలు ప్రభుత్వ రంగంలో ఎన్ని, ప్రైవేట్ రంగంలో ఎన్ని? మరొక కళాశాలకు ఏమయినా సహాయం చేస్తున్నారా? యు.జి.సి. ఆర్థిక సహాయం పొందడానికి కళాశాలకు ఏ విధమైన నియమాలు కావాలి? ఏ నియమాలు వున్న వారికి ఈ సహాయం అందజేస్తారు?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి :- అధ్యక్షా, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మొత్తం 874 కళాశాలలు వున్నాయి. ఇందులో ఇప్పటివరకు 271 కళాశాలలకు మాత్రమే యు.జి.సి. ఆర్థిక సహాయం లభిస్తున్నది. 603 కళాశాలలకు ఆర్థిక సహాయం లభించడం లేదు. అందులో ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలు మొత్తం 174 వుంటే 108 కళాశాలలకు మాత్రమే యు.జి.సి. నుండి ఆర్థిక సహాయం లభిస్తున్నది. 65 కళాశాలలకు మాత్రం ఆర్థిక సహాయం అందడం లేదు. ప్రైవేటు ఏయిడెడ్ కాలేజీలకు సంబంధించి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా

9-50 | 183 కళాశాలలు ఉంటే, అందులో 156 కాపేజీలకు యు.జి.సి. ఆర్థిక ఉ. సహాయం అందుతున్నది. 27 కళాశాలలకు ఆర్థిక సహాయం అందడం లేదు. ప్రవేశు అన్-ఏయిడెడ్ కాపేజీలు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 517 ఉంటే, అందులో 7 కళాశాలలకు మాత్రమే యు.జి.సి. ఆర్థిక సహాయం అందుతున్నది. 510 కళాశాలలకు అందడం లేదు. దీనిలో ప్రధానంగా నేతారామమ్మగారు చూట్లాడుతూ ఏ గ్లోబ్లైజేషన్ కు లోబడి యు.జి.సి. ఆర్థిక సహాయం వేస్తుంది అని అడిగారు. యు.జి.సి. ఆర్థిక సహాయం లభించాలంటే కళాశాలలు కొన్ని కండిషన్స్ ను ఫుల్ ఫీల్డ్ ఫేయవలసిన అవసరం ఉంది. అందులో అతి ప్రధానమైనటువంటిది కాపేజీలకు యూనివర్సిటీయొక్క పర్మిటెంట్ అఫిలియేషన్ ఉంటేనే యు.జి.సి. ఆర్థిక సహాయం అందవస్తుంది. రెండవది, డివర్-స్టూడెంట్స్ డ్రైవ్ యూ.జి.సి. గ్లోబ్లైజేషన్ కు లోబడి ఉండాలి. మహిళా కళాశాల అయితే 100 మందికి తగ్గకుండా విద్యార్థినులు ఉండాలి. విద్యార్థులయితే 250 మంది ఉండాలి. డివర్స్ సంఖ్య కూడ 10కి తగ్గకుండా ఉండాలి. మూడవ కండిషన్ ఏమంటే, ప్రతి కళాశాలకు ఇన్ ఫోర్మిక్చర్ ఉండాలి. బిల్డింగ్స్, లేబరటరీస్ ఇతర ఇన్ ఫోర్మిక్చర్ ఉండాలి. అప్పుడే యు.జి.సి. ఆర్థిక సహాయం అందడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ మూడు మినిమమ్ కండిషన్స్ ను ఫుల్ ఫీల్డ్ ఫ్లెక్సిబిల్, దరఖాస్తును పరిశీలన చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. పంద్యజేఖరెడ్డిగారు చూట్లాడుతూ యు.జి.సి. ఎంత ఆర్థిక సహాయం వేస్తుందని అడిగారు. కళాశాలలకు ఆర్థిక సహాయం అందాలంటే, కళాశాలలో ఉన్న విద్యార్థుల సంఖ్యపైన, అంటే ఎన్ రోల్ మెంట్ పైన ఆధారపడి ఉంటుంది. ఆరు లక్షల నుండి 13 లక్షల వరకు స్టూడెంట్స్ ఎన్ రోల్ మెంట్ మేద వేరే అవుతూ ఉంటుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ అమౌంట్ ను దేనికి ఖర్చుపెడుతున్నారు అని అడిగారు. ఈ అమౌంట్ ప్రధానంగా అడిషనల్ ఇన్ ఫోర్మిక్చర్ క్రియేట్ చేసుకోవడానికి ఉపయోగపడుతుంది. అంతేకాకుండా యు.జి.సి. అందించే ఆర్థిక సహాయంతో బుక్స్ కొనుగోలు, ల్యాబ్ ఎక్స్ ప్రిమెంట్, హాస్టల్స్ బిల్డింగ్స్ కన్ స్ట్రక్షన్, కాన్ రూమ్స్ కన్ స్ట్రక్షన్ చేసుకోవడానికి వీలు ఉంటుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

చైర్మన్:- మహిళా కళాశాలల గురించి చెప్పండి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- మేడమ్ స్పీకర్, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 112 మహిళా కళాశాలలకు యు.జి.సి. ఆర్థిక సహాయం లభించడం లేదు. వాటికొరకు తప్పనిసరిగా ప్రత్యేకమైన పర్యలు తీసుకొంటాం. ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో 66 కళాశాలలకు ఆర్థిక సహాయం లభించడం లేదు. దాని కొరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని పర్యలు తీసుకుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

చైర్మన్:- కృత్యన్ నంబర్ 4215.....

శ్రీ గాంధీ వెంకటరెడ్డి:- మేడమ్, ఇది చాల ఇంపార్టెంట్ కృత్యన్.....

మైరేపర్సన్:- అన్ని క్వశ్చన్స్ ఇంపార్టెంట్. మనం 10 గంటల లోపల కంప్లెట్ చేసుకోవాలి. వెంకటరెడ్డిగారు దయచేసి కోఆపరేట్ చేయండి. ఫస్ట్ క్వశ్చన్ కే ఎక్కువ టైమ్ తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. లాస్ట్లో వచ్చే ప్రశ్నలకు సింగిల్ సప్లమెంటరీస్ ఇవ్వడంవల్ల ఎవరయితే ప్రశ్నలు వేస్తున్నారో ఆ సమస్యలు ఫీల్ అవుతున్నారు. అందుకని మనం షెడ్యూల్ ప్రకారం కంప్లెట్ చేసుకోంటే ఈ వ్యాఖ్యలు ఉండదు. ఇది ఇంపార్టెంట్ క్వశ్చన్ కాబట్టి ఇన్ని సప్లమెంటరీస్కు అవకాశం ఇచ్చాను. కాబట్టి though, you are not signatory for all the questions, I am giving opportunity to you.

Sri Gade Venkat Reddy:- There are a large number of private un aided colleges in the State. మా ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడే గ్రాంట్స్-ఇన్-ఏయిడ్ ఒక పద్ధతి ప్రకారం ఇచ్చే అవకాశం ఉండేది. చాల అన్-ఏయిడెడ్ కాలేజీలు ఉన్నాయి. అయితే గ్రాంట్స్ పొందని స్కూల్స్, కాలేజీలు ఉన్నాయి. వేటి విషయంలో ప్రభుత్వం యొక్క విధానం ఏమిటి? అన్-ఏయిడెడ్ కాలేజీలు అన్నవక గ్రాంట్స్ ఇవ్వడానికి కన్సిడర్ చేస్తారా?

శ్రీ కె. రామకృష్ణ (అనంతపూర్):- మేడమ్, ముఖ్యంగా కాలేజీలకు పర్మిషన్ ఇచ్చేటప్పుడు మేము భవిష్యత్లో ఫైనాన్సియల్ అసిస్టెన్స్ అడగం అని మేరు ముందే లెటర్ డిమాండ్ చేస్తున్న మాట నిజమేనా? ముఖ్యంగా ప్రైవేటు కాలేజీల విషయంలో. అదే విధంగా 603 యు.జి.సి. సహాయం పొందని కాలేజీలో ఎన్ని కాలేజీలకు మేరు రికమెండ్ చేస్తారు? ఇంతకు ముందే నేతా రామమృగారు అడిగారు. దానికి మంత్రిగారు అన్నారే ఇవ్వలేదు.

శ్రీ సి. కృష్ణయ్యాదవ్ (పామాయతినగర్):- స్పీకర్ సార్, ఇంతవరకు ఎన్ని కాలేజీల అప్లైనేషన్స్ ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి? వేటికి యు.జి.సి. గ్రాంట్స్ రావడానికి ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలేమిటి? ఈ సంవత్సరం అయినా వాటికి గ్రాంట్స్ వచ్చే విధంగా ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన నార్మల్స్ను విస్తరింపజేసి పెండింగులో ఉన్న కాలేజీలను ఈ సంవత్సరం క్లియర్ చేస్తారా?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- మేడమ్ స్పీకర్, గౌరవ శాసనసభ్యులు అన్-ఏయిడెడ్ కాలేజీలకు గ్రాంట్స్ ఇన్ ఏయిడ్ ఇచ్చే దానికి అడ్డిట్ చేస్తారా అని అడిగారు. గాడె వెంకటరెడ్డిగారు దాని గురించి సెవరల్ క్వశ్చన్స్ వేస్తే తప్పకుండా డిఫైన్స్ అందివ్వడం జరుగుతుంది. ఏ గ్లాడ్తెన్స్ చెబుతాను. రెండవది, యు.జి.సి. గ్లాడ్తెన్స్ క్రిందకు ఏ కళాశాలలు వస్తాయో వాటి వివరాలను సెకరంచి యు.జి.సి.కి పంపడం జరుగుతుంది. ప్రతి సంవత్సరం కూడా మన రాష్ట్రం నుండి 50 పేజీగా కళాశాలలకు సంబంధించిన ప్రొపోజిట్స్ పంపిస్తాం. కానీ యు.జి.సి. తన పరిధికిలోబడి, తన విధులకు లోబడి ప్రతి సంవత్సరం 5 నుండి 10 కళాశాలలకు మాత్రమే ఆర్థిక సహాయం మంజూరు చేస్తుంది. వాళ్ళ యొక్క ప్లాన్-బడ్జెట్కు లోబడి మనకు శాంక్స్ ఇస్తారు.

శ్రీ డి. వినమలయ్య (ఇంపుర్తి):- మంత్రిగారు సెలవిస్తూ 66 ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలకు గ్రాంట్స్ రాబేదనీ అన్నారు. అయితే ప్రయివేట్ కళాశాలలకు వచ్చి, ప్రభుత్వ కళాశాలలకు రాకపోవడానికిగల కారణాలేమిటి? ఈ సంవత్సరం ఎన్ని కళాశాలలు షిసుకొంటున్నాయి? అందులో ఎన్ని మహిళా కళాశాలలు ఉన్నాయి?

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ):- మేడమ్, మంత్రిగారు ఇచ్చినటువంటి అన్వేషణలో ఎం.కె.ఆర్. డిగ్రీ కాలేజీ, దేవరకొండకు యు.జి.సి. గ్రాంట్స్ రాబేదన్నారు. కాబట్టి ఈ కాలేజీని యు.జి.సి. ఆర్థిక సహాయం లభించవేనీ లిస్ట్లో చేరుస్తారా? లేదా? దయచేసి చప్పలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- మేడమ్ స్పీకర్, నేను వెరిఫై చేసి చౌహాన్ గారికి సమాచారం తెలియజేస్తాను.

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి (హజూరాబాద్):- మేడమ్ స్పీకర్ గారు, మంత్రివర్యులు చెప్పినట్లుగా ప్రయివేట్ కళాశాలలకు యు.జి.సి. గ్రాంట్స్ వచ్చినట్లుగా ప్రభుత్వ కళాశాలలకు ఎక్కువగా రావడం లేదు. ఆ విధంగా రాని సంఖ్య కూడా చెప్పడం జరిగింది. మే ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను - ప్రభుత్వ కళాశాలలకు యు.జి.సి. గ్రాంట్స్ రావడం కొరకు ఏదైన ఒక కమిటీని వేసి గాని, లేదా పరిష్కారం చేసి ఒక సెల్ ను గాని ఏర్పాటు చేసి అలోచన ప్రభుత్వం ముందు ఉందా? అటువంటి అలోచన లేకపోయి నట్లయితే ప్రతిపాదన తయారుచేసి శ్వరితగతిన యు.జి.సి. గ్రాంట్స్ ప్రభుత్వ కళాశాలలకు వచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మే ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ప్రయివేట్ కళాశాలలకే ఎక్కువగా నిధులు ఇవ్వడంవల్ల అవి ఎక్కువగా బిజినెస్ అవుతున్నాయి. ప్రభుత్వరంగంలో కళాశాలలను అభివృద్ధి చేయాలని ప్రభుత్వం అలోచిస్తున్నది కాబట్టి ఈ గ్రాంట్స్ వాటికి ఎక్కువగా వచ్చే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టవలసిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని మే ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- ఆధికార్లు, యు.జి.సి. గైడ్ లైన్స్ క్రిందకు ఏదైన కళాశాలలు వస్తాయి. నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను. 66 గవర్నమెంట్ డిగ్రీ కాలేజీలకు యు.జి.సి. గ్రాంట్స్ రావేదు. ఆ 66 కళాశాలలు కండిషన్స్ ను ఫుల్ ఫిల్ చేసి విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకొంటున్నా, ఆ తరువాత వాటిని యు.జి.సి. అనిస్టెన్స్ కొరకు రికమెండ్ చేయడం జరుగుతుందని మే ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

డాక్టర్ డి. శివరాం:- మేడమ్ స్పీకర్, మా ప్రకారం జిల్లా వెనుకబడిన ప్రాంతం అక్కడ ఏమైన ఎక్కువ కన్వీషన్ చేసి, అక్కడ ఉన్న కాలేజీలకు యు.జి.సి. అనిస్టెన్స్ కలుగజేస్తారా? మా కందుకూరు ప్రాంతంలో ప్రయివేట్ కాలేజీలు కొన్ని గవర్నమెంట్ బిల్డింగ్స్ లో గత అయిదారు సంవత్సరాల నుండి రన్ అవుతున్నాయి. వాటిని వెకేట్ చేయించి, వాటికి స్వంత బిల్డింగ్స్ కట్టుకొనడంకు అవకాశం ఉందేమో కనుక్కోవారా? 10-000 ఎండుకంటే గత 6-7 ఏళ్లుగా ప్రభుత్వ స్కూలాలను వాళ్లు ఆక్యుప్ చేసుకుని ఉ. స్వంత స్కూలాలుగా పె్చేటూ కాలేజీలను రన్ చేస్తున్నారు. వాటి గురించి యాక్షను తీసుకునే అవకాశం వుందా?

శ్రీ కడియం శ్రీవారి:- ఏ ప్రాంతంలోని కళాశాలలైన తప్పనిసరిగా యు.జి.సి గ్రేడ్లైనను పాటించాలి. ప్రకాశం జిల్లా గవర్నమెంటు కాలేజీ ఒకవేళ ఆ గ్రేడ్లైననులోకి రాకపోతే తీసుకురావడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

Chairperson:- It is already 10' 0 clock. Hereafter, only single supplementary will be allowed.

సికింద్రాబాద్‌లోని యాత్రీ నివాస

166—

4215- సర్వశ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి (ఖైరతాబాద్), ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషిరాబాద్), డి. నాగేందర్ (అసిఫ్‌నగర్), జె.సి. దీవాకర్ రెడ్డి (తాడిపత్రి), డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి (మైదుకూర్):- సమాచార, పౌరసంబంధాల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) బెండరుదూర్, ఇవ్వజూపిన అధిక మొత్తాలను పట్టించుకోకుండా సికింద్రాబాద్ యాత్రీనివాసకు లేజును నిర్ణయించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అందుకు బాధ్యులైన వ్యక్తులెవరు;

(ఇ) వివిధ పార్టీలు ఇవ్వజూపిన రేట్లను; దానిని ఎవరికి లేజుకు ఇచ్చారు;

(ఈ) లేజుకు తీసుకున్న వ్యక్తి ఒప్పందంలోని క్లాజులను బొత్తిగా కాతరు వేయకుండా అనేక మార్పులుచేర్చులు చేసిన విషయం, గదిలద్దె మున్నగు వాటిని విపరీతంగా పెంచిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా; అయినచో లేజుకు తీసుకున్న వ్యక్తిపై తీసుకున్న చర్య ఏమి?

సమాచార, పౌరసంబంధాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ బి.నేతారాం):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

(ఇ) వివిధ పార్టీలు ప్రతిపాదించిన రేట్లను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది. సికింద్రాబాదులోని యాత్రీనివాసను హైదరాబాదు, పంజాగుట్టలోని వోటల్ ఊర్వశి వారికి లేజుకు ఇవ్వడం జరిగింది.

(ఈ) కార్పొరేషను నుండి ఎప్పటికప్పుడు అనుమతిని పొందిన మేదలి, కౌలుదారు మార్పులు చేయడం జరిగింది.

వరుస సంఖ్య	తెండరుదారు పేరు	ప్రతిపాదించిన కౌలుదారు మొత్తం
(1)	(2)	(3)
1.	శ్రీమాన్ ప్రతిపాథి సాకర్, మెసర్స్ అమెరికన్ ఇందూ హోటల్స్, యు.ఎస్.ఎ.	నెలకు రూ. 1,30,000/-
2.	శ్రీ పి. సూర్యనారాయణ, 110, రాజానగర్ కాలనీ, బాలానగర్, హైదరాబాదు.	నెలకు రూ. 90,000/-
3.	శ్రీ జి.బి. రామారావు, ఎం.ఎ.జి.1, న్యూసంతోషనగర్ కాలనీ, హైదరాబాదు.	నెలకు రూ. 55,555/-
4.	శ్రీ కె. వెంకటరెడ్డి, సీటి దాబా, హనుమకొండ, వరంగల్లు.	నెలకు రూ. 54,026/-
5.	శ్రీ కె. ప్రభాకర్ రావు, మెసర్స్ గోల్డెన్ కేఫ్, రెస్టారెంటు, హైదరాబాదు.	నెలకు రూ. 2,34,000/-
6.	శ్రీ అంజనేయులు ప్రతిపాథి, మెసర్స్ అమెరికన్ ఇందూ హోటల్స్, యు.ఎస్.ఎ.	నెలకు రూ. 1,26,000/-
7.	పె. నాయుడమ్మ, డైరెక్టర్, ఫ్లోరోసెమ్, (ఇండియా) లిమిటెడ్.	నెలకు రూ. 1,21,000/-
8.	మెసర్స్ బుకారాబిక్ సర్వీసు లిమిటెడ్, నావారం, హైదరాబాదు.	నెలకు రూ. 63,000/-
9.	శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు, ఇంజనీర్లు కాలనీ, యూసఫ్ గూడ, హైదరాబాదు.	నెలకు రూ. 55,555/-
10.	శ్రీ జి.వి. కృష్ణయ్య, హోటల్ స్వరాజ్, చిక్కడపల్లి, హైదరాబాదు.	నెలకు రూ. 1,11,000/-

(1)	(2)	(3)
11.	శ్రీ పి. రామిరెడ్డి, మెసర్స్ పంచవటి సూపర్ మార్కెట్, నారాయణగూడ, హైదరాబాద్;	నెలకు రూ: 1,53,000/-
12.	శ్రీ జి.వి. శ్యామరావు, హోటల్ ఎస్.ఆర్. పెన్షంట్స్, హబ్బిగూడ, హైదరాబాద్.	నెలకు రూ: 36,000/-
13.	శ్రీ సి. వినోద్ కుమార్, శ్రీ సాయి ఆకాశ్ స్టోర్సు, బేగంపేట, హైదరాబాద్;	నెలకు రూ: 1,31,000/-
14.	శ్రీ పి. సునీల్ కుమార్, సాయి ఎంటర్ప్రైజెస్, వరంగల్లు;	నెలకు రూ: 1,01,116/-
15.	మెసర్స్ గ్రీన్ హ్యూ రిసార్చ్, ఎమరాల్డ్ హౌస్, హైదరాబాద్;	నెలకు రూ: 36,000/-
16.	మెసర్స్ తాక్షమహల్ హోటల్స్, అబ్బిడ్డ, హైదరాబాద్;	నెలకు రూ: 31,000/-
17.	మెసర్స్ ఎవిక్యూరెన్స్ హోటల్స్ అండ్ రిసార్చ్, హైదరాబాద్.	నెలకు రూ: 1,00,116/-
18.	మెసర్స్ దీప్తి హోటల్స్ (ప్రైవేటు) లిమిటెడ్, సికిందరాబాద్.	నెలకు రూ: 1,76,000/-
19.	మెసర్స్ హోటల్ ఊర్వశి, పంజగుట్ట, హైదరాబాద్;	నెలకు రూ: 1,97,000/-

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మేడమ్ స్పీకర్, ఇది ప్రధానమైన సమస్య. ఇందులో పెద్దఎత్తున అవకతవకలు జరిగాయి. 10 గంటలు దాటింది, సింగిల్ సప్లైమెంటరీ అంటున్నారు మీరు. అందరికీ అవకాశం యివ్వండి. ఇప్పటికే పోస్టుపోస్ట్ చేసిన కృత్యము 25 వరకు వున్నాయి. ఇందులో ప్రధానంగా, ఈ ప్రైవేటు వ్యక్తులకు టూరిజం కార్పొరేషనుకు సంబంధించిన హోటల్స్ గతంలో కట్టినవి లీజుకి యివ్వడంలో

అవకతవకలు జరిగాయి. సికిందరాబాదు యాత్రేనివాస్ లోబుల్ కూడా పెద్ద ఎత్తున అవకతవకలు జరిగాయి. మంత్రిగారి సమాధానంలో వుంది - 19 మంది లోబుదారులు దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నట్లు, అఫర్ రేటు కూడా వున్నాయి. ఇందులో 19 మంది వుంటే 5వ నెంబరు వద్ద వున్న శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు, ఆఫ్ గొల్డెన్ కెఫ్ రెస్టారెంట్, హైదరాబాదు నుంచి రూ. 2,34,000 లకు బెండరు యిచ్చారు. దానికంటే లోయస్టుగా 19వ వ్యక్తి హోటల్ ఊర్వశి, పంజాగుట్ట నుంచి రూ. 1,97,000 లకు బెండరు యిచ్చారు. మరి తక్కువ రేటుకి బెండరు వేసిన వ్యక్తికి ఎందుకు యిచ్చారు? దానికి సమాధానం ప్రభుత్వం నుంచి రావాలి. రెండవది, ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సందర్భాలలో చెబుతున్నారు - ఆంధ్రరాష్ట్రంలో టూరిస్టులకు అన్ని వసతులూ వుండాలాగా, అన్ని అవకాశాలూ వుండాలా వేస్తామని. మరి దీనికి భిన్నంగా పిరు ప్రభుత్వ ఆదాయానికి గండి కొడుతున్నారు. టూరిస్టులకు రేటు అందుబాటులో వుండడం లేదు. ప్రధానంగా ఒప్పందం కుదుర్చుకునేసరికి లోబుదారులు అదనంగా రూములు కట్టారు. దానికి లోబు ఒప్పందంలో పర్మిషను తీసుకున్నారా? మార్పులుచేర్పులు వేయడానికి అవకాశం వుందా? మొత్తం టర్నోవరు గురించి ప్రభుత్వమూ, లోబుదారుల మధ్య ఉన్న అగ్రిమెంటును తుంగలో తొక్కి యిష్టం వచ్చినట్లు ప్రధానంగా ఆదాయం వచ్చే విధంగా తన సంపాదన కోసం ఆ హోటల్ ను ఉపయోగించుకుంటున్నాడు. టర్నోవరు క్రూరంగా ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తోందా? టూరిస్టులను ఆకర్షించడానికి ఏమి విధిమైన ప్యాకేజీలను యిచ్చారు? తీసుబందారాల రేటు విషయంలోగాని, యితర విషయాలలోగాని ఏమి వసతులు యిచ్చారు? మొత్తం రాష్ట్రంలో ఈ మధ్యకాలంలో చాలా ప్రచారం వేస్తున్నాడు, టూరిస్టులను ఆకర్షించడానికి అదనంగా ప్యాకేజీలను, అటువంటి కార్యక్రమాలను ఏమి యిస్తున్నారు?

శ్రీ టి. నీతారా:- మెడమ్ స్పీకర్, గౌరవసభ్యులు కోడండరెడ్డిగారు చెప్పారు, ఎక్కువ కోట్ల చేసిన వ్యక్తికి కాక తక్కువ కోట్ల చేసిన రెండవ హయ్యస్టు వ్యక్తికి యిచ్చారన్నారు. దీనికి సంబంధించినంతవరకూ కార్పొరేషను నుంచి ఒక కమిటీని ఫార్మ్ చేయడం జరిగింది. ఆ కమిటీ కొన్ని గైడులైన్సు, నిబంధనల ప్రకారం ఫైనల్ చేయడం జరిగింది. దానిని ఫైనల్ చేసేటప్పుడు రూ. లక్షా 97 వేలు రెండవదిగా వున్నప్పటికీ రూ. 2 లక్షల 37 వేలు హయ్యస్టు అయినప్పటికీ హోటల్ మేనేజిమెంటులో అనుభవం వున్నవాడు, ఫైనాన్షియల్ సేటప్, బ్యాంకింగ్ గైడ్లైన్సుగా పెట్టుకున్నారు. దాని ప్రకారం ఫైనల్ చేశారు. ఆ పరిస్థితులలో కమిటీ కొన్ని మార్పులు కూడా చేశారు. వీరికి 100 శాతం మార్కులు రాగా, రెండవ వారికి 45 శాతం వచ్చాయి. ఆ విధంగా కమిటీ సూచించిన ప్రకారమే యివ్వడం జరిగింది. ఆల్టరేషను చేశారని, వాటికి అనుమతి యిచ్చారా అని అడిగారు. ఉన్న స్ట్రక్చర్ ను పర్మనెంట్ గా ఆల్టరేషను చేసినపుడు పర్మిషను తీసుకోవాలని, ఆ విధంగా పర్మిషను తీసుకుని కట్టినప్పటికీ లోబు కాలం ఫూర్తి అయ్యేక, వాటికి డివైనియేషను వాల్యూ కట్టి దానిని అప్పగించాలని అగ్రిమెంటులో క్లాజు వుంది. అడిషనల్ గా 8 రూములు కట్టడానికి

అనుమతి యివ్వడం జరిగింది. దాని ప్రకారం లీజు నిబంధనల ప్రకారమే దానిని నిర్మించడం జరిగింది. టర్నోవరు ఓవరాల్ గా 1 శాతం కార్పొరేషనుకు కట్టాలని వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, లీజు అగ్రిమెంటు అయ్యేటప్పుడు మేము అభ్యంతరం చెప్పాం. ప్రభుత్వానికి లేఖలు వ్రాశాం. మా అభ్యంతరం యదార్థమని యిప్పుడు తేలింది. రూ. లక్షా 97 వేలకు యిచ్చారు. అగ్రిమెంటులో చెబుతున్నారు. కారణాలు ఏవైనా తెండరు పిలిచినపుడు, ఎక్స్ ప్లరీయన్సు వుందని, డబ్బు వుందని ఏదోరకంగా కమిటీవేసి యిచ్చారు. కార్పొరేషనులో ఎప్పుడూ కూడా ఒక కమిటీ వుండేది. ప్రజాప్రతినిధులు వుండేవారందులో. ఇప్పుడు ఆఫీసర్ల కమిటీలు నడుస్తున్నాయి. ఇష్టం వచ్చినట్లుగా వుంది. అదనంగా రూములు కట్టారు, అదనంగా వసతి కల్పించితే తదవారా ప్రభుత్వానికి ఎంత ఆదాయం పెరిగింది? ఇది స్పష్టంగా చెప్పాలి. హోటల్ పెట్టుకుని, విపరీతంగా వ్యాపారం చేసుకుని, టూరిస్టులకు అవకాశం లేకుండా, తన స్వంత ఆదాయానికి అతడు ప్రాధాన్యతనిస్తున్నాడు. అందువల్ల అతడి లీజు క్యాన్సిల్ చేస్తారా?

శ్రీ బి. సీతారాం:- ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. దీని మీదనే లీగల్ నోటీసు కూడా సర్వీస్ చేయడం జరిగింది. మేరు అగ్రిమెంటుకు షర్టిఫికేట్ ఇచ్చే సాటికి లీజు అమౌంటు పే చేయడం లేదని, కార్పొరేషను దగ్గర అగ్రిమెంటుకు రావడానికి, వెల్లించడానికి ప్రయత్నం చేయలేదని, కాబట్టి చట్టబద్ధంగా చరద్య ఎందుకు తీసుకోకూడదని యిప్పటికే ఒక నోటీసు యివ్వడం జరిగింది. ఆ తర్వాత, 4 నెలల నుంచి పేమెంట్స్ యివ్వడంలేదు. లీగల్ నోటీసు యిచ్చాము. ఇంకా, న్యూటారిజం పోలీస్ రిసెంట్ గా అనాన్సు చేయబోతున్నాము. అందులో ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా స్పష్టమైన 10-10 ఆదేశాలు యిచ్చారు. ఈ లీజులన్నీంటి మీద ఒకసారి పునస్పృశింపు జరిపి ఉ. అవకతవకలు జరిగిన వాటిమీద తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశించడం జరిగింది. మేము రిసెంట్ గా సమీక్ష జరిపాము. ఏ విధమయిన లొసుగులున్నా వాటిమీద చర్య తీసుకోడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శిశువతి బ్యాలన్సింగ్ రిజర్వాయర్ నిర్మాణం

167—

*6809—శ్రీమతి ఎర్నేని సీతాదేవి, సర్వశ్రీ ఎ. సుదర్శన్ (సూర్యాపేట్), డి. విజయరామారావు (గజ్వేల్), షి. శ్రీనివాసరెడ్డి (బాన్సవాడ), శేతంతెట్టి వెంకటేశ్వర రావు (ఎలవరం), శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి, సర్వశ్రీ డి. షేర్ శివారెడ్డి (కమలా పురం), చింతల రామచంద్రారెడ్డి (వాయల్పాడు), ఎస్.వి.సి.పాట్, అప్పల నాయుడు (చొప్పిలి), డి. భద్రయ్య (పాలకొండ), కె. అప్పలనాయుడు, డి. జయప్రకాశ్:- పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటి పారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) చిత్తావతీ బ్యాలన్సింగ్ రిజర్వాయర్ నాసిరకపు నిర్మాణమును గూర్చి ప్రభుత్వమునకు ఏమైనా పిర్యాదులు అందినవా;

(ఆ) చిత్తావతీ బ్యాలన్సింగ్ రిజర్వాయర్ నిర్మాణమును తనిఖీ చేయుటకై నిపుణుల బృందాన్ని ప్రభుత్వం నియమించినదా; మౌలిక ఇంజనీరింగ్ సూత్రాలను పాటించకుండా నిర్మాణమును జరిపినట్లు ఆ బృందం నిర్ధారణకు వచ్చినదా;

(ఇ) అయినచో, ఈ విషయమై ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమి?

భార్య, సుధీతరహా సాగునీటి శాఖమంత్రి (శ్రీ బి. నాగేశ్వరరావు):- (అ, ఆ, ఇ) చిత్తావతీ బ్యాలన్సింగ్ రిజర్వాయర్ నిర్మాణం పని నాణ్యతవంతంగా లేదన్న ఆరోపణ ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చినపుడు, చిత్తావతీ బ్యాలన్సింగ్ రిజర్వాయర్ ను తనిఖీ చేసి, పని నాణ్యతకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యతనిస్తూ, అమలుచేసిన పనిస్థాయిని గురించి నివేదించడానికి ప్రభుత్వం ఒక ఇంజనీర్ల బృందాన్ని నియమించింది.

ఇంజనీర్ల బృందం 23-6-1997 తేదీన పనిని తనిఖీచేసి, బాహ్య పరిశీలన ప్రకారం, నిర్మింపబడదలచిన అతిక్రమించటం జరిగిందని నివేదించింది. పనికి ఇన్చార్జిగా ఉన్న 14 మంది అధికారులను ప్రభుత్వం సస్పెండుచేసింది. ప్రభుత్వ సాగునీటి సలహాదారు వెయిర్లనుగా, నలుగురు ఇతర అధికారులతో ప్రభుత్వం, 24-7-1997 తేదీగల సాగునీరు, ఆయకట్టు అభివృద్ధి (పి.డబ్ల్యు. బి.బి.పి.) శాఖ ఆర్డర్-నెం. 490 డి.ఓ. ద్వారా ఒక సంఘాన్ని కూడ నియమించింది. నిర్మింపబడిన డిజైనులు, నాణ్యతా ప్రమాణాల ప్రకారం పనిని నిర్వహించడం జరిగిందా లేదా అనే విషయాన్ని కనుగొనడానికి, రోపాలున్నట్లు గమనించిన పనులను గుర్తించి, బాధ్యతను తెలియజేసి, ఆ విధంగా నిర్మించిన రోపాలను సరిచేయడానికి మార్గాలు, పద్ధతులను సూచించడానికికూడ సదరు సంఘాన్ని నియమించడమయింది. సంఘం నివేదిక అందవలసి ఉంది. నివేదిక అందినమీదట సరియైన చర్య తీసుకోవడమవుతుంది.

Dr. G. Vijaya Rama Rao:- Madam, the cost of project is Rs.35.00 crores. Already we expended Rs. 33.00 crores. The Expert Committee made an observation that the work is not in deference to the specifications and that the quality of work is sub-standard. The Committee specifically says that there is absence of leak holes in the right wall of the spill-way which will make the spill-way weak. Ultimately, it will not resist the flow of water. So, it is likely to collapse at any time. With this present condition, what will be the state of the Reservoir in future?

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇది పత్రికాముఖంగా ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిపై ఎంక్వరీ చేయించారు. దీనిపై ఒక ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీని కూడా వేయడం జరిగింది. ఆ నివేదిక ఈ నెలాఖరుకు అందుతుంది; అందిన వెంటనే తదుపరి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

(Large number of Members rose to put supplementaries)

ఫైర్‌వర్క్:- చాలామంది గౌరవ సభ్యుల అభ్యర్థన మేరకు ఈ ప్రశ్నను పోస్టపోన్ చేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలో గుప్త నిధులు

168—

* 1700-శ్రీ డి. చినమల్యయ్య - రెవెన్యూ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో వివిధ ప్రాంతాలలో గుప్త నిధులున్నాయను విషయం ప్రభుత్వమునకు విదితమేనా; అయినచో, వాటిని వెలికి తీయుటకు ఏమైనా చర్యలు తీసుకున్నారా,

(ఆ) మెదక్ జిల్లాలోని శేరిగొమమైన వెల్దుర్తిలో గుప్త నిధిని పొందడంకోసం పట్టణ ఇన్‌స్పెక్టర్ అనే వ్యక్తిని బలి ఇచ్చిన విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా;

(ఇ) అయినచో, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమి?

రెవెన్యూ శాఖమంత్రి (శ్రీ టి. దేవేంద్రగౌడ్):- (అ) ఏదైనా ప్రాంతంలో నిధి నిక్షేపాలు ఉన్నట్లు నిర్దిష్టమైన సమాచారం ఏదీ ప్రభుత్వం దృష్టికి రాలేదు. నిధి నిక్షేపాలను గుర్తించినపుడు నియమావళి ప్రకారం చర్య తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

(ఆ) అనుమానస్పదంగా జరిగిన శ్రీ పట్టణ ఇన్‌స్పెక్టర్ హత్యకు, ఏదైనా నిధి నిక్షేపానికి మధ్య సంబంధం ఉన్నట్లు రుజువు కాలేదు.

(ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ డి. చినమల్యయ్య:- మెదక్ స్పెక్టర్, నేను ఈ ప్రశ్న గత సంవత్సరం వెశారు. ఇది గత మున్సింగరాజుల కాలంలో మెదక్ జిల్లాలోని శేరి గొమంపద్మకల

వెల్తుర్తిలో గుప్తనిధులను స్వాధీనపరచుకోవడానికి కొంతమంది ఇస్కారి అనే అతనిని బలి పేరారు అని పత్రికలలో దావానలంలా వ్యాపించిన వార్తను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ ప్రశ్న వెళును. వేసిన తరువాత మంశ్రివర్కులు, ప్రభుత్వం పరిశీలించినట్లు లేదు. పూర్తిగా క్లిష్టకర్మగా సమాచారం చెప్పినట్లు అర్థం అవుతోంది. ఎ; ప్రశ్నలో ఈ నిధులు ఉన్నట్లు కూడా నిర్దిష్టమయిన సమాచారం ప్రభుత్వదృష్టికి రాలేదని అంటున్నారు. అసలు ప్రభుత్వదృష్టికి ఎలా వస్తుంది? ప్రశ్న వేసిన తరువాత సమాచారం సేకరించడానికి ప్రభుత్వయంత్రాంగం పనిచేస్తే వస్తుంది. లేకపోతే ప్రజలు ఇది జరిగిందని చెబితే ప్రభుత్వదృష్టికి వస్తుంది. ప్రజలు చెప్పలేదు కనుక మేదృష్టికి రాలేదని అర్థం అవుతోంది. ఇది టెక్నిక్ గా ఇచ్చిన సమాధానం అని భావిస్తున్నాను. గుర్తించిన తరువాత నియమావళిచరంగా చర్యలు తీసుకొంటున్నామని అన్నారు. ఇంతవరకు గుర్తించారా? గుర్తించిన తరువాత ఏ నియమావళి ప్రకారం చర్యలు తీసుకొంటున్నారా? ఆ చర్యలు సెలవిస్తారా? ఇస్కారి హత్య అనుమానస్పదంగా ఉందని చెప్పాను. ఆ హత్య ఏమిటి అనేది గుర్తించారా? వారిపైన ఎటువంటి చర్యలు తీసుకొన్నారా? వారిని గుర్తించకపోతే ఇప్పుడయినా గుర్తించి తగు చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందా?

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మేడం, గుప్తనిధులకు సంబంధించిన సమాచారం కన్నా లక్ష్యానారాయణగారు చెబుతానని అంటున్నారు. దయచేసి అవకాశం ఇవ్వండి.

ఫ్లోరీపర్సన్:- ఒకసారి మీకు ఇస్తే ఇంకా చాలామంది అడుగుతారు. నాకు ఆ సమాచారం పంపండి. నేను అందజేస్తాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- నిక్షేపాల గురించి సమాచారం ఇస్తే తేవడానికి వారిని పంపుతాను. దయచేసి వారికి అవకాశం ఇవ్వండి.

ఫ్లోరీపర్సన్:- కోదండరెడ్డిగారు మీరు సీనియర్ సభ్యులు. సమాచారం ఇవ్వండి. పంపుతాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- పిట్టల ఇస్కారి అనేవ్యక్తి 22.12.96న ఆ గ్రామంలో జరిగిన గుతున్న ఒక్కొక్కరి వినడానికి వెళ్ళాడని పోలీసుల ద్వారా సమాచారం అందింది. ఒక్కొక్కరికి కథివేసి వస్తున్న సందర్భంలో హత్య గురియినట్లు దీనివ్యకారం పోలీసులు 30.1.222 ఐపిసి సెక్షన్స్ క్రింద కేసు బుక్ చేశారు. మా ఆర్డీవో వెళ్ళి విచారణ జరుపగా గుప్త నిధులకు, హత్యకు సంబంధం లేదని విచారణలో తేలినట్లు వారు చెప్పారు. పనిచేయిన అతని భార్య లక్ష్మి అనే ఆమె స్టేట్ మెంట్ రికార్డు చేశారు. మాకు ఎవరోషెన అనుమానంలేదని వారు చెప్పడం జరిగింది. పోలీసులు పిట్టల రాజయ్య, అతని భార్యను అనుమానితులుగా గుర్తించి కేసు పెట్టడం జరిగింది. కేసు విచారణలో ఉందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

10-20 శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- కోట్ల రూపాయల నిధులు, నిక్షేపాలు ఆయన ఉ. నియోజకవర్గంలో దొరికాయి; ప్రభుత్వానికి లాభం వస్తుంది. దీని విషయంలో ఆయనను మాట్లాడనీయండి.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ (పెదకూరపాడు):- సా నియోజకవర్గంలోని అప్పంపేట మండలంలో నిధులు దొరుకుతున్నాయనే ఉద్దేశ్యంతో బాగా తృప్తికాలు జరిగాయి. ఈ మధ్య అక్కడ రూ. 10 కోట్లు విలువచేసే నిధులు దొరిక్తాయని వినీకిడి. నిధులు దొరుకుతున్న విషయం ప్రామీనెంట్ గా పేపర్ లో కూడా వచ్చింది. అక్కడి పోలీసువాళ్లు లోకల్ ప్రజలను పారాస్ చేస్తున్నారు. తెల్లీన్ కోసం గుంత తీసుకున్నాగాని పోలీసువాళ్లు పారాస్ చేస్తున్నారు. రూ. 10 కోట్లు విలువచేసే నిధి దొరికిందని అందరూ చెబుతున్నారు. దీనిని కొంతమంది హ్యాస్టాయిలో కూర్చుని పంతుకున్నారని వినీకిడి. అప్పంపేట మండలంలో ఈమధ్యనే మూడు కేజీలు ఉండే బంగారపు ఉయ్యాల దొరికింది. నలుగురైదుగురు దీనిని పంతుకున్నారని వినీకిడి. కడప జిల్లా నుండి కొందరు ఇక్కడకు వచ్చి తృప్తి దొరికింది తీసుకువెళుతున్నారు. బయట రాష్ట్రాల నుండి, జిల్లాల నుండి వచ్చి కొట్టుకొని, తన్నుకొని వచ్చే పరిస్థితి అక్కడ నెలకొని ఉంది. అందువలన అప్పంపేట మండలాన్ని ఆర్కియాలజీ డిపార్ట్ మెంట్ వారితో సర్వే చేయించి ప్రభుత్వం వాటిని అధీనంలోకి తీసుకుంటే ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్:- గౌరవసభ్యులు ఒక సెనిసిఫిక్ ఫిరియా గురించి తెప్పారు. నావద్ద ఇప్పుడే దానికి సంబంధించిన సమాచారం లేదు.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- ఆర్కియాలజీ డిపార్ట్ మెంట్ వారితో సర్వే చేయించండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్:- ఆ విషయం కూడా కన్సెర్నింగ్ ఆఫీసర్స్ తో మాట్లాడతాను.

పెన్నార్ డెల్టా ఆధునికీకరణ

169—

*6979- సర్వశ్రీ పాటూరు రామయ్య, జక్కా వెంకయ్య (అల్లూరు), నర్రా రాఘవరెడ్డి (నక్కెకల్), ఎన్. రామమోహనరావు (మంగళగిరి), సిపావ్, రాజిరెడ్డి (జనగామ), డి. రాజగోపాల్ (అచంట), శ్రీమతి పి. భారతి (సత్తనపల్లి):- పెద్ద తరహా, మధ్యతరహా, నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) పెన్నార్ డెల్టా, ఆధునికీకరణ పథకాన్ని అమలుచేస్తున్నారా;

(ఆ) అయినచో, ఆ పథకం ఎప్పుడు పూర్తి కాగలదు?

భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖమంత్రి (శ్రీ బి. నాగేశ్వరరావు):- (అ) తెదండి. రూ. 128-00 కోట్ల వ్యయంతో పెన్నార్ డెల్టా ఆధీనీకరణ ప్రాజెక్టు నివేదికను ఆమోదంకోసం కేంద్ర జల సంఘానికి పంపడమైనది. అయితే, పాటింపవలసివున్న కొన్ని అంశాలలో ప్రాజెక్టు నివేదికను తిరిగి రూపొందించాలని కేంద్ర జల సంఘం కోరింది; వాటిని పాటింపడమవుతున్నది. ప్రాజెక్టు నివేదికను వేలయినంత తొందరగా కేంద్ర జల సంఘానికి పంపడమవుతుంది.

(ఆ) కేంద్ర జల సంఘం నుండి ఆమోదం లభించిన వెంటనే, ఈ పథకాన్ని చేపట్టడమవుతుంది.

శ్రీ జక్కా వెంకయ్య:- అధ్యక్షా, నెల్లూరు ఆనకట్ట నిర్మాణమే 120 సంవత్సరములు అయినది, అదేవిధంగా సంగం ఆనకట్ట నిర్మాణం పూర్తి అయి 100 సంవత్సరములు అయినది. వాటి ఆయుర్దాయం పూర్తయినది కనుక వాటిని తక్షణమే పునర్నిర్మించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది వాస్తవమా, కాదా? ఆ రోజు ఈ రెండు ఆనకట్టల క్రింద లక్ష ఎకరాలకు సాగునీరు అందించాలని ఉండగా ఈ రోజు వాటి క్రింద రెండు లక్షల ఎకరాలు సాగవుతుంది. కాలువలు, షట్టర్స్ అన్నీ పాడయిపోయాయి. సూయీళ్లలో నీరు పారడంలేదు; బియ్యి-ఎండ్స్ భూములన్నీంటికి నీరు పారక రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఈ విషయం వాస్తవమేనా? వేటిని మోడర్నైజ్ చేయాలని ప్రభుత్వం 10 సంవత్సరములనాడే నిర్ణయించింది? మీరు దీనిని కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి ఎప్పుడు తీసుకొచ్చారు? మీరు ఎప్పటిలోగా ఆ స్కీమ్ను తయారుచేసి కేంద్రానికి పంపిస్తారు? మోడర్నైజ్ చేయాలని 10 సంవత్సరముల క్రితం నిర్ణయించినప్పటికీ ఇప్పటి వరకు పూర్తికాని మాట వాస్తవమేనా? దానిని ఇప్పుడు తయారుచేస్తే దాని ఎస్కీమెట్ ఎంత అవుతుంది? సంగం ఆనకట్టనుండి క్రొత్తగా కావలి, కందుకూరులలో కాలువలు త్రవ్వారు; దానివల్ల కనీగిరి రిజర్వాయర్కు నీరు పారడంలేదు, రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కనుక ఈ నాలుగు ఆనకట్టలవద్ద మడియం స్కేజ్ షిక్స్ బ్యారేజ్ నిర్మించటానికి తక్షణమే చర్యలు చేపట్టవలసిన అవసరం ఉన్నది. కనీగిరి రిజర్వాయర్ క్రింద గతంలో 60,000 ఎకరాల ఆయకట్టు ఉండేది. ఈ రోజు అది 1,20,000 ఆయకట్టు అయినది, అందువలన నీరు సరిగా పారడంలేదు, కాలువలన్నీ డామేజ్ అయిపోయాయి. వాటిని ఎప్పటిలోగా మీరు సరిదిద్దుతారు? కాలువలు బాగుచేసేందుకు పథకాలు చెప్పేటోగా కనీసం నీరు పారేందుకు కావలసిన చర్యలు వెంటనే తీసుకొండి. ఇదిమూడు లక్షల మందికి సంబంధించినది.

శ్రీ బి. నాగేశ్వరరావు:- గౌరవనీయులు వెంకయ్యగారు చెప్పినట్లు ఆ ప్రాజెక్ట్స్ స్ట్రక్చర్ను, షట్టర్స్ను మిగిలిన కార్యక్రమాలను పునరుద్ధరించవలసిన అవసరం ఉంది. దానికోసం 1989లో పంపించిన రిపోర్ట్ కేంద్ర జలసంఘం వద్ద ఉండిపోయింది. ఈ ప్రాజెక్ట్స్ విషయంలో 7 సంవత్సరాలు ఆలస్యమైన మాట వాస్తవమే. మరలా ఈ

ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, ఈ ప్రస్తుత పరిస్థితులను వల్లె జలసంఘం రివార్డ్ ప్రభుత్వానికి వచ్చింది. అన్ని డిటెయిల్స్ కేంద్ర జలసంఘానికి పంపితాము. ఈ లోపల కావలసిన అత్యవసర పనులు చెప్పడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది.

Chairperson:- Question No. 170 (5880) is postponed at the request of the member.

నీమ్మ నుండి ఖరీదైన పరికరాలను దొంగిలించుట

29—

*6887- శ్రీ ఎ.జె.వి.టి. ను సోత్తరరావు (అల్లవరం), శ్రీమతి ఎర్నేని సీతాదేవి, సర్వశ్రీ వీంశల రామచంద్రారెడ్డి, ఆర్. చంద్రశేఖరెడ్డి, రెడ్డి సత్యనారాయణ (మాడుగుల), కె. చిట్టనాయుడు (పాడేరు), డి. విజయరామారావు (గజ్జెల్లి):-వైద్య, ఆరోగ్య శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నీజాం హెల్త్ విజ్ఞాన సంస్థ నుండి ఖరీదైన పరికరాలు మాయమైనట్లు కనుగొన్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) 1997, మార్చిలో ఒక మెక్రోస్కోపు మరియు మైక్రో విప్పెట్లు మాయమైనవా; మూడు సంవత్సరాల క్రితం, ఒక రోబువార్ కూల్ అణు ధార్మిక మూలకాలను నేలు చెయుటకు పయోగించే సిస్టం పట్టెలు దొంగతనంగా తిసుకుపోయినా; క్రితం వారం ఒక్కొక్కటి రూ. 1000 లు ఖరీదు చేసే ఎం.ఆర్.డి. వైయల్స్ మూడు గలంతు అయినవా;

(ఇ) కార్డియాలజీ విభాగం నుండి ఇదు సంవత్సరాల క్రితం దొంగిలించడిన పి.సి.ఆర్.ను అడెక్సిస్ వ్యాపారం చేస్తున్న ఒక వేడియో లెబర్లో కనుగొన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఈ) అయినచో, నీమ్మదోని ఖరీదైన అనుపతీ పరికరాలను రక్షించడానికై ఏమైనా చర్యలను తీసుకొన్నారా?

ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖమంత్రి (డా. ఎన్. జనార్ధన్ రెడ్డి):-
(అ) అవునండి.

(i) 26-5-1997 తేదీనుండి మెక్రోస్కోపు, మైక్రో విప్పెట్లు కనపడడంలేదని కనుగొనడమైనది. వోల్టేజీ సహాయంతో వాటిని నెరస్టులనుండి రాబట్టడమయింది.

(ii) 4-9-1992 తేదీన ఒక లెబర్ కాంట్రాక్ట్ వర్కరు న్యూక్లియర్ పెడిసిస్ విభాగంనుండి లెడ్ బాక్సును దొంగిలించారు. అదే రోజున, దొంగిలించిన పరికరాన్ని తిరిగి రాబట్టడమయింది. పనివానిని తనివెయ్యడమయింది.

(iii) ఒక్కొక్కటి రూ. 800/-ల విలువగల మూడు ఎం.డి.పి. (మెథెలెన్స్) డ్లై ఫాస్ఫోరేట్ వయల్స్ రిఫ్రిజరేటరు విభాగంలో 1997, ఆగస్టునుండి కనిపించడం లేదు. నిమ్మ భద్రతా విభాగానికి ఈ విషయాన్ని తెలియజేయడమయింది; ఇప్పటివరకు వాటిని రాబట్టడం జరుగలేదు.

(ఇ) ఒక లేబరు కాంట్రాక్ట్ వర్కరు కార్మియాలజీ విభాగానికి చెందిన పిసిఆర్ ను దొంగిలించి నిమ్మకు దగ్గరలోవున్న తన ఇంటికి తీసుకెళ్ళాడు. పోలీసు సహాయంతో 1-2-1992 తేదీన దానిని తిరిగి రాబట్టుకోవడం జరిగింది; పనివానిని తనివేయడమయింది.

(ఈ) నిమ్మ అధికారవర్గాలు భద్రతాధికారులను, భద్రతా విభాగాన్ని పట్టిష్టం చేశారు. దినసరి వేతన పనివారలను పర్యవేక్షించి, తనిఖీచయపలసిందిగా అన్ని విభాగాల అధిపతులకు, లేబర్ కాంట్రాక్టుకు నిమ్మ అధికారులు అవసరమైన ఆదేశాలను కూడ జారీచేశారు.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి:- మేడమ్ స్పీకర్, 'నిమ్మ'లో ఉండవలసిన పరికరాలు బయట కిక్కినట్లై ఉంటున్నాయి, అన్ని పత్రికలలో వార్తలు వచ్చాయి; నిమ్మలో ఒక పరికరం కర్నూలులోని ఒక కిక్కినట్లై ఉన్నట్లు ప్రముఖంగా వార్తలు వచ్చాయి. దానికి సంబంధించిన సమాచారం మంత్రిగారికి ఇస్తున్నాను. నిమ్మలోని సెక్యూరిటీ వేంగ్ ఏమి పనిచేస్తున్నాది? వారికి అవసరమైన సిబ్బంది ఉన్నారా? ఉన్నట్లయితే వారెవరినైనా దీనికి బాధ్యులను చేసి వారిపై చర్యలు తీసుకున్నారా? కాస్టోల్ ఎక్స్ ప్లొమెంట్ ఉండే ఈ హాస్పిటల్ లో తరచుగా దొంగతనాలు జరుగుతున్నాయి. మంచి పరికరాలు ప్లైవేట్ కిక్కినట్లై పోవడంవలన, ఇటువంటి పరికరాలు అక్కడ అందుబాటులో లేకపోవడంవలన ప్రజలు అనవసరమైన ఇబ్బందికి గురవుతున్న మాట వాస్తవమేనా? సమాచారాన్ని కూడా మంత్రిగారికి పంపిస్తున్నాను, ఇన్ డివైగా సూడే బేధుమని కోరుతున్నాను.

10.30 డాక్టర్ ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి:- మేడమ్ స్పీకర్, డా.కె. శ్రీనివాసరావు అనే వ్యక్తి ఉ. నీనియర్ రెసిడెంట్ పనిచేసేవారు; అతన్ని డిపార్ట్ మెంట్ నుండి తనివేసిన విషయం తెలియక అతనిని డిపార్ట్ మెంట్ లోపలకు రానివ్వడంవలన మైక్రోస్కోప్, మైక్రో పిస్టల్స్ దొంగిలించి కర్నూలులో ఒక కిక్కినట్లై తీసుకువెళ్ళడం జరిగింది; ఈ దొంగతనం గురించి పంజాగుట్ట పోలీసు స్టేషన్ లో కేసు నమోదు చేయడం జరిగింది; పోలీసులు అక్కడికి వెళ్లి వాటిని తిరిగి రాబట్టడం జరిగింది; 24-1-1998న ఐదవ మెట్రోపాలిటన్ మజిస్ట్రేట్ కోర్టుద్వారా నిమ్మకు తీసుకురావడం జరిగింది; నిమ్మలో గతంలో 17 మంది కాంట్రాక్ట్ వర్కర్స్ సెక్యూరిటీ విభాగంలో పనిచేసేవారు. ఇప్పుడు దాదాపు 63 మంది వరకు పని చేస్తున్నారు. కాబట్టి అన్నివిధాలా పట్టిష్టమైన చర్యలు తీసుకొని ముందు ముందు ఎలాంటి దొంగతనాలకు తావు లేకుండా చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. కాంట్రాక్ట్ లేబర్స్ కూడా బయటికి వెళ్లబుట్టు తనిఖీలు చేయడానికి పట్టిష్టమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది.

డా. జి. విజయరామారావు:- మేడమ్ స్పీకర్, నిజామ్ హాస్పిటల్లో ఎక్స్రే మీషన్ ఒక్కటే కాకుండా టెఫ్రికార్డ్, వి.సి.ఆర్డ్, ఆండెయోగ్రఫిక్ క్యాథటర్స్, ఎక్స్రే మెడైట్ మెషిన్స్ వంటి ఎక్స్పేమెంట్స్ చాల దొంగిలించబడ్డాయి? నాలుగయిదు సంవత్సరాల నుండి ఎక్స్పేమెంట్స్ మీస్ అయ్యాయి. ఎన్ని దొంగిలించబడ్డాయి? ముందు ముందు ప్రతి డిపార్ట్మెంట్లో ఫిలాంటి ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ గాని ఇన్ వెన్సిగేటివ్ మెషినరీగాని బయటికి వెళ్లకుండా డిపార్ట్మెంట్ వరంగా తీసుకునే భద్రతా చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు (విజయవాడ-పశ్చిమ):- మేడమ్ స్పీకర్, నిజాం హాస్పిటల్స్ లో ఈ పరికరాలు ఒకసారి కాదు, అనేకసార్లు దొంగిలించబడ్డాయని గౌరవనీయ మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానంలో ఉంది. ఎవరో పనిచేస్తున్న కాంట్రాక్ట్ థెర్డీను తనివేశారని చెప్పడం జరిగింది. ఇటువంటి అధునిక పరికరాలకు కస్టోడియన్ గా ఉన్న ఆఫీసర్స్ ఎందుకు అజాగ్రత్తగా వ్యవహరించి అవి దొంగిలించబడడానికి కారకులయ్యారో వారిపైన ఫిమి చర్యలు తీసుకున్నారు? నిమ్స్ లోనే కాదు మొత్తం హాస్పిటల్స్ లో అధునిక పరికరాలు ఎక్కువగా లేవు. కనీసం ఉన్నవాటిన్నైనా దొంగతనాలకు గురికాకుండా వాటిని కాపాడడానికి ఎలాంటి కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుంటారు?

డా. ఎన్. జనార్ధన్ రెడ్డి:- మేడమ్ స్పీకర్, మొబైల్ ఎక్స్రే యూనిట్ దొంగ తనం జరిగిందనేది వాస్తవం కాదు. ఆ డాక్టర్ అక్కడ పనిచేశాడు కాబట్టి అది అతనికి అందుబాటులోకి వచ్చింది. మిగతా పరికరాలన్నీ లాకర్స్ లో ఉంచడం జరిగింది. ప్రతి ఎక్స్పేమెంట్ ఫిది కొన్నా దానిని రిజిస్టర్ లో నమోదు చేసుకోవడం జరుగుతుంది. అక్కడున్న డాక్టర్స్ కు, సిబ్బందికి రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉంటుంది. బయటికి తీసుకువెళ్ల అవకాశం అక్కడ పనేవేన వారికి ఉంటుంది. కాబట్టి భద్రతా సిబ్బంది వారిని కూడా హార్డిగా తనిఖీ చేసి వదిలిపెట్టడం జరుగుతుంది. ఇటువంటివి జరగకుండా తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు మౌలిక సదుపాయాలు

30—

*3143- సర్వశ్రీ కె. రాంభూపాల్ రెడ్డి (పాణ్యం), అసదుద్దీన్ ఒవైసీ (చార్మినార్):- సెకండరీ విద్యా శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చాలా వాటికి భవనాలు, నల్లబిల్లులు, పరికరాలు వంటి కనీస మౌలిక సదుపాయాలు కొరవడినవను విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, సదరు సదుపాయాలను కల్పించడానికి తీసుకొన తలపెట్టిన చర్యలేవి?

సకందర్ విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. ప్రభాకర్):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) ప్రాధాన్యతా ప్రాతిపదికపై దశలవారీగా ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు ఈ సమవాయాలను సమకూర్చాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

శ్రీ గాది వెంకటరెడ్డి (పర్చూర్):- మేడమ్ స్పీకర్, ఇదివరలో ఈ మండల పరిషత్తు, డిల్లా పరిషత్తు పాఠశాలకు, మరియు గవర్నమెంటు స్కూలుకు 6 శాతం కంటింజెన్సీ గ్రాంటు ఇవ్వబారు. ఇది బ్యాంక్ టోర్డో, వాక్ పేసులు, చిన్న చిన్న పుస్తకాలను అంటే స్కూలు నిర్వహణకు అవసరమైన వాటిని కొనుగోలు చేయడం కొరకు ఉపయోగించే వారు. దానిని ప్రభుత్వం ప్రస్తుతం రద్దు చేసింది. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో పునరాలోచించి 6 శాతం కంటింజెన్సీ ఎడ్యుకేషన్ గ్రాంటును ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తుందా?

శ్రీ కె.ఇ. ప్రభాకర్:- మేడమ్ స్పీకర్, ప్రాథమిక మరియు ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలలో కంటింజెన్సీ గ్రాంటు క్రింద రూ. 2.77 కోట్లు 1997-98వ సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం విడుదల చేసింది. అలాగే 22-10-1997న మొత్తం రూ. 77.00 లక్షలను కంటింజెన్సీ గ్రాంటు క్రింద మంజూరు చేయడమైంది. ఈ మొత్తము 1997-98 ఆర్థిక సంవత్సరానికి బడ్జెట్ లో కేటాయించిన దానిలో సగముని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, what I want to ask the Hon'ble Minister is whether he can substantiate the answer given to question 15 b, which says that the Government is going to provide facilities in a phased manner. I want to know what is the meaning given by the Government to the term "in a phased manner."? Sir, it is true that throughout the State Government schools lack basic facilities such as furniture, buildings etc. They even lack black-boards and drinking water facilities. Due to the above factors, our State has registered the last place regarding literacy in the whole of the country. Recently, it was told that the Government has released Rs. 2.00 crores to twin cities to provide basic infrastructure to Government schools. I do not know whether the money has been properly utilised for the purpose for which it has been allotted. Sir, crores of rupees were stated to be spent for school maintenance throughout the State but nowhere impact could be seen. I do

not know where this money is really going. Sir, till we increase the funds, it is not possible for the State to make improvement in literacy campaign. I request the Government to thinkover this matter.

శ్రీ కె.ఇ. ప్రభాకర్:- మేడమ్ స్పీకర్, గవర్నమెంట్ స్కూళ్లలో ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫెసిలిటీస్ ఉన్నాయా అని గౌరవ సభ్యులు అడగడం జరిగింది. ప్రభుత్వం తరఫున ఓ.బీ.డి. పథకం 1986 నుండి అమలులో ఉంది. దాని క్రింద ఇప్పటికి 20,245 ప్రాథమిక పాఠశాలలలో బోధనా అభ్యాస సామాగ్రిని ఒక్కొక్క స్కూలుకు రూ. 7,217/- చొప్పున ఇవ్వడం జరిగింది. అంతేకాకుండా 17,148 ప్రాథమిక పాఠశాలలలో, బోధనా పాఠశాలలలో 1998-99 సం.నికి సమకూర్చడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగిందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- మేడమ్ స్పీకర్, మన ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు పక్కా భవనాలు లేవు. ప్రస్తుతమున్న భవనాలు కూలిపోయే స్థితిలో ఉంటూ, ఒక్కొక్క స్కూలులో రెండు, మూడు పిల్లలు. నడిచే పరిస్థితులు హైదరాబాదు సిటీలో చాలా ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క స్కూలులో వెయ్యి మంది నుండి పన్నెండు వందలు, పదిహేను వందలు, రెండువేల మంది దాకా విద్యార్థులు వరువుతున్నారు. వారికి వదువు చెప్పడం లేదు. ఊరికేరావాలి, పోవాలి. హైదరాబాదు సిటీలో సున్నా శాతం, పది శాతం, పదిహేను శాతం రిజిస్ట్రేషన్ రావడానికి కారణం ఇలా రెండువేల మంది విద్యార్థులను ఒకే స్కూలులో చేర్చడం వలన. కాబట్టి ప్రభుత్వ పాఠశాల భవనాలకు, వసతులకు ప్రభుత్వం బడ్జెట్లో ఎంత కేటాయిస్తున్నదో ఆ వివరాలు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. అలాగే గతంలో స్కూలు భవనాలకు 10 షోల్డ్ స్కాలర్లను చూపించడం జరిగింది. కానీ ఇంతవరకు వాటి గురించి పట్టించుకోలేదు. ప్రభుత్వం విద్యపై రెండు వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతుంటే వాటిని సర్వీసియోగం చేయడానికి పాఠశాల భవనాల నిర్మాణం పట్ల శ్రద్ధ చూపించడం లేదు. కాబట్టి దీనిపై ప్రభుత్వం ఏమే శ్రద్ధ తీసుకుంటుందని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ సివాచ్. విఠల్ రెడ్డి (నర్సపూర్):- అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వ పాఠశాలలలో కనీస మౌలిక సదుపాయాలైన బిల్లులు తదితర పరికరాలు, భవనాలు వంటి వాటికోసం కంట్రీబ్యూషన్ గ్రాంటు క్రింద చాల తక్కువ నిధులు కేటాయిస్తున్నారు. ఇది ఎందుకూ సరిపోవడం లేదు. కాబట్టి కంట్రీబ్యూషన్ క్రింద కేటాయించే డబ్బును అదనంగా పెంచడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, may the Hon'ble Minister kindly clarify whether it is true that due to non-payment of electricity bills, in some of the schools power was

disconnected? Due to non-availability of power the schools 10-40 lack drinking water? You make sure that the money which is given to you by the tax payer and allocated to the Education Department should reach the Government Schools. Within a few days the VII Class Examinations are going to start and the students have to sit on the floor and write their examinations.

Sri Mohd. Amanullah Khan (Chandrayana Gutta):- Most of the Government Schools lack basic infrastructural facilities. మేడమ్ స్పీకర్, ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా యిక్కడే ఉన్నారు. చాలావరకు ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు కనీస సౌకర్యాలు లేవనే చెప్పారు. చాలా వరకు కాదు, దాదాపు నూటికి నూరు శాతం పాఠశాలలకు కనీస సౌకర్యాలు లేవు. గత 20 సంవత్సరాలనుండి ఈ విషయంపై డిమాండ్ వస్తున్నాయి. వోల్టేజీ డిపార్ట్మెంట్కు హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ వుంది. పలు డిపార్ట్మెంట్లకు కూడా యిదేవిధంగా కార్పొరేషన్లు ఉన్నాయి. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్కు సంబంధించి కూడా స్కూలు బిల్డింగ్ కార్పొరేషన్ అనే దానిని పెట్టి, నిర్మాణాలకు బడ్జెట్ కేటాయింబి, పాఠశాలలో కనీస సౌకర్యాలు, నీరు, బెంచ్లు, కరెంట్ మొదలైనవి కల్పించాలి. పాడేమాస్టర్స్కు, ప్రిన్సిపాల్స్కు కూర్చోవడానికి కూర్చోలు లేకపోతే ఏవిధంగా బోధిస్తారు? కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి (నల్గొండ):- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ పాఠశాలల భవనాలు చాలావరకు డెలాపిడేటెడ్ కండిషన్లో ఉన్నాయి. ఈ విధంగా వుండడంవల్ల విద్య సరిగా సాగడంలేదు. నల్గొండజిల్లాలో 15 ప్రభుత్వ పాఠశాల భవనాలు కూలిపోయే స్థితిలో వున్నందున ప్రైవేటు భవనాలలో విద్య చెప్పడం జరుగుతోంది. జిల్లాలో భవన నిర్మాణాలకు రూ. 1.20 కోట్లు కావాలని కలెక్టర్ ప్రతిపాదనలు పంపినప్పటికీ, గత సంవత్సరం నుంచి అది పెండింగ్లోనే వుంది. వెంటనే డబ్బులు యిప్పి భవన నిర్మాణాలు చెపడుకారా?

శ్రీ సి. కృష్ణయ్యాదప్:- ప్రభుత్వ పాఠశాలల భవనాలు సరిగా లేవనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? అదేవిధంగా బిల్డింగ్లకు సంబంధించి కరెంట్, బిల్లులను కట్టకపోవడంవల్ల ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్ట్మెంట్ వాళ్లు కరెంట్ను కట్ చేస్తున్నారు. వాల్డ్ బిల్లు కట్టకపోవడంతో కనీసం నీరు కూడా యివ్వడం లేదు. కనీస సౌకర్యాలు కల్పించడానికి ఈ అకాడమిక్ ఇయర్లో చర్యలు తీసుకుంటారా? విద్యార్థులు సరిగా పాఠశాలలకు రాకపోవడం, కనీస సౌకర్యాలు లేకపోవడంవల్ల బోధనానిబ్బంది యిబ్బంది పడుతున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? ఈ విషయంలో ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ పి. రామస్వామి (మహారాష్ట్రగండ్):- పిల్లలకు టాయిలెట్స్, బాత్‌రూములు సరిగా లేవు. వాటి గురించి ఎవ్వరూ అడగరే?

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి (పాతపట్నం):- ఒక్క ప్లాదరాబాదులోనే కాదు, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఈ సమస్య ఉంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో తగు కనీస సౌకర్యాలు లేక, అరకొర సౌకర్యాలు ఉండడం వల్ల సిద్యార్థులు అగణాము పడుతున్న విషయం వాస్తవం. దానికోసం ప్రభుత్వం సత్వరమే ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు? ఎంత నిధులు కేటాయిస్తున్నారు? బాత్‌రూము సౌకర్యాలు లేక అవస్థలు పడుతున్నారు. కొన్ని పాఠశాలల్లో సౌకర్యాలు లేక అన్ని తరగతుల పిల్లలను ఒకే రూములో కూర్చో బెట్టడంవల్ల బీదర్లు, యిబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. ఎవరికి ఏ పాతం పెప్పలో అర్థం కాక అవస్థలు పడుతున్నారు. కాబట్టి పాఠశాలకు తగినన్ని బిల్డింగులు ఎప్పుడు కట్టిస్తారో తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- స్పికర్‌గారూ, ప్రాథమిక పాఠశాలలుగానీ, లేదా ఉన్నత ప్రాథమిక పాఠశాలలుగానీ, బిల్డింగులు లేనివాటికి ఇ.ఎ.ఎస్. క్రింద నిధులు యివ్వడానికి అవకాశం ఉందా? అదేవిధంగా 'జిటిడి' లేదా 'డివెప్'; ప్రోగ్రాముల క్రింద ఈ పాఠశాలల భవన నిర్మాణాలను చేపట్టేందుకు, ప్రతి ఊరిలో పాఠశాలను చేపట్టి ఈ సమస్యను పరిష్కరిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- చాలా మంది మాట్లాడుతూ, పాఠశాలకు భవనాలు లేవని, కనీస సౌకర్యాలు కూడా లేవని చెప్పడం జరిగింది. మార్నింగ్ నేను రాలేదు కానీ సి.పి.ఐ వారు ఒక వాయిదా తీర్మానాన్ని కూడా యివ్వడం జరిగింది, ఎంత డబ్బును యిస్తున్నారని కూడా అడిగారు. ప్లైమరీ ఎడ్యుకేషన్‌కు సంబంధించి ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో వీలేజ్ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ బిల్లును కూడా తీసుకు వచ్చాము. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఎక్కడ బీదర్స్ తక్కువంటే అక్కడ వాళ్ల సప్లైమెంట్ చేసుకునే విధంగా ఫిర్మాలు వేశాం. అందుకు డబ్బులు కూడా యిస్తున్నాము. అదే విధంగా రాబోవు అకాడమిక్ ఇయర్‌కు సంబంధించి బీవర్లను కూడా రికూజ్ చేస్తున్నాము. అయితే బీవర్లలో చాలామంది రోడ్ ప్రక్కనే ఉన్న పాఠశాలల్లో లేదా తమకు అనుకూలంగా ఉండే ప్రాంతాలకు మాత్రమే వెళ్లడంవల్ల యింటర్మీయర్ ప్రాంతాలకు అన్యాయం జరుగుతోంది. అందుకే రేషనల్మేజ్ చేస్తున్నాము. బిల్డింగ్‌లకు సంబంధించి వరల్డ్ బ్యాంక్ నిధులతో డివెప్ ప్రోగ్రాము క్రింద ప్లెన్మేజ్ చేశాము. అయిదు వందల కోట్ల రూపాయల ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుంది. ఇంతకుముందే ఒక ప్రాజెక్టు అమలులో ఉంది. ఒక రెండు సంవత్సరాలలో ఎంతమంది పిల్లలకు కలిపి ఒక స్కూలు కావాలో వీలేజ్ కమిటీల ద్వారా తెలుసుకొని నిర్మించడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. డబ్బుకు సమస్య లేదు. ఎంతైనా సరే ఖర్చు చేయడానికి

అవకాశం వుంది. రాషట్రం మొత్తం మీద, ఏ నీయోజకవర్గంలో నైనా సరే, ఎక్కడయితే అడిషనల్ ఎకామడేషన్ కావాలంటారో అక్కడ ఈ సంవత్సరం పూర్తి చేస్తున్నాము.

హైదరాబాదుకు సంబంధించి కూడా మొన్న జిల్లా కలెక్టర్‌కు చెప్పాను. గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ ఎక్కడయితే వుందో, దానికి సంబంధించిన విషయాలను తెలియ జేయమని చెప్పాను. నగరంలో కొన్ని పాఠశాలలకు కరెంట్, నేటి సౌకర్యం లేని పరిస్థితి వుంది. పాఠశాలలకు సంబంధించి గవర్నమెంట్ బిల్డింగులను కట్టాలని ఆలోచిస్తున్నాము. ఎన్నిమెట్స్ను తయారు చేయమని చెప్పాను. ఆ పని పూర్తి కాగానే కార్యక్రమాన్ని వేపట్టడం జరుగుతుంది. ఏదో ప్రభుత్వం మీద కామెంట్ చేయడంకాదు. ఈ సంవత్సరం ఎంత డబ్బులు ఖర్చు పెట్టాం, ఏ ఏ ప్రాజెక్టుకు ఎంత ఖర్చు చేశామో ఒకపాటి తెలుస్తుంది. యంతవరకు ఎవరూ వేపట్టని కార్యక్రమాలను, పనులను చేపడుతున్నాం, డబ్బులకు ఎటువంటి యిబ్బంది లేదు. దయచేసి అందరూ సహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

గన్నవరం పశువైద్య కళాశాల

36

*4719-(ఎక్స్)- శ్రీ గద్దె రామమోహన్ (గన్నవరం):- వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ కింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గన్నవరం వద్ద మూడవ పశువైద్య కళాశాలను ప్రభుత్వం మంజూరు చేసిందా;

(ఆ) అయినచో, అందుపై తీసుకున్న చర్యలెవ్వి;

(ఇ) ఆ కళాశాల ఎప్పటికి పనిచేయటం ప్రారంభిస్తుంది?

వ్యవసాయశాఖామంత్రి (శ్రీ కె. విద్యాధరరావు):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) 17-12-1997 నేదీనాటి వ్యవసాయ, సహకార (వ్యవసాయ-3) శాఖ, ఎంఐసీ, నెం. 490, డి.ఓ. ద్వారా, గన్నవరంలో పశువైద్య కళాశాలను, ప్రారంభించడానికి సంబంధించిన ఉత్తరువులను జారీచేయడం జరిగింది. ప్రస్తుత సంవత్సరానికి విద్యార్థులను చేర్చుకోవడం పూర్తయింది. ప్రస్తుత సంవత్సరానికి విద్యార్థులను తీరుపతి మరియు రాజేంద్రనగర్‌లోని పశువైద్య కళాశాలలో ఉంచడం జరిగింది. గన్నవరంలోని క్యాంపస్‌ను అభివృద్ధిపరచిన మీదట వారిని గన్నవరానికి మార్చాల్సి ఉంటుంది. 1997-98 సంవత్సరం నుండి ప్రారంభమై ఐదు సంవత్సరాల కాలం వరకు విస్తరించే విధంగా రూ. 2304.95 లక్షల మొత్తాన్ని మంజూరు చేస్తూ, 03-3-1998 తేదీగల వ్యవసాయ, సహకార (వ్యవసాయ-3) శాఖ, ఎంఐసీ, నెం. 33 డి.ఓ.లో

ఉత్తరువులను బారీ చేయడం జరిగింది. 1998లో మొదటి సంవత్సరానికి రూ. 74.60 లక్షలు అవసరమవుతాయి.

(ఇ) ఈ విద్యాసంవత్సరానికి తిరుపతి మరియు రాజేంద్రనగర్ లోని కళాశాల ఇప్పటికే పనిచేయడం ప్రారంభించింది.

10.50 శ్రీ గద్దె రామమోహన్ :- మేడమ్ స్పీకర్, ప్రతిష్ఠాత్మకమైన మూడవ వెటర్నరీ ఉ. కాలేజీని గన్నవరంలో స్థాపించడానికి నిర్ణయం తీసుకున్న ముఖ్యమంత్రిగారికి, వ్యవసాయశాఖామంత్రిగారికి నా కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను. మీరు అపాయింటు చేసిన సిబ్బంది ఎప్పటికీగా గన్నవరం వచ్చి కనీసనాకర్యాలు ఏర్పాటు చేసుకొని కాలేజీని ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు. అదేవిధంగా ఇప్పుడు రాజేంద్రనగర్, తిరుపతిలో వదులుతున్న విద్యార్థులు ఎప్పటికీగా గన్నవరం కాలేజీలో క్లాసులకు అటెండ్ అవగలుగుతారు?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :- అధ్యక్షా, ఇప్పటికే ఆ కాలేజీలో ప్రీన్సిపాల్ గా ఎమ్.వి. సుబ్బారావుగారిని, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసరుగా సి. వంధనగారిని, ఒక సీనియర్ అసిస్టెంటును అపాయింట్ చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఇప్పటికే ఆ కాలేజీకి 110 ఎకరాల భూమిని ప్లాంట్ చేయడానికి కృష్ణా డిల్టా కలెక్టరుగారికి ఆదేశాలు ఇచ్చారు. ప్రిన్సిపల్ తీసుకొని డెవలప్ చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది. మరల మరల ఫైనాన్సుకు వెళ్లకుండా మొట్టమొదటిసారిగా నాలుగు సంవత్సరాలకు కావలసిన డబ్బును ఒక టి.బి. డ్వారా రూ. 23 కోట్లు శాంక్ష్కన్ చేయడం జరిగింది. ఈ క్యాంపస్ ను వెంచన డెవలప్ చేసి అక్కడి విద్యార్థులను వెంచన అక్కడికి తరలించడానికి చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె. సుబ్బరావు :- అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు చెప్పడం ఏమిటి ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన వాగ్దానం మేరకు నిధులు మంజూరు చేసినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేయడంమెందుకు? ఈ కళాశాలకు సంబంధించినంతవరకు తిరుపతి, రాజేంద్రనగర్ కళాశాలలో గన్నవరం కాలేజీ పేరుతో ఎంతమంది విద్యార్థులను అడ్మిట్ చేసుకున్నారు? టెములోపల ఆ బిల్డింగు కన్స్ట్రక్షన్స్ ఎక్స్ ప్లెంట్. నెలకొల్పడం ఎప్పుడు పూర్తి అవుతుంది? ఎప్పటిలోపుగా యాక్సన్ ప్లాన్ పూర్తి అవుతుంది?

(శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

శ్రీ ఎన్. వరదరాజుయిరెడ్డి (పొర్నూబూరు) :- అధ్యక్షా, కర్నూలు ఎన్.టి.ఆర్.గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కడపలో ఒక వెటర్నరీ కాలేజీని ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు. కడపలో వెటర్నరీ కాలేజీ నిర్మాణానికి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకున్నారో తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఆ రోజు ఎన్.టి.ఆర్.గారు ఆసెంబ్లీలో వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. మంత్రిగారు దానికి సంబంధించిన ప్రొసేడింగును తీసుకొని చూడడం

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు సుబ్బరాజుగారి ప్రశ్నకు సంబంధించి, గన్నవరం కాలేజ్ వేరుతో 25 మంది స్టూడెంట్సును ఈ సంవత్సరం అడ్మిట్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఫుల్ స్కెల్ గ్లో వచ్చేసరికి 60 మంది విద్యార్థులుంటారు. ఫైనాన్సెస్ రిటేజ్ అయినవి. స్టాఫ్ ను అపాయింటు చేశాము. 271 పోస్టులు శాంక్షన్ చేశాము. ఫెజ్ డి మేనరల్ ఖర్చు పెట్టడానికి సంబంధించి నా దగ్గర డిటైలులు ఉన్నాయి. కావాలంటే డిటైలులు పంపుతాను. దానికి సంబంధించి తగు చర్యలు తీసుకుంటాము.

గౌరవ సభ్యులు వరదరాజులురెడ్డిగారు, అడిగింది వేరే ప్రశ్న; దానికి వేరే ప్రశ్న వస్తే సమాధానం చెబుతాను.

సభా కార్యక్రమము

ఫైర్మన్:- జేర్ అవర్.....

(శ్రీ దేవినేని రాజశేఖర్ మాట్లాడడానికి లేవీ నిలబడ్డారు.)

ఫైర్మన్:- పార్టీపరంగా ఉంటే మాట్లాడండి. I will go by party. If you do not utilise the opportunity I will give to the next party. Let him give in writing to the Hon'ble Speaker. Every day I cannot allow. Sorry. It is for the Chair to decide. It is not your property. మీ పార్టీపరంగా ఎవరైనా ఉన్నారా?

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- మా అవకాశం ఇచ్చామండి.

ఫైర్మన్:- మీరు ఎవరండి అవకాశం ఇవ్వడానికి. It is not your property. Let him give in writing separately. That is different. హౌస్ లో రూల్స్ లేవా? He cannot speak now. After all the parties speak then I will see.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీరు అతనికి ఒక శాసనసభ్యుడిగా అవకాశం ఇవ్వండి.....

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. అబ్దుల్లా (ఎల్లందు):- ఫిమిటీ సర్? ప్రజిరోజు ఈ గొడవ ఏమిటి? ఈ అల్లరి ఏమిటి?

ఛైర్మన్:- మొదట పార్టీ వాళ్లు అయిన తరువాత ఇస్తాము. I will see later on. I cannot give now. After all the parties speak I will give. you cannot ask me to deviate from the rules. After completion of all parties I will see. No. You cannot pressurise me in this way.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, జీరో అవర్‌లో సభలో ఉన్న శాసనసభ్యులందరికీ అడగటానికి అవకాశం ఉంది. ఆ అధికారం ఉంది. రోజీగా ప్రతిసారి కాంగ్రెసు పార్టీ నుంచి మొదలు కావాలి. మేము మా అసోసియేటెడ్ మెంబర్‌గా నెహ్రూగారికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాము. మేరు దయచేసి అవకాశం ఇవ్వండి.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, Zero-Hour is a convention in this August House. Every Member is entitled to make representation under Zero-Hour and there is no problem about it. The thing is we go party-wise. If the Congress Party does not have a subject to mention in Zero-Hour they cannot delegate to another party Member. They cannot delegate and it is against the convention. If they do not have anything to mention then they can pass over. If an Hon'ble Member cannot get an opportunity he can request the Hon'ble Speaker for a special mention. స్పీకర్‌గారు చాలాసార్లు ఉదాహరణ ఇచ్చారు. అధ్యక్షా ఇవ్వవచ్చు. But, this type of demanding as a right is incorrect and totally unwarranted and against all Parliamentary practices. ఎవరికీ ఏమీ లేకపోతే పాస్ చేయవచ్చు. మే పార్టీ మెంబర్‌కి తప్ప అది ప్రజాస్వామ్యానికి విరుద్ధము. యాంటీ డిఫెక్సన్‌కి విరుద్ధం. రాజ్యాంగానికి కూడా విరుద్ధము.

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్:- వేగ్జీ, సైలెన్స్ వేగ్జీ, సిట్టి డౌన్ వేగ్జీ....

బీఎస్.ఆర్‌గిమెంట్ ప్రకారం మొదట కాంగ్రెసు పార్టీ మొదలు పెట్టాలి. ముందు పోలిటికల్ పార్టీలు అవ్వనివ్వండి. కోదండరెడ్డిగారు మొదట మే పార్టీ వారు మాట్లాడాలి.

(At this juncture Sri M. Narasimhulu went near the Podium)

Do not waste the time. Mr. Narasimhulu, you go to your seat. Definitely I will consider his case. But, I will start party-wise.

Definitely I will give consideration. It has been the practice in this House.

శ్రీ గాడ వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, లేట్ మి స్పీక్ సఫ్టికింగ్ మొకు ఇవ్వండి. పెరు చెప్పందే మొకు ఇవ్వడం లేదు; So far as my knowledge goes - subject to correction - there are no rules governing Zero-Hour. We have been following certain conventions and that is what Mr. Roju is telling also. Every Member has got a right to represent in Zero-Hour with the permission of the Chair. I think there is no dispute about it.

11:00

ఉ. షైర్మన్:- నేను అనేది మొదట పోలిటికల్ పార్టెస్ ఇయివోనివ్వండి. Definitely I will consider his case. As a Member he has got every right to raise and represent his case. But, before that let all the representatives from various parties raise their view points. As per the Assembly records, the Member does not belong to Congress Party, and we have to keep that point also in view. So, I am only following the convention.

Sri M. Kodanda Reddy:- Sir, it is the Chair's discretion to decide such things. You can consider our request and allow the Member. Sir, he is our Associated Member....

షైర్మన్:- మీరు రైటింగ్ లో ఇవ్వండి, డిపినెట్ గా కన్సిడర్ చేస్తాను. నేను అనేది అసెంబ్లీ రికార్డులో లేనిదానినీ ఎలాగో ఒప్పుకోవాలో చెప్పండి. రైటింగ్ లో ఉందా? You can not specifically point out that. Please try to understand the situation and co-operate with the Chair.

Sri Gade Venkata Reddy:- Sir, you are aware that there are no rules as such governing the Zero Hour. It is simply a matter of Chair's discretion. Moreover, he is our associated member. So, we request you to kindly consider our request.

Chairman:- Definitely, I would allow him to speak. But let all the other parties finish their speaking. Of course the Chair too will have to follow the convention. What you are asking for is not the procedure.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- మమ్ముల్ని కన్సిడర్ చేయండి ఎందుకు ఇవ్వరో?...

ఫైర్మన్:- మే డాట్ ఏమిటో చెప్పండి. మొదట వొలిటికల్ పార్టీస్ మాట్లాడాలి కదా, అది వొసిజర్. రోజు చెప్పి విధంగానే ఈరోజు కూడా చెప్పున్నాం. వొలిటికల్ పార్టీస్ అయ్యాక ఇస్తే తప్పు ఏమిటి? Anyhow, I am allowing him to speak.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మినారాయణ:- మీకెందుకు అంత బాధ, మా అవకాశాన్ని మేము ఇస్తున్నాం కదా?

ఫైర్మన్:- ఇటిక్ నాట్ వొగ్గిజర్...

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము అందున్నాం, మీకు రాజకీయ పార్టీగా కాంగ్రెస్ పార్టీ అవకాశం ఇచ్చారు...

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- అధ్యక్షా, ఇప్పటికే చాలా సమయం పోయింది. గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానిని రూపొందించే పెట్టుకొంటూ అసెంబ్లీ రూల్స్ ప్రకారం తమరు అవకాశం ఇస్తున్నారు; అసెంబ్లీ రూల్స్ ప్రకారం ముందు అన్ని వొలిటికల్ పార్టీలకు అవకాశం ఇచ్చాక మిగతావారికి అవకాశం ఇస్తామన్నారు. వారి పార్టీలో ఆయన (శ్రీ ధేవినేని రాజశేఖర్) ఎనోసియేటిడ్ మెంబర్ గా ఉన్నారని వారు చెబుతున్నారు. నేను చెప్పింది జిరో అవర్డ్స్ పార్టీకి ఒకరి చొప్పున అవకాశం తీసుకొని అన్ని వొలిటికల్ పార్టీస్ అయిన తరువాత వారికి అవకాశం ఇస్తే బాగుంటుంది; సమయాన్ని వృధా చేసేవారు ఈ పద్ధతి బాగుంటుందని నా ఉద్దేశం.

శ్రీ ఎం. నరసింహులు (ఆలెరు):- ఎంత ద్విం వెన్స్ మాట్లాడనివ్వరా?...

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతి రాజు:- ఫైర్మన్ సర్, మనకు కొన్ని కన్సెక్షన్స్ ఉన్నాయి. మనం నాగరికతా సమాజంతో బ్రతికే వ్యక్తులం. ఎవరి గొంతు ఎవరూ నొక్కడం లేదు. ఎవరైనా సభ్యుడు రిక్వెస్ట్ చేస్తే కన్సెక్షన్స్ ప్రకారం మొదట పార్టీలకు అవకాశం ఇచ్చిన తరువాత రిక్వెస్ట్ చేసిన ఏ సభ్యుడికైనా అవకాశం ఇచ్చి తమరు అన్యాయం చేయకుండా కాపాడతారనే నమ్మకం మాకు ఉంది. We know your large-heartedness in this aspect. అయితే కొన్ని పట్టాలు ఉన్నాయి. రాజ్యాంగంలో యాంటి-డిఫెక్షన్స్ కూడా ఉంది, ఎవరైనా పార్టీ మారితే యాంటి-డిఫెక్షన్స్ పరిధిలోకి వస్తారు కాబట్టి ఎలక్షన్ కమిషన్ రూల్స్ లో లేనిదానిని తీసుకువచ్చి ఎనోసియేటిడ్ మెంబర్ అని పేరు పెట్టి - వారికి ఇష్యూ లేకపోతే ఇంకొకరి నెత ఇష్యూ బాద్ ఫేయడం ఎందుకు? ఈ గొడవ ఎందుకు? నాకు అర్థం కాని పరిస్థితి. ఇలా చేయడంవల్ల it is nothing but wasting the the valuable time of the House. Sir, the Election Commission does not register an Associated Member. Sir, we have already lost 11 hours and 33 minutes valuable time of the House. వేరందరూ రెండు రోజులు పూర్తిగా నష్ట పరిచారు. రెండు రోజుల డిస్కషన్ వెనక్కి అయిపోయింది. దీనివల్ల ప్రజలకు 30, 35 లక్షల రూపాయలమేరకు వృధా ఖర్చు అయింది;

(అంతరాయం)

Sir, so I appeal to them, through you to resume their seats, and please be parliamentary in their behaviour. We also request them to stop their filibustering¹ and follow the convention.

శ్రీ డి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- మీ దగ్గర నేర్చుకోవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక చిన్న సజెషన్ ఇవ్వడమొక్కాను. సభ్యురాజుగారు చెప్పారు. అయితే నెను అశోక్ గజపతిరాజుగారినీ గానీ, సభ్యురాజు గారినీ గానీ, మీమ్మల్నిగానీ ఒక ప్రశ్న వేస్తున్నాను. Sir, the objection did not come from any side except the Hon'ble Chair. చట్టం అంటున్నారు, రూల్స్ అంటున్నారు, కన్వెక్షన్ అంటున్నారు. Sir, if that is the case, there are no rules as such, governing the Zero Hour. It is purely run on Hon'ble Chair's discretion. The Hon'ble Minister for Legislative Affairs made a wild remark stating that we are wasting the time of the House. It is not desirable to make such a comment. Every Member has got a right to express his view point on the Floor of the House. He is free to raise a public issue in the Zero Hour. పాత పుస్తకం తిసుకువచ్చి ఇదంతా చెప్పతూ వాదే బ్లొం వేస్ట్ చెస్తున్నారు. That is my first point. The second point is, there are no rules as such governing the Zero Hour. It is purely based on Hon'ble Chair's discretion whether to allow a person or not. So, I request you Sir, to utilise your discretionary power and allow the Member to speak._____

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది ఏ రూల్ బోను లేదు. అయితే మనకు ఒక సాంప్రదాయంగా వస్తున్నది. మన బ్లొంను సేవ్ చేసుకొనడానికి మనందరం కలిసి అనుకున్న సాంప్రదాయం తప్ప మీరు తలచుకొంటే మీకు వున్న విస్తృతాధికారాలను బట్టి ఇండివిడ్యుల్ మెంబర్స్కు మీరు అవకాశం ఇవ్వవచ్చు. ఇది పెద్ద సమస్య కాదు. అంతతప్ప డీనినొక పెద్ద ఇష్యూగా చెసి బ్లొం వేస్ట్ చేసే పద్ధతి ఏమిటి? దయచేసి డీనిని తొందరగా నిర్ణయించి సభను సాగనివ్వండి.::...

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, పదే పదే శాసనసభా వ్యవహారాల శాఖ మంత్రిగారు మెంబర్స్ నాయకులు సమయాన్ని వృధా చెస్తున్నారని అంటున్నారు. అది సమంజసం కాదు. జేడ్ అవర్ బో కాంగ్రెస్, సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం., బి.జె.పి. సభ్యులు వరుసక్రమంలో మాట్లాడడం జరుగుతోంది. అయితే కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎన్.సి.యెచ్ శాసనసభ్యుడు నేను మొదట మాట్లాడడానికి స్పీకర్ గారితో అనుమతి

ఇప్పించండి అని కాంగ్రెస్ పార్టీవారిని రిక్వెస్ట్ చేస్తే, అందుకు అనుగుణంగా కాంగ్రెస్ వారు మీముల్ని రిక్వెస్ట్ చేస్తే, మీకు ఉన్న అధికారాలను ఉపయోగించుకొని మీరు అవకాశం ఇవ్వవచ్చు; అంతేతప్ప ప్రజాదానికి శాసనసభా వ్యవహారాల మంత్రిగారు లేచి 11:00 సమయాన్ని పుచ్చా చేస్తూ ముమ్మల్ని అంటే ఎక్స్? సజెషన్ యిస్తుంటే, ఉ. కనీసం అవకాశం కల్పించడం లేదు. దయచేసి వారికి అవకాశం యివ్వండి?

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- ఇది పెద్ద విషయం కాదు; 25 మంది మెంబర్లు మా పార్టీలో ఉన్నప్పుడు నేరుగా కూర్చోవడానికి అడగడం జరిగింది. మీకు ఉన్న విస్తృతాధికారాలను ఉపయోగించుకొని ఇవ్వండి? నాకు తెలియదు. కానీ మద్దరా శాసనసభా వ్యవహారాల మంత్రిగారిని క్వెరీకేషన్ అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే, ఎలక్షన్ కమిషన్ ఎన్.టి.ఆర్., పార్టీని గుర్తించిన తరువాత ఒకవేళ కూర్చోవడం అంటే ఇంతవరకు ఏర్పాటు చేయలేదు. ఎలక్షన్ కమిషన్ ప్రశ్నకమైన గుర్తింపు కూడా ఇచ్చింది...:::

(ఇంటరప్యూషన్)

నాకు తెలియదని ముందే చెప్పాను. మే ద్వారా క్వెరీకేషన్ అడుగుతున్నాను శాసనసభలో కొన్ని నియమాలన్నాయని తమరు చెప్పుతున్నారు; ఆ నియమానుసారం ఇప్పుడు ఫివీధంగా అయితే మరో పార్టీలో సరకూడదని చూల్తు ఉన్నాయో, ఒక పార్టీని గుర్తించినపుడు, కూర్చోడానికి ఎందుకు శాసనసభ్యులకు అవకాశం ఇవ్వడంలేదని అడుగు తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖర్ రెడ్డి (వనపర్తి):- గతంలో లాస్టువేక్ లో జేడ్ అవర్ లో స్పీకరు ముందు ఫివీ, కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యుడు స్పీకరు ఫ్రెయిలీ అన్నారు; కాంగ్రెసు పార్టీకి ముందు ఇవ్వండి? అనొనియేట్ మెంబర్లు అని ఎక్కడా రికగ్నీషన్ లేదు. రికార్డు ప్రకారం కేటాయించారు. ఆయన నేమిట ఆయనను పంపించండి? అన్ని పార్టీలకు ఇచ్చిన తరువాత వారికి ఇవ్వండి? కన్వెన్షన్ ను ఫాలో అవుదాము; అందరు జేడ్ అవర్ లో అడుగుతారు. అనొనియేట్ మెంబర్లు అనేది వందా? కన్వెన్షన్ ప్రకారం కాంగ్రెసు పార్టీకి ముందు యివ్వండి? యీ సభలో - ఎన్టీఆర్ (ఎల్ఐపి) పార్టీకి ఎంతమంది సభ్యులు ఉన్నారో ఒకసారి చెప్పమనండి?

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- కొన్ని విషయాలు గౌరవసభ్యులు లేవనెత్తారు. ఎన్టీఆర్ (ఎల్ఐపి) పార్టీ రిజిష్టర్ పార్టీ. వారిని ఎలక్షన్ కమిషన్ రికగ్నీషన్ చేసింది. The party got its own elected members. We have no objection regarding that. Sir, it was mentioned by one Member that the entire thing it not at all an issue. Sir, in a way it is a non-issue but in another way it was made an issue, unnecessarily. As Sri Chandrasekhara Reddy had stated a few days

back, regarding Zero Hour mention they (opposition) acted differently and now they are telling that there are no rules existing governing Zero Hour. We too agree with them. Not only then but also today and in future there would be no rules governing Zero Hour. But, on that occasion they stalled the proceedings of the House saying that the Congress Party should be given the first chance. We have no objection to that and still we agree with that view point. What I would like to submit is, let a Member belonging to the Congress may be given the first chance but not the non-attached or Associated Members of the Congress Party. Sir, there is no legal term such as Associated Member. The Election Commission will not recognise an Associated Member. For example, Sri Baddam Bal Reddy can not become an Associated Member of the Congress Party. Suppose, Gade Venkata Reddy Garu cannot become an Associate Member of C.P.M. Party or a Member from MIM. cannot become a Member of the Telugu Desam Party. So, this associated thing needs clarification. There is no legal status given to an Associate Member. He has no Constitutional Status. Sometimes, there might be a few Members who are unattached.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డిగారికి తెలియనీది కాదు. జేర్లో అవర్డ్ కన్వెన్షన్ ప్రకారంగా వచ్చింది. కన్వెన్షన్ పద్ధతి అయితే, we have nothing to do with that. It is the prerogative of the Hon'ble Chair whether to allow somebody or not? Sir, there is nothing more and nothing less than this. Still if they go on filibustering, we can even dispense with the Zero Hour. I leave it to the Chair.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అనౌసియేట్డ్ మెంబర్లు అనే పదం లేదు అంటున్నారు. దానికి డిఫినిషన్ లేదు అనే పద్ధతి కాదు. శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు చెప్పారు. శ్రీ అశోక గజపతిగారు ఒకటి మనవి చేశారు. ఇండిపెండెంటు క్యాండిడేట్స్ గా గెలిచినటువంటి...

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరావు:- మీరు ఢిల్లీ వెళ్తున్నారు. మీరు ప్రివీలెజ్ ఇష్యూ రేట్ వెళ్తున్నారు. వాదించడమే పని అంటే, ఇది మంచిది కాదు.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- నేను, అక్కడ ఎందుకు వెళుతున్నాను;

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఇప్పుడు కూడా అసెసియేట్ మెంబరుగా వున్న ఇండిపెండెంటు మెంబర్లు సబ్జెక్టు వేస్తున్నారు. కానీ, ఒక విషయం ఫిమిటం, ఇండిపెండెంటు క్యాండీడేట్గా గెలిచిన వారికి మంత్రివర్గంతో చేర్చుకున్నాను. మీ మాకులేదు అంటే ఎట్లా? స్పెకిల్ సింబల్ మీద గెలువకుండా,

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- అప్రస్తుత ప్రసంగాలు వేయడం, ఇదేనా పార్లమెంటరీ డెమక్రసీ?

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- నేను అంటున్నాను - మా పార్టీలో శ్రీమతి గత్తుకుమారి వున్నారు. వారు అక్కడ కూర్చున్నారు. శ్రీ పులివెందులూరాజుగారు వున్నారు. ఎక్కడ వున్నారు. మాకు సంబంధంలేదు అంటున్నారు.

ఫైర్మన్:- జీరో అవర్డ్ ఇదివరకు ఏదీ అయితే కన్సెన్సస్ ఫుండ్ దానిప్రకారం పోతాను. మొదట కాంగ్రెసుతో మొదలు పెట్టి, అన్ని పార్టీలు అయిన తరువాత, ఇండిపెండెంటు అయిన తరువాత ఆ మెంబరు ఫిద్దినా స్పెషల్గా మెన్బర్స్ పేరాలంటే కన్సెన్సస్ చేస్తాను. క్వశ్చన్ లేదు - ఇప్పుడు మాత్రం కాంగ్రెసుపార్టీ తరపున ఇచ్చేది లేదు. సి.పి.ఐ. పార్టీ తరపున మాట్లాడండి? I already assured you that I will give him opportunity to speak in the last.

- Sri Gade Venkat Reddy:- I am not questionign the ruling of the Chair. What we would like to submit is, there are no rules, as such governing the Zero Hour. రూల్స్ ఉన్నాయా? లేవు. అవకాశం యిచ్చేదిలేదు అని చెప్పిన తరువాత నిరసన తెలియజేస్తూ మేము కూర్చుంటున్నాము.

జీరో అవర్డ్

శ్రీ పి. అబ్దుల్లా:- ఇల్లెందు మండలంలో ఫిల్మ్ బెడ్ లెకచోవడంవల్ల అక్కడ వున్న ప్రజలు మురికి నేరు తాగి చాలా జబ్బులకు గురి అవుతున్నారు. మీకు తెలుసు. ఇల్లెందు మునిసిపాలిటీ తర్ఫు గ్రేడు మునిసిపాలిటీగా వుంది. వారి జీతభత్యాకు డబ్బులు సరిపోవడం లేదని చెప్పుతున్నారు. 110 సంవత్సరాల పూర్వం అక్కడ బ్రిటిష్ వారు బాగుగా కోసం ఇల్లెందుకు వచ్చినప్పుడు 10 వేల జనాభాకు సంబంధించి ఫిల్మ్ బెడ్ ను

11:20 నిర్మించడం జరిగింది. అదే ఈనాడు జనాభా 50 పెలకుపైగా అయింది. టౌన్ షిప్ త్వరత్వరగా పెరుగుతోంది. 20 వార్డులకు సంబంధించి, చాలా బస్టాలు బస్టులు ఉన్నాయి. అక్కడి పృజలు ఫిల్టర్ చేసిన నీరు రాక బాధపడుతున్నారు. గతంలో నిర్మించిన కోటిలింగాల పాక్షెక్టు నీరు, 110 సంవత్సరాల క్రితం ఇల్లందు పెరుపు నీరు కలుషితమై వస్తోంది. చెత్తాచెదారం, డ్యుసెక్స్ నీరు కలసి నీరు రావడంవల్ల బాధపడుతున్నారు. ఫిల్టర్ బెడ్ నిర్మాణానికి చర్య తీసుకోవాలి. ప్లెఫ్తెన్స్ డెవలప్ చేసి, టౌన్షిప్‌లోని వివిధ బస్టాలకు నీరు ఇవ్వడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని నేను డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది వాస్తవమే. అధికారులతో నేను ఈ రోజే వర్సింబి, అవసరమయిన చర్యలు తీసుకుంటాను.

శ్రీ జులకంటి రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ):- అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడేది ఇరిగేషన్‌కు సంబంధించినది. మన రాష్ట్రంలో సుమారు 4, 5 లక్షల ఎకరాలు ఎ.పి.ఎస్.ఐ.డి.సి. సంస్థ ఆధ్వర్యంలో లీఫ్ట్ ఇరిగేషన్ క్రింద నడుస్తోంది. 4, 5 లక్షల ఎకరాలు ఆయకట్టుకి రావడం జరుగుతోంది. ఈ భూమి పేద రైతులకు సంబంధించినది అని మనందరికీ తెలుసు. ఎస్.ఎస్.ఐ.డి.సి. రంగంలో గత 14 సంవత్సరాల నుంచి వర్క్ ఛార్జ్డ్, ఎస్.ఎం.ఆర్., కార్మికులు పని చేస్తున్నారు. కానీ వారందరినీ అకస్మాత్తుగా తొలగించడానికి లేబర్ కమిషన్ ప్రభుత్వ పక్షపాతిగా 19-3-98న ఐ.డి.యార్.క్లను ఉపయోగించి, 528 మంది ఎస్.ఎం.ఆర్. కార్మికులను తొలగించడానికి ఆర్డర్‌ను జారీ చేశారు. తుమ్మల నాగేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ మొన్న అన్నారు. ఇరిగేషన్ శాఖలో పని చేస్తున్న కార్మికులను, ఉద్యోగులను ఏ ఒక్కరినీ తొలగించము, వారికి పని ఇస్తాము, మరిన్ని పనులు ఇస్తామని, ప్రభుత్వం అందుకు బాధ్యత వహిస్తుందని అన్నారు, కానీ ఇప్పుడు 14 సంవత్సరాల నుంచే పని చేస్తున్న కార్మికులను ఐ.డి. యార్.క్ల ఉపయోగించి కమిషన్ ఆర్డర్ తో తొలగించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. 14 సంవత్సరాల నుంచే సర్వీసులో ఉన్నారు. పిల్లలు పెళ్లిళ్ళకి ఎదిగి వస్తున్నారు. వారిని రోడ్డుపాలు చేస్తే, బ్రాజ్రి పరిస్థితిలేదు. ఐ.డి.సి. అధికారులు చెబుతున్నారు. రూ. 143 కోట్లకు సంబంధించి కొత్త పనులు మన రాష్ట్రంలో. ప్రజలకు తయారుగా ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు. నాబార్డ్ నుంచి పనులు చెయ్యడానికి ఉండి అంటున్నారు. అయినప్పటికీ ఎందుకు వేరినీ తొలగించడానికి పూనుకుంటున్నారో, ఆర్థికారు;

(బెల్)

ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. దీనిలో పనిచేసే ఉద్యోగస్థులకు, అధికారులకు జీతభత్యాలు నెలకు రూ. 1 కోటి అవుతుంది. 528 కార్మికుల నెలసరి జీతాలు కేవలం

రూ. 19 లక్షలు మాత్రమే; నెలకు రూ. 1 కోటి వెల్లిస్తున్న వారు రూ. 19 లక్షల భారాన్ని భరించలేక తొలగించడానికి ఎందుకు పూనుకుంటున్నారో అర్థం కావడంలేదు. 14 సంవత్సరాల నుంచే పని చేస్తున్న ఎన్.ఎం.ఆర్. కార్మికులకు తొలగించడానికి నోటీసు ఇవ్వకుండా, యధావిధిగా ఇరిగేషన్ శాఖలోనే వారికి పని ఇచ్చి, ఐ.డి. సిని మరింత పరిపూర్ణంగా చెయ్యడానికి కావలసిన ప్యూతర్లు చెయ్యాల్సి వేద రైతులకు ఉపయోగించే టిప్స్ ఇరిగేషన్, ఒకవైపున ఆ రైతులు ఆందోళన చేస్తున్నారు. కార్మికులు ఆందోళన చేస్తున్నారు. సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. ముఖ్యంగా ఐ.డి.సి. డిపార్ట్మెంట్ వేసి, ఈ పని చేసి, తిరిగి రైతులకు ఇచ్చి, రావాలి కానీ పనులు చేసినా కూడా, అట్లాగే పెట్టే సాంప్రదాయంలేదు. స్టేట్స్ మొత్తం రైతు సంఘాలకు ఇచ్చాము. దానిలో గల ఎన్.ఎం.ఆర్.లు కావచ్చు - వారిని కూడా ఆ నోట్స్ లకు హ్యాండ్లవర్ చేశాము. లేబర్ కోర్టు నుంచి మార్పిటో తీర్పు వచ్చింది. మూడు నెలల శాలరీ ఇచ్చి, ట్రేనింగ్ లు చేపట్టింది. ఆ విధంగా సర్వీస్ స్టాఫ్ కొందరు ఉన్నారు. ఆ రకంగా నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. దానిమీద కాంట్రావర్సీ ఉంటే ఆ సభ్యుడిని, సంబంధిత అధికారులను పిలిచి, కూర్చుని, న్యాయం చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- వీ.ఆర్.ఎస్. అన్నా ఇవ్వండి.

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి:- అది పర్మనెంట్ ఉద్యోగులకు.

ఫైర్మన్:- రంగారెడ్డిగారూ, మంత్రిగారి ఫేవర్లకు వెళ్లి మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. రామస్వామి:- అధ్యక్షా, ఇది హాంశాఖ మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి సంబంధించినది. మేము వారం రోజుల క్రితం పాతపట్టణంలో జరుగుతున్న అరాచకాలు సభ దృష్టికి తెచ్చాము, సంఘ విద్యోహ శక్తుల విజృంభించి, పృజలను ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. హాం మంత్రిగారికి చెప్పాము. ఇంతవరకూ పర్య టీసుకోలేదు. పాతపట్టణంలో పృజలు బాధపడుతున్నారు. 26-3-98న ముఖ్యమంత్రిగారికి మొమరాండంను బాక్రెడ్డిగారు ఇచ్చారు. కానీ ఇంతవరకూ ఫలితం లేదు. పాతపట్టణంలో రోడ్లు చార్జినార్ బస్ స్టాండ్, ఫారిండ్, ముంతాక్ ఫంక్షన్ హాల్, మొగల్ పురా, మొగల్ పురా వాటర్ బ్యాంక్ మొదలైన ప్రాంతాలలో పృజలను, స్త్రీలను నానా ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. రాష్ట్రంలో, ముఖ్యంగా సిటీలో మోటోర్ యంత్రాంగం ఉండా, లేదా? పృజలన్నీ సూటిగా అడుగుతున్నారు. పృజలను కాపాడడానికి ఉండా, లేదా? లా అండ్ ఆర్డర్ మెయినేజియన్ చెయ్యలేము, రోడ్లను అణచలేము, సురక్షిత ప్రాంతాలకు వెళ్ళండి అంటే సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలివోతారు. అయినా చెప్పమనండి. లేకపోతే లా అండ్ ఆర్డర్ మెయినేజియన్ ఫెస్టా, లేదా చెప్పమనండి. పృజలు బాగా బ్రతకాలి కదా?

کے ڈی اے: مندرجہ ذیل:- راجسوا می گارو پور کے مکانات:

(انتہائی غور سے)

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, let the Hon'ble Home Minister may first of all, kindly clarify as to whether any specific complaint was made and registered against the so called rowdy sheeters in Moghulpura, Hussaini-alam etc. Sir, they are all muslim areas.....

(Interruptions)

شری محمد امان اللہ خان (چندرا پور): میرے حلقہ کا معاملہ ہے۔ میں کسی کے خلاف نہیں بول رہا ہوں۔ راماسوامی صاحب نے کہا کہ میرے حلقہ مغلپورہ پانی کی ٹانگی، شاہ علی بٹہ اور متاثرہ خاندان کے پاس غریب سماجی عناصر کے بچوں کو چھوڑ چھاڑ کر رہے ہیں۔ ہر آنے جانے والوں کو سنا رہے ہیں کہ کوئی بھی پولیس اسٹیشن میں اس قسم کی کوئی شکایت درج ہے، تو وہ ان لوگوں کے خلاف کارروائی کر سکتے ہیں۔ تھک پیر کی ایک ٹنگی لاکھ کلو میٹر راماسوامی صاحب نے کہا تھا کہ جہاں تھیں وہیں قسم کے حالات وہاں پیدا ہو رہے ہیں۔ لیکن پولیس کوئی کارروائی نہیں کر رہی ہے۔ میں راماسوامی صاحب سے یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ آپ کے حلقہ کے اندر کتنے گروٹھ بنائے چل رہے ہیں، کتنے سے چل رہے ہیں، کتنا احتجاج چل رہا ہے کیا پولیس وہاں کوئی کارروائی کر رہی ہے؟ شری اسد الدین اویسی:- مہاراج گنج کے اندر کتنے گروٹھ بنائے چل رہے ہیں وہاں پولیس کیا کر رہی ہے۔

(انتہائی غور سے)

مسٹر چیرمن:- اسد الدین اویسی صاحب آپ بڑے جانتے۔ مسٹر امان اللہ خان صاحب آپ دونوں بیٹے جانتے۔

شری محمد امان اللہ خان:- ایسا نہیں ہے صاحب۔ راماسوامی صاحب نے کہا کہ فلاں فلاں جگہ غیر سماجی عناصر ایسی ایسی حرکتیں کر رہے ہیں۔ اسکی انکوائری کو روٹی چائے میں کوئی اعتراض نہیں ہے۔ لیکن گولڈ پورہ کے اندر کتنے غیر سماجی عناصر گروٹھ بنا رہے ہیں۔ مہاراج گنج گروٹھ کا حلقہ بنا چکا ہے وہاں پولیس کوئی کارروائی نہیں کر رہی ہے۔

شری پی۔ راماسوامی:- گروٹھ کو کوئی جڑ نہیں کر سکتا۔ اسپر غریب لوگ اپنی زندگی گزار رہے ہیں۔ اس کو کوئی حکومت بند نہیں کر سکتی۔

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- గౌరవ సభ్యుల రామస్వామిగారు పెపర్ల వచ్చిన న్యూస్ ను బట్టి ఇక్కడ రెయిట్ చేశారు. ఆ విషయం రెయిట్ చేసినప్పుడు నేను.....

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- పేపర్లో విషయాలు కాదు సార్. జరిగిన వాస్తవాలు చెప్పారు.

ఫైరెక్టర్:- పక్క వస్తారు. జవాబు వినే ఓపిక కూడా ఉండాలి. కూర్చోండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- వారు రెయిట్ చేసిన సందర్భంలో కమ్యూనికేషన్ గా రిపోర్ట్ ఇన్ ఫర్మేషన్స్ ఇచ్చాను. అక్కడ వారు కంప్లయింట్ చేశారు. బాండ్ పాపా కొడుకు మునిబ్ మేద కంప్లయింట్ ఇస్తూ అరెస్టు చేశాము. ఇన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతోంది. దీనిలో ఎవరికి సంబంధం ఉన్నా ప్రభుత్వం ఎవరినో క్లెయింట్ చేశారు. కొంతమందిని అరెస్టు చేయడం జరిగింది. మిగతా వారి మేద ఇన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతోంది.

శ్రీ పి. రామస్వామి:- రాత్రిపూట నిద్రలు లేకుండా ఉన్నాయి. ప్రజలు భయభాంతులతో ఉన్నారు. సరయిన చర్యలు తీసుకోమనండి సార్.

ఫైరెక్టర్:- జీరో అవర్డ్లో డిస్కషన్ చేయడానికి వేలులేదు. మినిస్టర్ గారు వారినీ అరెస్టు చేశామని చెప్పారు. వారు యాక్చువల్ తీసుకున్నామని చెప్పారు. వాట్ మోర్ యు వాంట్?

శ్రీ పి. రామస్వామి:- ఇవాళ ఈ చెప్పిన ఫైరెక్టర్ మొన్న కూడా చెప్పాను. ఇవన్నీ వాస్తవాలే. పేపర్లో వచ్చినవి కాదు. అక్కడ అల్లర్లు మూకలు అరాచకాలు చేస్తున్నారు. దానిని ప్రభుత్వం ఎంక్వయిర్ చేయించమనండి. సరయిన పద్ధతిలో అరెస్ట్ మెంట్స్ చేయమనండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మొన్న రెయిట్ చేయగానే సంబంధిత అధికారులకు ఇన్ ఫర్మేషన్స్ ఇచ్చాను. వారినీ అరెస్టు చేయడం జరిగింది. మిగతా వారెవరున్నా వారిపైన కూడా కఠినమైన చర్య తీసుకుంటాము. అరెస్టు చేసిన సంగతి కూడా చెప్పాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- హిందూ, ముస్లిం అని కాదు; వారు రౌడీలు. ఆడవారికి రక్షణలేకుండా పోతున్నాఫీ; అక్కడి ప్రజలు ప్రాణ భయంతో ఉన్నారు.

شری محمد امان اللہ خان :۔ ہم گڑبڑ نہیں کر رہے ہیں۔ راماسوامی صاحب اس ایوان میں کہہ رہے ہیں کہ گڑبڑ ضرور ہے اس کو کوئی روک نہیں سکتا۔ یہ حکومت کیلے چیلنج ہے۔

شری جی. راماسوامی :۔ میں اس مسئلے کی نمائندگی کرتا ہوں۔ یاد رہے کہ راجوں کو ان لوگوں کیلئے کوئی متبادل انتظام کر کے گڑبڑ کو بند کر دیا جاسکتا ہے لیکن حکومت اس طرف کوئی دھیان نہیں دے رہی ہے۔

(Interuption)

شری محمد امان اللہ خان :۔ کہتے غریب لوگ شہر حیدرآباد میں رہتے ہیں۔ اگر وہ کہیں کہ گڑبڑ فروخت کر چکے۔ بڑا قتل ہوا تو چلے گئے۔ ریلوے بارے میں کہہ سکتے۔ عورتوں کو بھڑائی گئی۔ کیا یہ صحیح ہوگا کہتے لوگوں کو گڑبڑ کی رقم سے نقصان ہو رہا ہے۔ دھولے پٹے کی وجہ سے شراب بند نہیں ہوئی۔ حکومت کو چاہیے کہ تیری کوئی نہ کوئی کارروائی کرے۔

11.40

శ్రీ ఎం. కొండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ మూడు పార్టీలకు సంబంధించిన గౌరవ శాసనసభ్యులు ప్రధానమైన సమస్యను సభ ముందు ఉంచారు. వోల్స్ మీనిస్టర్ గారినీ అడిగారు. దీనితో రెండు విషయాలున్నాయి. ఒకటి గుంటాయిజం. రెండు రోడియంజం. తరువాత ఇలిసిడ్ లిక్విడ్ గురించి ప్రస్తావించారు.

(అంతరాయం)

ఈ రెండు సమస్యలు కూడా ప్రధానంగా వ్యాధరాజాదు నగరంలో నివ్వు రెవెన్యూ వద్ద మేద మాటాడినప్పుడు గాదె వెంకటరెడ్డిగారు చాలా వివరంగా వెప్పారు. ఉక్కుపాదంతో అడిచివేయమన్నారు. ఈ విషయాల పైన వోం మీనిస్టర్ గారు అంతా మే రెండు పార్టీలు జాగ్రత్తగా ఉంటే ఏ అలర్టు జరగవు అన్నారు. నేను మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ శాసనసభ్యులు చాలా జాధతో కొన్ని విషయాలు శాసనసభ ముందు ఉంచారు. ప్రభుత్వం దీనిపైన ఏమి చర్య తీసుకుంటుంది? ఈ శాసన సభలో ఒక గౌరవ శాసన సభ్యుడు ఉన్నారు. ఏమయినా వారిపైన ఎలిగేషన్ ఉంటే పెట్టవచ్చు. మీకు వోల్స్ ఇవ్వవచ్చు. కానీ ఇంకో మాట ఇక్కడ ప్రస్తావన చేయడం సమంజసంకాదు. గౌరవ శాసన సభ్యులు ఏ సమస్య అయితే పెట్టారో అప్పుడు మంత్రిగారు కావారు - మీరు జాగ్రత్తగా ఉండండి. ఏ సమస్య ఉత్పన్నం కాదు అన్నారు. జరిగిన దానిమీద ఏమి చర్య తీసుకుంటారు?

(అంతరాయం)

ఫైరెన్:- రామస్వామి గారు మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ పి. రామస్వామి:- అది అన్ పార్లమెంటరీ కాదు. మీరు రికార్డులు చూడండి.

ఫైర్మన్:- షేక్ బేక్ యువర్ సేజ్.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- సమస్య ప్రజలను వేధిస్తున్నారని; గూండాలనే వాదన వచ్చినప్పుడు, హిందూ గూండాలా, ముస్లిం గూండాలా, మరొక గూండాలా అనేది కాదు; ఎక్కడైనా గూండాలు గూండాలే. అందుకని గూండాలను అరికట్టవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. ఫి గూండాలయినా ఫర్వాలేదు, అదే సందర్భంలో మరొక సమస్య బాహ్యంగా చెబుతున్నది ఫిమంబే దొంగ సారా మీ దగ్గర అంటే మీ దగ్గర కాస్తున్నారంటున్నారు. ఇదెలా ఉందంటే ఇద్దరు టోగం వాళ్లు వాళ్ళ కొట్లాటల మధ్యలో ఊరి పెద్దలను బయట పెట్టినట్లు ఉంది; ఇప్పుడే పంచాయితీ దయచేసి ప్రభుత్వం కఠినమైన చర్య తీసుకుని దీనిని అరికట్టకపోతే ప్రభుత్వం భేదనే అర్థం వస్తుంది, కనుక ప్రభుత్వం దీనిని సీరియస్ గా తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను; అసలు సమస్యను వదిలేపట్టి తల్లి దాకా పోవలసిన అవసరంలేదు.

శ్రీ పి. రామస్వామి:- నా సమస్యను గురించే నేను ఎప్పుడూ మాట్లాడతాను కానీ మధ్యలో ఎవరి విషయం ఎప్పుడూ మాట్లాడను; ఇప్పుడు కూడా నేను అన్ పార్లమెంటరీ ఫిమ్ మాట్లాడలేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- సభలో మనం మనం మాట్లాడుకోవచ్చు కానీ అనవసరంగా ఇలా మాట్లాడుకోవడం మన గౌరవానికి తగినది కాదు;

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ):- అధ్యక్షా, ఇది మన శాసనసభకి గౌరవ ప్రతిష్ఠలు తీసుకురావాలి. ఒక ఇన్సూ డ్మెంట్ అయ్యి ఇంకో దానితోకి పోయింది. ఇందులో గూండాల సమస్య వచ్చింది; అది ఫి గూండాలయినా ప్రభుత్వం అణచివేయవలసిందే. అందులో అనుమానం లేదు. గూండాలతోబాటు గుడుంబా విషయం వచ్చింది; గూండాలకు సంబంధం కాబట్టి గుడుంబా కూడా వచ్చింది; ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం ఐరన్ హ్యాండ్ తో అణచివేయవలసిందే. కానీ పార్లమెంటరీ ప్రాక్టీసుకు భిన్నంగా మన అసెంబ్లీ గౌరవానికి విరుద్ధమైన మాటలు ఉపయోగించారు. అవి రికార్డులలోనుంచి తీసి వేయమని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అప్పుడే ప్రజలలోకి పోయింది; ఇంకా ఫిమ్ రికార్డులు?

ఫైర్మన్:- ఐ విట్ వెర్ ఫై ది రికార్డ్స్ అండ్ బేక్ యాక్సన్.

(అంతరాయం)

అన్ పార్లమెంటరీ వర్డ్స్ ఉంటే డిఫినీట్ గా నేను రిమూవ్ చేస్తాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- పూజలలోకి వోయినవ సరే, దీకార్కులలో ఉంటే భవిష్యత్తులో పిల్లలు చదువుకున్నప్పుడు అక్షేపిస్తారు. అందుకని రీకార్కులలో నుంచి జీనివేయమంటున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- మేం ఒక డైరెక్షన్ సారీ, ఈ ఆగస్టు చౌన్స్లో ఒక మెంబర్ ఒప్పుకున్నారు. ఈ గుడంబా మేము నడిపిస్తామంటే ఒప్పుకుంటారా? ఇంకో మెంబర్ బ్యోతర్ హౌస్ నడిపిస్తామంటే ఒప్పుకుంటారా? ఇంకొకరు సబ్బా నడిపిస్తామంటే ఒప్పుకుంటారా? ఈ గవర్నమెంట్ ఒప్పుకుంటుందా?

ఫైర్మన్:- అమానుల్లాఖాన్ గారు షేక్. దావద్ ఇస్మా దర్.

(అంతరాయం)

దబ్బీ ఓవర్:- రామస్వామి గారు కూర్చోండి.

శ్రీ అసదుద్దీన్ ఒవైసీ:- ఇట్ కెనాట్ గో ఆన్ రికార్డ్.

شیراز اسلام آباد، رئیس بنڈ کر کے تعلق سے حکومت کو بھیجنے کی درخواست

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఇదేమి కిరికిరి అవుతోంది. ఇది మాకేమి అర్థం కావడంలేదు. ఇద్దరూ కలసి కొట్లాడుతుంటూ ఇద్దరూ కలసి మా మీద పడుతున్నారు. మమ్ములను అయోమయంలో పడేస్తున్నారు. జీరో అవర్ ఇంకో వైపు నుంచి కంటిన్యూ ఫేయండి. ఇది తెగే సమస్య కాదు.

ఫైర్మన్:- అమానుల్లా ఖాన్ గారు, షేక్, రిజన్ టు మీ. ఒక మెంబర్ రెయిట్ చేసిన ఇస్మా ఇంకో సభ్యుడు భేషదీస్ కాంట్రవర్సీలోకి వోతుంది. అరగంతు నుంచి మీరు ఇదే విషయం పైన మాట్లాడుతున్నారు. మీరు డిమాండ్స్లో మాట్లాడండి. ఇక్కడ జీరో అవర్లో మీ ఇస్మా ఫిమయినా ఉందా? ఉంటే చెప్పండి.

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- విథాట్ క్యాన్స్ అండ్ క్లీడ్ చర్య తీసుకోండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- మేము చర్యలు తీసుకోబడి ఓర్వీ నీట్ క్లెయింగా ఉంది.

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- మీకు దమ్ముంటే, ఫైర్మన్ ఉంటే యాక్షన్ తీసుకోండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ధైర్యం ఉంది కాబట్టి, దమ్ముంది కాబట్టి గతంలో శాసన పథ్యాలను జైలులో పెట్టాము. గతంలో మాశారు. శాసనసభ్యుల జోక్యం ఉంటే శాసన సభ్యులని కూడా చూడకుండా లోపల వేస్తున్నాము; అది జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలి; చట్టం నుంచి ఎవరూ తప్పించుకోలేరు; ఒకటి మీద ఒకరు ఆరోపణలు చేసుకుంటూ నేపు దొంగ అంటే నేపు దొంగ అనుకుంటూ మాట్లాడడం కరక్కుతాడు. బ్యాహ్యవాడవో కోడిపిల్ల మాయం అయిందన్నట్లు ఉంది. మే మూడు పార్టీలు మంజీగా ఉంటే గుడుంబా ఎందుకు వస్తుంది? ఈన్ బీకింగ్ ఎందుకుంటుంది? రౌడీయిజం ఎందుకు వస్తుంది? గతంలో బాబ్ రెడ్డిగారు రెయిజ్ చేశారు. కొన్ని బస్టాండులలో ఈన్ బీకింగ్ జరుగుతోందన్నారు. సెక్షన్ బీమ్స్ వోతున్నాయి. తగిన చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. కేసులు బుక్ చేస్తున్నాము. అదే విధంగా రౌడీలు బెదిరిస్తున్నారన్నారు. ఆ విషయంమీద కూడా చర్యలు తీసుకుంటాము; ఒకటిమీద ఒకరు ఆరోపణలు చేసుకుంటూ మా మీద పడితే ఎలా?

ధైర్యన్:- అమానుల్లాఖాన్ గారు ఈ జీరో అవర్డ్ లో మే విషయం ఏమయినా ఉందా?

11-50 శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- గవర్నమెంట్ కు సిగ్గు వుండాలి; ఈ ఆగస్ట్ 6 వాన్ లో ఒక మెంబర్ ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాడు.

ధైర్యన్:- మీరు టైమ్ ను మిస్సయ్యాట్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, రెవలీ నుండి బక్రీద్ ఈడ్ వుంది; 8, 9, 10 ఈ మూడు తేదీల్లో బక్రీద్ ఈడ్ వుంది; ట్వెన్ సిటీస్ లో మంజీనీట్ సమస్య వుంది; ఈ మూడు రోజులు ఏ ఆణంకం లేకుండా ట్వెన్ సిటీస్ కు నేరు యిప్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా కరెంటు కోత లేకుండా కదరెంటీ కూడా సరఫరా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణ మూర్తి:- అధ్యక్షా, బక్రీద్ సందర్భంగా రాబోయే మూడు రోజుల్లో ఆవాంతరం లేకుండా నేటి సరఫరా చేయడంకోసం కృషి చేస్తాము. అదేవిధంగా కరెంట్ కు సంబంధించి ఎలక్ట్రిసిటీ బ్లోడ్ సి.ఇ.తో మాట్లాడి కంట్రీన్యూయేస్ గా యివ్వడానికి కృషి చేస్తామని తమద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రామస్వామి:- అధ్యక్షా,

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, వారు చెబితే మేమూ చెబుతాము.

ధైర్యన్:- ముంశాక్ అమాన్ దీఖాన్ మాట్లాడతారు; రామస్వామిగారు, మీరు కూర్చుండి;

شہری پی۔ راماسوامی :- گولمبہ بندھو ہی نہیں سکتا۔ گولمبہ بنا کر ہی غریب لوگ اپنی زندگی گزار رہے ہیں۔

శ్రీ) బద్దం బాబ్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మాకు మేకు యివ్వండి.

శ్లోకము:- ఈ విధంగా వాసాను దిద్దగ్నే పన్నె ఐ విడి నేమి యు.

శ్రీ బద్దం బాబ్‌రెడ్డి:- అన్ని పార్టీలకు అవకాశం యిచ్చినప్పుడు మౌకెందుకు యివ్వరు?

Chairman:- Bal Reddy Garu, you have to control your Member, otherwise I will name him.

(Interruptions)

Nothing shall go on record.

(Interruptions)

Rama Swamy Garu, please take your seat.

(Interruptions)

Bal Reddy Garu, I am warning your member. If he continues like this, I will definitely name him. You cannot pressurise me. I will go according to the rules.

శ్రీ చంద్రం బాల్కనెడ్డి:- వారు తమ యిష్టం వచ్చినట్లుగా మాట్లాడినప్పుడు, మాకు మేకు యిస్తే, తప్పు ఏమిటి?

భేరత్తనీ:- శో, శో, వేను మ్మేకు యివ్వను.

(ఇంతరప్రస్న)

شرعی عتاز احمد خان بر نظام آباد ضلع کے اندر اروو ٹیپرس کی تقریباً ۵۶ جاغیروں خالی پڑی ہوئی ہیں۔ اس ضلع سے نوٹیفیکیشن بھی جاری کیا گیا۔ نظام آباد میں جملہ ۱۹۷۸ انگلو میڈیم واساتہ کی جاغیروں خالی ہیں کہہ کر اعلان کیا گیا لیکن ان میں سے کتنے اروو ٹیپرس کی جاغیروں خالی ہیں اس کا کوئی تذکرہ نہیں کیا گیا۔ چیف ایکریٹو کی فیس ضلع پرنسپل

చెల్లిస్వామిని తొట్టించేందు తహసీలుదారు చొనెడింగ్స్ కూడా యివ్వారు. రూ. 74,422.42 పెసలు నష్టపరిహారం చెల్లిస్వామిని పి.ఎబ్ల్యు.డి. పారికి తెబర్డ్ కూడా వ్యాశారు. ఇంత వరకు రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్లో నష్టపరిహారం చెల్లించలేదు; రైతుల సమస్యలు తీరడంలేదు. ఈ రోజు వున్న రేటు ప్రకారం 13 ఫిరకాల 54 సెంట్ల భూమికి నష్ట పరిహారం చెల్లించాలని వారు కోరుతున్నారు. భూములను కోల్పోయిన రైతులు రోజు కూటాలుగా మారి పనులు చేసుకుంటున్నారు; ప్రభుత్వం నుండి వారికి యిష్టలేవరకు ఒక్క రూపాయి అందలేదు. నష్టపరిహారం యిప్పటి రేట్ల ప్రకారం వెంటనే చెల్లించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Chairman Sir, I have made a note of what the Hon'ble Member has mentioned. She has talked about the compensation not being paid so far and also made certain other requests. This will be brought to the notice of the concerned for necessary action.

12.00 డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథ్ (తెనాలి):- అధ్యక్షా, గుంటూరు జిల్లా బాపట్ల మ. అగ్రికల్చరల్ కళాశాలలో ఈ నెల రెండవ తేదీ తెల్లవారుజామున నిద్రాస్థున్న వీద్యార్థులపైన బయట నుండి వచ్చిన కిరాయి గుండాలు అమానుషంగా దాడి జరిపి 15 మందిని తీవ్రంగా గాయపరిచారు; వారిలో 20 మంది తీవ్రమైన గాయాలతో గుంటూరు వైద్యశాలలో చికిత్స పొందుతున్నారు. ఒకతనికి పాదే ఇంబ్ర్యూర్షన్ అయి, ముగ్గురి పరిస్థితి తీవ్రంగా ఉంది. అయితే అధ్యక్షా, ఇది ఒక పథకం ప్రకారం ఎయిటి వ్యక్తులు వచ్చి, ఆ కళాశాల హాస్టల్ మెయిన్ గేటుకు తాళం వేసి తరువాత ప్రతి రూఫ్ కి బయట గడియ పెట్టి, ఒక్కొక్క గది గడియ ఫీసెస్ పేసి, బయట నుండి వచ్చిన కిరాయి గుండాలు ఈ కాలేజీమీద దాడి జరిపారు. ఈ విధంగా 1983లో ఒకసారి, 1994 లోనూ, 1997 లోనూ, ఈ సంవత్సరం ఈ నెల రెండవ తేదీన గురునారం నాడు దాడి జరిగింది; అధ్యక్షా, ఈ దాడులు కేవలం ఈ కాలేజీకే పరిమితం కాదు; గత సంవత్సరం బాపట్ల ఇంజనీరింగ్ కళాశాలపైన కూడ దాడి జరిగింది; ఈనాడు ఒక రకంగా చెప్పాలంటే బాపట్లలో శాంతిభద్రతలు ప్రత్యేకించి కళాశాలలో మృగ్యం అని చెప్పవలసి వస్తుంది; ఈ విధంగా పని కట్టుకొని మెరిట్ల సూడెంట్స్ను పరీక్షల టెఫ్లో వాళ్ల భవిష్యత్తును దెబ్బతీయడానికి ఒక పథకం ప్రకారం దాడులు జరుగుతున్నాయి; ఈ విషయమై తక్షణం హోమ్ మినిస్టర్గారు తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను; ఇంతవరకు ముద్దాయిలు అరెస్టు కాలేదు; జిల్లా పోలీసు యంత్రాంగం ఏమీ చెస్తున్నదో మాకు అర్థం కాలేదు; కేసులు పెట్టడం కానీ, అరెస్టు కానీ జేయలేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- బాపట్ల అగ్రికల్చరల్ కాలేజీ అయితేమీ, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ అయితేమీ, గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా సూడెంట్స్ మధ్య ఘర్షణలు జరుగు తున్నాయి; అంతకాకుండా బయట నుండి కొంతమంది గుండాలు అటాక్ చేస్తున్న విషయం మా దృష్టికి కూడ వచ్చింది; ఈ మధ్య జరిగిన సంఘటన విషయంలో నేను

సంబంధిత అధికారులతో రిపోర్టు తెప్పించుకొని, చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను;

శ్రీ జి.ఎస్.ఎస్. శివాజీ (నోంపేట):- సార్, నేను చెప్పబోయే విషయం వ్యవసాయ శాఖమంత్రికి సంబంధించినది. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో జేడి నీజనబీ పంట; ఈ పంట మీదే మా ప్రాంతంలో ఇంటిల్లిపాడి టీవీస్కూ ఉంటారు; కుటుంబం అంతా ఇన్వార్ట్స్ అవుతారు; అయితే ఈ మధ్యకాలంలో బీ-దోమ అనే కీటకంవల్ల మొత్తం పంట పాడైపోతున్నది; దానివల్ల ఈ మధ్య రైతులు ఉగాది పండుగను కూడ చేసుకోవడానికి వీలులేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు; కాబట్టి సకాలంలో శాస్త్రజ్ఞులు పంపించి ఈ తెగుళ్ళను అరికట్టేందుకు పుయత్నం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను; ఇంకా నీజనీ ఉంది; కాబట్టి నీజనీ ఉన్నంతవరకు ఆ పంటను రక్షించేందుకు పుయత్నం చేయవలసిందిగా మద్వారా పుభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను;

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు బీ-దోమ కాటు గురించి చెప్పారు; ఆ విషయాన్ని మా మినిస్టర్ గారి దృష్టికి తీసుకొనివెళ్ళడమే కాకుండా, సంబంధిత ఆఫీసర్స్ దృష్టికి తీసుకొని వెళ్లి, తగిన విధంగా చర్యలు తీసుకొంటాం;

శ్రీ ఎన్. స్వామిదాస్ (తిరువూరు):- అధ్యక్షా, షెడ్యూల్డ్ క్లాస్స్ కాలనీలకు సంబంధించి బరియర్ గ్రాండ్స్ ప్రాబ్లమ్ గా ఉంది; నా నియోజకవర్గంలోని విస్సన్నపేట మండల పాడ్ క్వార్టర్స్; అక్కడ బరియర్ గ్రాండ్స్ ఫిర్మాటుకోసం దాదాపు మూడు సంవత్సరాల నుండి విజిల్ చేస్తున్నాను; అక్కడివాళ్లు చెరువుతోతట్టు ప్రాంతంలోనో, ఇంకొక చోటో, సమాధులు ఫిర్మాటు చేసుకొంటున్నారు. ఫి రైతును అయినా మోలంకాని, భూమిని కానీ ఇవ్వమంటే, రైతుల విల్లింగ్ నెస్ తీసుకొంటున్నారు; దానివల్ల సదరు రైతు ఇస్మో, ఇష్టాచ్చు బేకవోతే లేదు; కాబట్టి ఆ విధంగా కాకుండా కంపల్సరీ ఎక్స్ ట్రాక్షన్ క్రింద ల్యాండ్ అక్వయిర్ చేసి, బరియర్ గ్రాండ్స్ ను ఫిర్మాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను; ఈ బరియర్ గ్రాండ్స్ ఫిర్మాటు కొరకు ప్రత్యేకమైన పాలసీ ఫిమైన ఉందా?

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, స్వామిదాస్ గారు బరియర్ గ్రాండ్స్ గురించి చెప్పారు; పాలసీ ఫిడైనా ఉందా అన్నారు; ప్రత్యేకంగా అవ్వబిలిటివ్ బట్టి అలాట్ మెంట్ చేస్తూ ఉంటాం; అదే విధంగా అక్కడ తరతరాలనుండి ఉన్న సాంప్రదాయ అనుసారంగా ఫిదయితే వినయిగిస్తారో, వాటిని వారికే రిజర్వ్ చేయడం జరుగుతుంది; అయితే దీనికి అంటూ ఒక ప్రత్యేకమైన పాలసీ ఇప్పుడు లేదని తెలియజేస్తున్నాను; అయితే సభ్యుల నియోజకవర్గంలో ఫి గామంలో అయినా గవర్నమెంట్ ల్యాండ్స్ ఉంటే, వాటిని చెప్పమనండి, తప్పకుండా అబోవన చేయడానికి చర్యలు తీసుకొంటాం;

శ్రీ డి. రాజశేఖర్ (కంకిపాడు):- స్పీకర్ సార్, నేను చెప్పబోయే విషయం రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారూ, అగ్రికల్చరల్ మినిస్టర్ గారూ ఆబోషించవలసిన విషయం; కృష్ణా జిల్లా నూజివేడు, మైలవరం, తిరువూరు, ఖమ్మం జిల్లాలో సత్తుపల్లి, పశ్చిమ

జిల్లాలో చింతలపూడి ప్లాంతంలో దాదాపు మూడు లక్షల ఎకరాల్లో మామిడి తోటలున్నాయి; దరీదాపుల 10 లక్షల చిన్నల దీగుమతీ ఉంటుంది. వర్షాభావ పరిస్థితులు కానివ్వండి, కల్వే మందులవల్ల కానివ్వండి, తెగుళ్లవల్ల కానివ్వండి పూత కూడ పూయని పరిస్థితి ఉంది. పృథ్వి పంట అయితే సీజను మరీనపుడు ఆరు నెలల పంట వేసుకోవచ్చు; కానీ 20 సంవత్సరాల నుండి పెంచిన మామిడి మొక్కల్ని తీసి, వేరే పంట వేసుకోలేం. ఈ మూడు లక్షల ఎకరాల పంట ఎండిపోవడానికి సిద్ధంగా ఉంది. ఇంత వరకు పృథుత్వం రీయాక్ట్ కాలేదు. రెవెన్యూ యంత్రాంగం కానీ, వ్యవసాయ శాఖాధికారులు కానీ ఇంతవరకు పట్టించుకొన్న పాపాన వోలేదు. మామిడి తోటలు రైతులు కూడ ఆత్మహత్యలు వేసుకొనే పరిస్థితి వచ్చింది. మెము అక్కడ కళ్లారా చూశాం. ఘంట్రీ విద్యార్థరరావుగారికి కూడ తెలుసు. వారికి కూడ కొన్ని మామిడితోటలు ఉన్నాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో అక్కడ ఉన్నటువంటి సాగర్ వాటర్ను డ్రైవర్డ్చేసి, అక్కడ ఉండే కుంటల్ని చెరువుల్ని నింపితే, వాటిద్వారా ట్యాంకుల నుండి నీళ్లు వోస్తే మామిడి తోటలు బ్రతుకుతాయి. లేకపోతే మొత్తం చనిపోతాయి. కాబట్టి పృథుత్వ యంత్రాంగం వెంటనే రీయాక్ట్ అయి, అక్కడకు స్పెండింగును పంపించి, దానికి తగిన ఫిర్యాదులు వేయ వలసిందిగా కోరుతున్నాను;

శ్రీ కె: విద్యార్థరరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పటికే కొంతమంది గౌరవసభ్యులు రిప్రజెంటేషన్స్ వ్యాని ముఖ్యమంత్రికి ఇవ్వడం జరిగింది. 304వ నిబంధన క్రింద కూడ వోస్ట్ అయింది; కాబట్టి డిటేల్స్లో ఈ రోజు సమాధానం చెప్పడానికి తమరిద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేసుకుంటున్నాను;

శ్రీ పి: పురుషోత్తమరావు (సిద్దిపూర్):- అధ్యక్షా, ఇది పంచాయితీరాజ్ మినిస్టర్స్కు సంబంధించినది. తెలంగాణాలో ముఖ్యంగా ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో 866 మంది కార్దోబారులు, కామాట్లు, పంప్ డ్రైవరులు ఉన్నారు. వేళ్లందరికీ కూడ ఉద్యోగ భద్రత వేకుండా, కేవలం 50 నుండి 300 రూ:ల వరకే జీతాలు తీసుకొంటూ, వెట్టిచాకిర్ చేసే పరిస్థితి ఉంది. 1981 సంవత్సరంలో రెండు, మూడు జిల్లాల్లో ముఖ్యంగా వరంగల్, కరీంనగర్, నిజామాబాద్ జిల్లాల్లో వేరందర్ని రెగ్యులర్లైజ్ చేసుకుంటూ, గ్రాంట్ రూపేణా జీతాలిస్తున్నారు. మరి పృథ్వీకంగా జి.వో.ఎం.ఎస్. నెంబర్ 212 ప్రకారం 5 సంవత్సరాలు పనిచేసిన వారందర్ని రెగ్యులర్లైజ్ చేయాలి. గ్రామ పంచాయితీల 12,10 ఆదాయంలో 30 శాతం మాత్రమే జీతాలుగా యివ్వాలని నిబంధన వుంది. ఆ మ: ప్రకారమే వారు జీతాలు తీసుకుని ఉద్యోగం వేస్తున్నారు; రూ: 50 నుంచి రూ: 300 మాత్రమే తీసుకుంటున్నారు. కార్దోబారుల వస్తులు వసూలు చేయడం, పంచాయితీ మేజింగులు, మినిస్ట్రు తయారుచేయడం, కాళ్ళుబుక్కు మెయింటెయిన్ చేయడం వంటివి వేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా 3 జిల్లాలలో తెలంగాణా ప్లాంతంలో 1981లో రెగ్యులర్ కావడం జరిగింది. దాని ప్రకారం వారికి జీతాలు యిస్తున్నారు; మిగిలినవారు జీతాలు లేకుండా వెట్టిచాకిర్ వేస్తున్నారు. వారంతా అందోళన వేస్తున్నారు. వారికి ఉద్యోగ భద్రతలేదు; వారి హక్కుల పరిరక్షణకు కార్దోబారులు యూనియన్ను పెట్టుకుని రాష్ట్రంలో నీరాచారదీక్షలు, ధర్నాలు చేస్తున్నారు. 5 సంవత్సరాల నుంచి 25 సంవత్సరాలుగా వారు రూ: 50 నుంచి రూ: 300 వరకూ జీతాలతో పని చేయడం

న్యాయం కాదు. ఇది దృష్టితో. వుండుకుని తెలంగాణ ప్రాంతం లో ఈ ఉద్యోగులకు న్యాయం చేయాలి. వరంగల్లు, నీజామాబాదు జిల్లాలలో 1981లో రెగ్యులర్ చేశారు. బీజునగర్ జిల్లాను కూడా కాదని, పృథుత్వాలు సృష్టించినప్పటికీ క్రింది నుంచి కొద్దోలు పెట్టి వారిని రెగ్యులర్ కాకుండా చేస్తున్నారు. వేను మనవి చేసింది, మానవతాద్వితో ఆదిలాబాదు, మెదక్ జిల్లాలలో వున్న ఈ 5 వేల వుండిన రెగ్యులర్ చేయాలి. వేరు రూ. 50తో పని చేస్తున్న కామాటలు. వేరి సమస్యల పరిష్కారానికి పృథుత్వం కృషి చేయాలి. 5 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసిన కార్మికులు, పార్కుడ్లము ఉద్యోగులు, ఎస్.ఎం.ఆర్.లు, రోజువారీ జీతగాళ్లను పెర్మనెంటు చేయాలి. ఒక సబ్ కమిటీ దివారు కూడా యిచ్చారు. దానిని అమలు చేయాలి. ఖాళీలను భర్తీ చేయాలి. కొత్త ఖాళీలలో తీసుకున్నవారికి కూడా రూ. 50 చొప్పున యిస్తున్నారు. రెగ్యులర్ చేయడంలేదు. ఈ విషయాలన్నింటినీ దృష్టితో ఉండుకుని వేరందరినీ పూర్తి స్థాయి ఉద్యోగులుగా గుర్తించి రెగ్యులర్ చేయాలి. ఖాళీలను భర్తీ చేయాలని కూడా కోరుతున్నాను.

డా. కె. శివప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, కార్మికుల సమస్య ఉదయం కృత్యనవరుతో డిస్కస్ చేసినదానిలాగా వుంది. గామాల్లో ఈనాటికీ కూడా పన్నుల పన్నులు మాస్ట్రో అవి 50 లేక 60 శాతం కంటే ఎక్కువలేవు. వరంగల్లు జిల్లాలో, కార్మికులు యాక్సిషన్ గా బాక్సు కలెక్షనుతో పార్సినేషన్ చేసినందువల్ల 80 నుంచి 90 శాతంవరకూ జరుగు తున్నాయి. దీనివల్ల వారి జీతాలు రావడమేకాక గామాభివృద్ధికి కూడా అది దోహదం చేసినట్లువుతుంది. పంచాయితీరాజ్ అధికారులకు చెప్పడం జరిగింది. వారికి ఆదేశాలు యివ్వడం కూడా జరిగింది. పన్నుపన్నులు పెంపుదల చేయండి, గామాభివృద్ధికి అది ఉపకరిస్తుంది అని. వారి జీతాలకు కూడా ఉపయోగిస్తుంది. బాగా కలెక్టు చేసిన వారికి యిన్సెంటివుగా మోతానావాళు కూడా యివ్వబోతున్నాం. అందువల్ల యిది ఉభయ తారకంగా వుంటుంది అని. గామాల్లో ఉపాధికి కూడా ఉపయోగపడుతుంది. వేరందరూ బాగా పని చేస్తే, ఆ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది అని మనవి చేస్తూ, మిగతా విషయాలు కూడా పరిశీలిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రాములు (ఇబ్రహీంపట్నం):- అధ్యక్షా, ఈ నెల 4వ తేదీ రంగారెడ్డి జిల్లా మంచాల మండలం రంగారెడ్డి గామాల్లో అబ్దుల్లాజీ ఇనాగరేషను సందర్భంగా ఇన్వెస్టిషను కార్డుతో, శాసనసభ్యుడిగా నామోదు కాలేదు. నా పేరు వేయకుండా నన్ను అవమానపరచిన సంఘటన గురించి ఆ షేరింగులో కూడా చెప్పాను. దయచేసి ఒక దళిత శాసనసభ్యుని అవమానపరిచినట్లు, భవిష్యత్తులో యిటువంటిది జరగకుండా ఉండేటట్లు స్పెకరుగా రూలింగు యివ్వాలి. గతంలో తమరి రూలింగు ఉన్నప్పటికీ, పృథుత్వ ఉత్తరాలు ఉన్నప్పటికీ సంప్రదాయాలు పాటించకుండా అధికారులు, యూనివర్సిటీ అధికారులు నన్ను నిర్లక్ష్యం చేశారు. మేరు ఈ విషయాన్ని పివిఫెక్ కమిటీకి పంపించి నాకు న్యాయం చేస్తారని మనవి చేస్తున్నాను.

Chairman:- Government will take action.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు చాలామంది లేచినిలబడి న్యాయం చేయాలని గట్టిగా కోరారు)

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఒక ప్రీవీలేజ్ నోటీసు తమకు యివ్వారు. What is the privilege? What does it constitute? You decide and accordingly it can be acted upon.

(Interruptions)

If there is a privilege, you can take cognizance of it. As far as Government is concerned, we are giving clear instructions in the matter. If anyone violates, he will face the consequences.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు ప్రీవీలేజ్ నోటీసు అధ్యక్షులకు యివ్వవారు కాబట్టి అది అధ్యక్షులకు సంబంధించింది అని, దానికి తమదే చెబుతారని అంటున్నారు. పదే పదే స్పీకరుగారు ఈ సభలో ప్రకటించారు. రూలింగు ఎన్నోసార్లు యివ్వారు. ప్రభుత్వం జే.ఓ.లు యివ్వండి. ఆ జే.ఓ.లను ఖాతరు చేయరు. రూలింగు ఖాతరు చేయరు. వీన్న ఎస్.టి. సభ్యుడిని ఒక నియోజకవర్గంలో విలవబెడు. ఈవేళ ఎస్.సి. సభ్యుడిని పిలవకుండా అవమానించారు. బలహీనవర్గాలు మీ దృష్టిలో లేరా? ప్రభుత్వ యంత్రాంగం యిలా ఎందుకు చేస్తోంది? దానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పకుండా టైము వోల్టేండ్ని చెబుతున్నారు. దోజు ఒక సభ్యుడిని అవమానపరుస్తూ వుంటారా?

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- ప్రభుత్వానికి అవమానపడితే ఆలోచనలేదు. ప్రత్యేకంగా, Weaker sections, BCs, SCs and STs are citizens of our country. We expect a standard behaviour to all. ఎవరైనా అవమానపడినా :::::

Sri N. Jayaraju:- What is the Government action?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- We are giving instructions. Hon'ble Speaker has also given rulings on numbers occasions. We are not leaving anybody without action. If they violate, they have to face consequences. We will not protect anybody.

(Interruption)

ఛైర్మన్:- వేగ్గీ, కూర్చోండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు రాములు గారు చెప్పిన ఆ ఫంక్షనులో నేను కూడా పాల్గొన్నాను. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ అధికారులు ఆ ఫంక్షను పెట్టారు. నావద్దకు వచ్చి టైము అడిగితే, ఆ సందర్భంలో కూడా నియోజక వర్గంలో వారినీ ఖచ్చితంగా అడగమని చెప్పాను. అడిగేమని వారు నాకు చెప్పారు.

కార్డుపైన పేరు రాకపోతే యిమేడియేట్ గా అడిగాను. కార్డులో పెట్టికపోయినా బోర్డుపైన పేరు మేము పెడుతున్నామని నాకు చెప్పారు; అదే సందర్భంలో గౌరవ శాసన సభ్యులు యిక్కడ ఉన్నప్పుడు నాతోబాటు రమ్మంటే వచ్చారు; జేర్ అక్కడకు పోయేక నేను యిమేడియేట్ గా విచారించాను, నా స్టాఫ్ తో కూడా వెర్రిఫై చేయించాను; బోర్డుపైన పేరు పెడుతున్నారని చెప్పారు. గౌరవ శాసనసభ్యుడి పేరు పెడుతున్నారని చెప్పారు. అడిగితే ఆయన మేజింగుకు వచ్చారు. ఫంక్షనుకు అవెండు అయ్యాయి. వారు అక్కడ చాలా వాండాగా తన నిరసనను మాత్రం అక్కడ చెప్పారు. యిది చాలా భాధకరంగా వుండని. 12-20 దీనితో నేను కూడా ఏకేభవిస్తాను. ఇది బాధాకరమయిన సంఘటన. ఇంతకు ము. పూర్వం కూడా ఏ శాసనసభ్యుడయినా ఈ విధంగా చేయకూడదు అని చెప్పడం జరిగింది. ఆ సమయంలో ఇతరప్రాంతాల నుండి కూడా ఆ ఫంక్షన్ కు వచ్చిన వారు ఉన్నందున దానిని ఎక్కువ ఇన్స్ట్రక్షన్లు చేయవద్దని ఎక్కువ గట్టిగా చెప్పకుండా తరువాత అధికారులను చాలా గట్టిగా మందలించడం జరిగింది. ఈ విషయంలో తమరి నిర్ణయానికే వదిలిపెట్టాను. తమరు దీనిపై ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకొన్నా మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరంలేదు. ప్రభుత్వానికి ఎవరినీ అగౌరవపరచాలనే ఉద్దేశ్యంలేదు. అక్కడ జరిగిన సంఘటనపై విచారం వ్యక్తం చేస్తూ, జరిగిన విషయాలు మేకు తెలియజేస్తున్నాను.

Chairman:- I want to give my ruling. ఇకముందు నుండి సంబంధిత నియోజకవర్గాల గౌరవసభ్యులు భేది ఫి ఫంక్షన్ కు హాజరుకావద్దని మంత్రులకు ఆదేశాలు ఇస్తున్నాను; This is my ruling.

శ్రీ జి. దేవందర్ గాడ్:- ఫిరయినా రూలింగ్ ఉంటే దానిని పాటించమని అధికారులకు కూడా చెప్పండి; వేను కూడా ఖచ్చితంగా ఆ విధంగా చేయవద్దని మా డిపార్ట్ మెంట్ అధికారులకు చెబుతాను;

ఫైర్మన్:- ఈ విషయాన్ని ప్రిజెంటేషన్ కమిటీకి రిఫర్ చేస్తున్నాను;

Sri Gade Venkat Reddy:- I would like to make a submission. We are appreciating and congratulating the Hon'ble Chairman for the direction given to the Government that the Ministers should not attend to any Government function in case the local M.L.A. is not invited.

Sri P. Ashokgajapathi Raju:- All courtesies have to be extended to all the Legislators including the Members of Parliament. But to attend to any Government function in any part of the State, we don't require anybody's permission. గౌరవం ఇవ్వడం మాధర్మం. మేము తప్పకుండా దానిని పాటించుతాము; ఇతరులకు గౌరవం ఇవ్వాలనేదానిని వారి విజ్ఞతకే వదిలిపెడుతున్నాను; ప్రభుత్వం కూడా గౌరవం పాటించాలని ఆదేశాలు ఇస్తాము; We don't require anybody's permission. Every Indian citizen can go to anybody's constituency.

ఫైర్రన్:- ఇక్కడ వినండి; ఎన్ గవర్నమెంట్ ఫంక్షన్స్::::;

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- సార్, ఈ రోజు వాళ్లు అక్కడ వున్నారు రేపు ఇక్కడ వుంటారు. రేపు వారికి కూడా ఇది ఎదురుకావచ్చు; మంత్రిగారు మాట్లాడే విధానం చూడండి; మిమ్ములను క్వెస్టన్ బెస్టున్నారు. తమరు ఒక రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఇదివరకు స్పీకర్గారు కూడా 1, 2 సార్లు రూలింగ్ ఇచ్చారు; ప్రభుత్వం డి.వో. ఇప్పింది. దీనిమీద నియోజకవర్గానికి వోత వారి పర్మిషన్ కావాలా అని మంత్రిగారు అడగడం సబబు కాదు. పర్మిషన్ కావాలని మేము అడగము; చెప్పము; అధికార ఫంక్షన్ పెడితే స్థానిక శాసనసభ్యునికి గౌరవం ఇవ్వమని అడిగాము; మీరు డి.వో. ఇచ్చారు; మీ డి.వో.ను పాటించకుండా, స్పీకర్ రూలింగ్ను ధిక్కరించే పరిస్థితి ఉంది. మేము శాస్త్రీయంగా వున్నాను, మీరు అశాస్త్రీయంగా వున్నారు అంటే ఎట్లా చెప్పండి నాడీ; నాకు అర్థం కాక వస్తున్నాను; ప్రభుత్వంలో మీరు ఈరోజు వుండవచ్చు; రేపు మర్నాడు వుండవచ్చు; ఎవరు ఉన్నా కొన్ని నియమాలు ఉంటాయి; ప్రజా ప్రతినిధులకు గౌరవం ఉంటుంది; లేకుండా ఎవరుపడితే వారు జోసుకొని వెళ్లవచ్చు అంటే దీనివలన ప్రయోజనం ఏమిటి?

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రొటోకాల్ ఫిమిటంబ్ మంత్రిగారికి ఫి ఫంక్షన్ కయినా అటెండ్ అయే అధికారం ఉంది; ఫి శాసనసభ నియోజకవర్గానికి వెళితే ఆ శాసనసభ్యుడుగానే, పార్లమెంటు సభ్యుడుగానే ఎం.పి.పి. అధ్యక్షులను గానీ ఇన్వార్టీస్ వేసి వెళ్లడం ప్రొటోకాల్;

డా.పి. సుబ్బయ్య:- ఇన్వార్టీస్ వేస్తాము; ఇంటిమేట్ వేస్తాము;

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- నువ్వేంటయ్యా మధ్యలో కూర్చో; సార్, ఆ విధంగా ఇన్వార్టీస్ చేయాలి; బోర్డుమీద వారి పేరులేనప్పుడు ఆ బోర్డును తీసివేసి అతని పేరు చేర్చాలి; అది ఒక పాయింట్; రెండవది మీరు చెప్పిన పద్ధతి బాగుంది; మీరు రూలింగ్ ఇచ్చారు చాలా సంక్షోభం; ఒకమాట మనవిచేస్తున్నాను; ఆఫీసర్స్ ఫంక్షన్స్ అరెండ్ చేసినప్పుడు తప్పుడు పద్ధతితో చేస్తున్నారు; ప్రొటోకాల్ పాటించరు; ఇది ప్రివీలెజ్ కమిటీకి వెళ్లి విచారణ జరిపి ఆ సభ్యులను ఈ సభ్యులను అధికారులను ఫిలిచి విచారణ జరపడం కాదు; సమస్య ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిన వెంటనే ఆ అధికారిని సస్పెండ్ చేస్తే ఇటువంటివి ఆగుతాయి; ఈ శాసనసభలో గత మూడు సంవత్సరాలుగా చాలామంది శాసన సభ్యులం రెయిడ్ చేస్తున్నాము; సమాధానం చెబుతున్నారు; స్పీకర్గారు రూలింగ్ ఇస్తున్నారు; దీనిపై సరిగా పర్య తీసుకోక, అధికారుల మీద సరైన పర్య తీసుకోక వోవడం వలన ఇటువంటివి రిపీట్ అవుతున్నాయి; సాధ్యమయినంతవరకు మంత్రిగారు కానిస్టేబులయిన్నికి వెళ్లినప్పుడు గౌరవ మర్యాదలు చూపాలని అంటున్నారు; లేనప్పుడు ఆ అఫీసర్ను సస్పెండ్ చేస్తే, పద్ధతి పెడితే ఇటువంటివి జరగకుండా ఉంటుందని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను;

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, తమరు రూలింగ్ ఇచ్చారు. చాలా న్యాయ సమ్మతంగా ఉంది. అందుకు తమరిని తు.ప రెవ్యూకుండా అభినందిస్తున్నాను. కేవలం మంతులు వెళ్లినప్పటి సమావేశాల్లో కాకుండా మునిసిపాలిటీ వారికి డైరెక్షన్ లేదు. మండల సమీతులకు డైరెక్షన్ లేదు. జిల్లా ఫంక్షన్లలో జిల్లా కలెక్టరుకు కూడా డైరెక్షన్ లేదు. అక్కడ ఉన్న సమావేశాలకు ప్రజా ప్రతినిధులయిన ఎం.పి. గానీ, ఎం.పి.కి గానీ, పాస్పాన్యత ఇవ్వాలని గతంలో వున్న అధికారాలు అమలుచేయడం లేదు. అధికారులు మీరు చెప్పిన డైరెక్షన్ అమలు చేయరు. స్పెక్టిగారి డైరెక్షన్ అమలు చేయరు. అసెంబ్లీ సమావేశాలు ఉన్నప్పుడు పిలిస్తే మాకు అవకాశం ఉంటే వెళ్తాము లేకుంటే లేదు. ప్రజా ప్రతినిధులకు ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ నుండి గౌరవ మర్యాదలు లేన పరిస్థితి ఉంది. ఈ రోజు మంతులుగా మీరు అక్కడ వుండవచ్చు. మీరు కూడా ప్రజా ప్రతినిధులే. గౌరవం ఎవరికయినా ఉన్నట్లే. గౌరవం ఇవ్వనిదానికి యాక్షన్ తీసుకొంటామని చెబితే యాక్షన్ తీసుకోకపోతే మీ డైరెక్షన్ అమలుపైనే పదార్థం లేదు. ప్రతిసారి చెబుతున్నాము. అవరణల్లో జరగడంలేదు. లోకల్ ఎంపీలను ఇన్ వాల్వ్ చేయని పరిస్థితిలో మంతులు ఆ ఫంక్షన్ కు వెళ్లకపోతే అప్పుడు వారికి అర్థం అవుతుంది కాబట్టి ఆ విధంగా చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- స్పీకర్ సార్, ఈ సభలో ఈ విషయంపై చాలాసార్లు రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఫి సబ్జెన్ అవమానపరచవద్దు, ప్రభుత్వ ఫంక్షన్ లలో వారికి గౌరవం మర్యాద ఇవ్వాలని చెప్పారు. ఇది మంతుల తప్పుకాదు. వారు అధికారులకు చెప్పి చేయిస్తున్నారని కాదు. కొంతమంది అధికారులకు బ్యూరోక్రాసీ, మంతులు ఎంపీలను అంటే లెక్కలేదు. వారికి కేవలం ముఖ్యమంత్రి మాత్రమే లెక్క. ఇటువంటి పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి మనం ఈ రకంగా దిగజారుతున్నాము. ఎంపీలను లెక్క 12.30 చేయరు. మంతులను లెక్కచేయరు. ఇటువంటి పరిస్థితి ప్రభుత్వానికి మ. మంది కాదు. ఎవరయితే అధికారులు తప్పు చేస్తున్నారో వారిపై గట్టిగా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఎవరినీ లెక్కచేయకుండా తప్పు చేస్తున్నారు. ప్రజా ప్రతినిధులను, మంతులను లెక్కచేయడంలేదు. ఇటువంటి అధికారులపై మీద్యారా చర్య తీసుకొంటే వారు సక్రమంగా ఉంటారని నా భావన. వ్యక్తిగతంగా కాదు. అధికారులలో ఎక్కువ భాగం ఈ రకంగా చేయడం మంచిదికాదని చెబుతున్నాను.

డా. పి. సుబ్బయ్య:- సార్, పోటోకాల్ ఫాలో అయ్యే విషయంలో ప్రభుత్వం తరపున నుండి తమ వద్దనుండి వచ్చిన ఆధారాలు ఎక్కడయినా అమలు చేయకపోతే యాక్షన్ తీసుకోవాలి. దీనిని నేను విధేయతగా లేదు. చిన్న కార్గిఫికేషన్ అడుగు తున్నాను. ఫంక్షన్ లో కానీ, బోర్డు రాయించడం లో కానీ ఎం.పి., ఎం.పి.లకు ఇంటిఫుట్ చేయాలి. ఇక్కడా ఎం.పి.లకు లేకుండా మంతులను వెళ్లవద్దు అన్నారు. నాకు ఉదాహరణకు ఒక ఫంక్షన్ కు వెళ్లడం ఇష్టంలేదు. ఆ మంత్రి వస్తే నాకు ఇష్టం లేదు. ఫిద్ సాకు పెట్టి వెళ్లిపోతాను. మంత్రిగారిని అక్కడకు వెళ్లవద్దు అంటే ఎలాగ సార్, ఆ ఫంక్షన్ రద్దు చేయాలా? దీనికి కార్గిఫికేషన్ ఇవ్వండి.

ఫైర్మన్:- మంత్రి ఒక్కరినే వెళ్లవద్దు అంటే శాసనసభ్యుని వెంట తీసుకొని వెళ్లాలని అర్థం; రాయితైన పేరు బేకున్నా మంత్రి వచ్చి ఎంపీలను పిలవాలని కాదు; ఎంపీలకు తగు గౌరవం లేకపోతే వెళ్లవద్దు అని చెబుతున్నాను; ఇదే రూలింగ్;

డా. పి. సుబ్బయ్య:- మీ రూలింగ్‌లో ఇటువంటి రిఫ్లెక్సన్ రాబడు; అందువలన క్లారిఫికేషన్ కావాలని అడిగాను;

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- సార్, మంత్రులు ఈ విధంగా పేయరుగానే ఆఫీసర్స్‌కు అలవాటు అయింది; ఎన్.సి., ఎస్.టి., మైనారిటీ ఎంపీలకు కూడా ఈ విధంగా జరుగుతోంది; నా నియోజక వర్గంలో ఎన్నోసార్లు జరిగింది; తమరు ఇచ్చిన రూలింగ్ ప్రకారం కన్సర్వేట్ ఎంపీలకు బేకుండా మంత్రి వెళ్లవద్దు అన్నారు; ఎంపీలకు వస్తారో రాదో ముందు అడిగి ఇన్స్టిట్యూషన్ రాయించాలి; బోర్డు ఫైద పేరుపెట్టాలి; ఎందుకంటే ఆ సమయంలో, ఆయనకు వేరే కార్యక్రమం ఉండవచ్చు; కాబట్టి ముందు ఎంపీలను తప్పకుండా కన్సర్వేట్ పేరాలని కోరుతున్నాను;

శ్రీ మతి ఎన్.లక్ష్మీపార్వతి:- అధ్యక్షా, ఇది కేవలం ఎన్.సి, ఎస్.టి, మైనారిటీలకే కాదు; కొన్ని ప్రతిపక్ష పార్టీలకు కూడా జరుగుతున్న పరిస్థితి; ఇది ప్రభుత్వం గమనించాల్సిన అవసరం వుంది; అధికారులు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు; దీనిమీద మీరు ఎటువంటి యాక్షన్ తీసుకొంటున్నారు? శాసనసభ్యులు అనేకమంది ప్రజల ఆమోద ముద్రతో గెలిచివస్తారు; నిజంగా అక్కడ ముఖ్యమంత్రికంటే శాసనసభ్యులై గొప్ప అటువంటి శాసనసభ్యులకు వీలువ ఇవ్వాలన్న బాధ్యత పూర్తిగా ప్రభుత్వానిదే ఆయన నీన్న ఫంక్షన్ కు శాసనసభ్యుని పేరు ఉంటే వస్తాను లేకపోతే లేదు అన్నానని చెప్పారు; అటువంటిప్పుడు పేరు ఉన్నదే లేనదే మద్దాకసారి ఎందుకు క్లారిఫై చేసుకోలేకపోయారు? వారి పేరు బేకుంటే రాను అని చెప్పివుంటే వెంటనే అమలుజరిపేవారు కదా? సిస్టియర్గా పేరాలని అనుకున్నప్పుడు మనం తప్పకుండా పాటించితే అధికారులు దీగివచ్చి చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది; ఎవరు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారో వారిపై చర్యలు తీసుకోండి;

అర్చన సమర్పణ

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ విజ్ఞప్తి ఆంధ్రప్రదేశ్ గురుకుల ఉపాధ్యాయ సంఘం మా పార్టీకి పంపడం జరిగింది; రెజిస్ట్రేషన్ నెం. 3727ను అనుసరించి అత్యవసర సర్వీసుల నిబంధన చట్టం అయిన ఎస్కాను మాపైన ప్రయోగిస్తున్నారు; ఇదీవరలో ఇదే శాసనసభలో ఎడ్యుకేషన్ శాఖకు సంబంధించిన కొందరు అధికారాలపైన ఇదే విధమయిన చట్టం పెడితే ఎత్తివేశారు; ఇది కూడా అదే ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించింది కాబట్టి దీనిని కూడా ఎత్తి పేరాలని ఫేర్వారా కోరుతున్నాను;

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ (డోర్నకల్):- అధ్యక్షా, వరంగల్ జిల్లాలోని చిలకల పాడు, మడికొండ పాడు గ్రామ పంచాయతీలకు రావలసిన మినరల్ సెస్ రద్దావడంలేదు; అది ప్రభుత్వమే తీసుకొంటున్నది; తద్వారా గ్రామ పంచాయతీలు కనీస నిర్వహణ కూడా

వయభేకపోతున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే మినరల్ సెస్ను మడికొండపాడు, చీలకలపాడు గ్రామాలకు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

12:40 | శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- అధ్యక్షా, విజయవాడ నగరంబోని గొల్లపూడి ము. పంచాయతీలో నిననసిస్టున్న పౌరులు దాదాపు రెండు వేల మంది ఈ పిటిషన్ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. వేరు నగరంబో ఉంటున్నట్టికీ మంచినీటి సరఫరా ఇతరత్యా సౌకర్యాలు అందనే పరిస్థితి ఏర్పడింది. కాబట్టి గొల్లపూడి పంచాయతీని విజయవాడ నగరంబో పిలేనం చేయాలని కోరుతూ సమర్పించిన దరఖాస్తును పిటిషన్ కమిటీకి పంపించమని కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్ను ఛైర్మన్ గారికి అందజేసిరి)

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి (నల్గొండ):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోని ప్రాథమిక సహకార సంఘాలలో పనిచేసే పెయిడ్ క్లర్కులు, అటెండర్లు సుమారు 4 వేల మంది ఉన్నారు. వేరి సమస్యలు వాల ఉన్నాయి.

(అంతరాయం)

వేరికి వేతన స్వేచ్ఛను అమలు చేయాలని వేరి ప్రధాన డిమాండు. వేరి సమస్యలకు సంబంధించి జాయింట్ యాక్షన్ కమిటీ సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ వారు సమర్పించుకున్న చివరి పత్రాన్ని పిటిషన్ కమిటీకి పంపించమని కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్ను ఛైర్మన్ గారికి అందజేసిరి)

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:- అధ్యక్షా, :::::

శ్రీ పాన్. అప్పయ్యదొర:- మాకు జేర్, అవర్గ్ అవకాశం యివ్వాలి.

(శ్రీ హెచ్. అప్పయ్యదొర మరియు శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి స్పీకర్ స్థానానికి ముందున్న వెల్ లోకి వచ్చారు.)

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:- ఆంధ్రప్రదేశ్ వాకేషనల్ ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ నొమ్మటికి చెందిన ఉపాధ్యాయులు 14 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్నారు. వారు 25-3-1998 నుండి రిటైర్ నిరాహార దీక్ష చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ బీవర్గ్ స్కూలను భర్తీ చేస్తామని ఉదయమే ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో చెప్పారు. ఈ ప్రభుత్వం దాదాపు 60, 70 వేల బీవర్గ్ స్కూలను భర్తీ చేయడం జరిగింది. వేర్గ్ అర్హులైన వారు దాదాపు 800 మంది ఉన్నారు. ఆ 800 మందికి ఉద్యోగాలివ్వడానికి ఈ ప్రభుత్వానికి పెద్ద ఇబ్బంది ఉండదు. అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వానికి మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. 14

సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్న వీరికి వెంటనే ఉద్యోగాలను రెగ్యులర్ చేసి వారి జీవితాలను కాపాడాలని వారు కోరుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం వృత్తి విద్యలను ప్రోత్సహిస్తుందని, ప్రాధాన్యత నిస్తుందని చెబుతున్నది. కాబట్టి ఆ వృత్తి ఉపాధ్యాయులను రెగ్యులర్ చేయాలని కోరుతున్నాను. వారు సమర్పించిన వినతి పత్రాన్ని పిటిషన్స్ కమిటీకి పంపించమని కోరుతున్నాను.

(పిట్టిషన్ ను ఛార్జిన్ గాదికి అందజేసిరి)

శ్రీ జి: ధేముడు (వీరిపల్లె):- అధ్యక్షా, పంచాయితీరాజ్ శాఖలో ఎస్.సి. ఉద్యోగులకు.....

శ్రీమతి ఎస్. లక్ష్మీపార్వతి:- ధార గార్లకి మాట్లాడడానికి అవకాశమివ్వండి.

శ్రీ వాణ్ణి, అప్పయ్య దొర (బెక్కలీ):- ఎక్కడ ఉందండీ జేదో అవ్వదో ఈ రూలు?

ఫెర్నాండెస్:- దొరగారూ, ఘేరు అన్నీ తెలిసినవాడే ఇలా ఘేస్టో ఎలా? షేడ్స్ వెళ్ళి కూర్చోండి.

శ్రీ డి. దేముడు:- ప్రమోషన్స్ విషయంలో అన్యాయం జరుగుతోందని వారు పిటిషన్ పెట్టుకున్నారు. దానిపైన న్యాయం ఫేయాలని వారు కోరుతున్నారు. ఈ పిటిషన్ను మీకు పంపిస్తున్నాను.

(విజ్ఞప్తిను ఛైర్మన్ గాదిక్కి పంపించారు)

శ్రీ వాణ్: అప్పయ్య దొర:- నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశమివ్వాలి.

ఫేర్‌గ్రౌన్డ్:- రూట్స్‌కు విరుద్ధంగా వేను వెళ్ళలేదు; ట్విప్పింగ్‌లో నిర్ణయించిన ప్రకారం అనుమతిస్తూన్నాను;

శ్రీ పాబ్స్: ఆప్యయదొర:- ఇది షి ప్యునెట్ ప్యూర్రొలాగా భావిస్తున్నారు.

ఫెర్మన్:- ఎవరి ప్యూబ్లిక్ ప్రాసెడింగ్స్? మేరు రూలింగ్స్ వార్డ్స్ సభ్యులు.
రూల్స్ ప్రకారం బోటున్నాను; ఆ విషయం మే వార్డ్స్ ఛీఫ్ షిప్ గారికి వదిలేస్తున్నాను.
మేరు దయచేసి వెళ్లి కూర్చోండి.

శ్రీ బద్దం బాబ్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వీకలాంగుల ఆర్థిక కార్యోపశోధన పనిచేస్తున్న ఉద్యోగులను అకారణంగా తొలగించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జి.ఓ.ఎంఎస్.నెం.9, డి. 29-1-98 ద్వారా 14 సంవత్సరాల నుండి పనిచేస్తున్న 407 మందిని రిటైరింగ్ చేయాలనే

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్మెంట్: వాటర్షెడ్, అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

అవోచనతో జారీ చేసింది. కాబట్టి ఈ 407 మంది ఉద్యోగులకు ఉద్యోగావకాశం కల్పించాలని, వారికి న్యాయం ఫెయిలని వారు పెట్టుకున్న విజిషన్తో కొరతూ వారి ఉద్యోగాలను వారికి ఇదిగి ఇప్పించాలని సమర్పించుకున్న విజిషన్ను విజిషన్స్ కమిటీకి పంపివమని కోరుతున్నాను.

(విజిషన్ను ఫైర్మన్ గారికి అందజేసింది)

ఫైర్మన్:- ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్మెంట్ ఇస్తారు;

(ముఖ్యమంత్రిగారు తమ ప్రకటనను చదవడానికి ఉడుక్కులు కాగానే శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి మరియు శ్రీ పావ్. అప్పయ్యదొర తమ స్థానాలకు వెళ్లిరి.)

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్మెంటు:

వాటర్ షెడ్ అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మన రాష్ట్రంలోని ఎక్కువ ప్రాంతాలు తరచుగా అనామృష్టికి గురి అవుతున్నవి. ప్రకృతి వైపరీత్యాలవలన అందుబాటులో ఉన్న వర్షపు నీరు వినీయోగం అతి తక్కువగా ఉంది. కొన్ని సమయాలలో విపరీతంగా వేల కొత్తకు దారితీసి, సాగు నీటి వనరులలో ఒండు ప్రధాన, అకస్మాత్తుగా వరదలు రావడం సంభవిస్తుంది. అదే విధంగా నీటి మట్టం క్షీణించి వోవడంతో బోరు బావులు, బావులు, ఇతర సాగునీటి వనరులు ఎండిపోయి, వేసవి కాలంలో అవేక గ్యామాలు నీటి ఎద్దడి ఎదుర్కొంటున్నాయి. తక్కువ స్థాయిలో వర్షపు నీరు భూమిలోనికి ఇంకడం, వర్షపు నీరు వృధాగా పోవడం, ఆవిర్భావం ఇందుకు ప్రధాన కారణాలు.

మన రాష్ట్రంలో స్థానిక ప్రజల ప్రయోగం ఉన్న చోట వాటర్షెడ్ కార్యక్రమాల అమలు మంచి ఫలితాలు ఇచ్చినట్లు వెల్లడవుతున్నది. ఉదాహరణకు, అనంతపురం జిల్లాలో పంజువంక వాటర్షెడ్ అభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని పరిశీలించినట్లు, అక్కడ సంవత్సర వర్షపాతం 300 మీల్ల కంటే ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికీ, పచ్చదనం (వెజిటేషన్ ఇండెక్స్) 50 శాతం పెరిగింది, మరియు వ్యవసాయ ఉత్పాదన కూడా పెరిగింది. అదే విధంగా కర్నూలు జిల్లాలోని ఎన్. రంగాపురం వాటర్షెడ్ కూడా నీటి మట్టం పెరిగింది. అక్కడ ఒక పంటకు బదులుగా రెండు సాగునీటి బావులద్వారా రెండు పంటలు వేయగలుగుతున్నారు. ఆ ప్రాంతంలో అనామృష్టి పరిస్థితులు ఉన్నప్పటికీ ప్రస్తుత కాలంలో పంటల ధీగుబడి ఈ గ్యామంలో పెరిగింది. దీనితోపాటు, గడవిన కొన్ని సంవత్సరాలలో అనంతపురం జిల్లాలో దాదాపుగా 2,500 నీటిని నిలుపు కట్టలను (వాటర్ హార్వెస్టింగ్ స్ట్రక్చర్లను) పోషించడం జరిగింది. ఈ వనరుల చుట్టూ ప్రక్క

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్స్మెంటు: ,వాటర్షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

7 ఏప్రిల్, 1998

457

ప్రాంతాలలో నీటి మట్టం పెరిగినట్లు ఇందువల్ల రుబువు అవుతున్నది. రాష్ట్రమంతటా, ముఖ్యంగా అనావృష్టి పడిత ప్రాంతాలలో, ఎక్కువగా ఈ చర్యలను ఫెవల్టవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. ఇందువల్ల, ప్రభుత్వం వాటర్షెడ్ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు అత్యధిక ప్రాధాన్యతను ఇవ్వండి.

మన రాష్ట్రంలో మొత్తం 274 లక్షల హెక్టార్ల భూమి ఉండగా, దాదాపుగా 100 లక్షల హెక్టార్ల భూములు క్షిణదశలో ఉన్నట్లుగా ఉపగ్రహ పరిశీలన మరియు వాస్తవ తనిఖీలవల్ల తెలిసింది. ఈ భూములలో, ఎక్కువ భాగం నిరుపయోగం అయ్యాయి. ఈ భూములు నిరుపయోగంగా ఉన్నవే కానీ పనికిరానివికావు. తగిన చర్యలు వేపట్టనందువలన భూమి కోతకు గురి అవుతున్నది మరియు ఉత్పాదకత తగ్గుచున్నది. సంఘ సేవకులు, ప్లానరులు సూచించిన ప్రకారం ఈ భూములను సరియైన రీతిలో అభివృద్ధి పరచినట్లయితే ఈ భూములను సస్యశాస్త్రమలంపేసి, ఉత్పాదకతను పెంచే దింప వేయవచ్చును.

వాటర్షెడ్ కార్యక్రమాలలో పాల్గొనడానికి గత సంవత్సరం ప్రముఖ సంఘసేవకులు అభివృద్ధి ప్లానరులు అయిన శ్రీ అన్నా సాపాథ్ హజారే, శ్రీ మోహన్ ధారియాలను అహ్మదాబాదు; శ్రీ అన్నాసాపాథ్ హజారే వంటి మార్గదర్శకుల అనుభవాలను ఆధారంగా చేసుకొని, రాష్ట్రంలోని అన్ని బంజరు భూములకు వర్షించే విధంగా పెద్ద ఎత్తున కార్యక్రమాన్ని వేపట్టాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. రాబోయే పది సంవత్సరాలలో, దాదాపుగా 100 లక్షల హెక్టార్లను ప్రజల భాగస్వామ్యము ద్వారా అభివృద్ధి చేయడానికి చర్యలు వేపట్టాలని నిర్ణయించడమయింది. సమగ్ర వాటర్షెడ్ పద్ధతి ద్వారా ట్రీప్లంట్ కోరకు ప్రతి సంవత్సరం 1/10 వంతు ప్రాంతము అభివృద్ధికి వనరులు సమకూర్చాలని నిర్ణయించడమయింది.

10 సంవత్సరాల కార్యాచరణలో భాగంగా రాష్ట్రంలోని అన్ని బంజరు భూములకు దీనిని వర్షింపవేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకోవడమయింది. రూ. 3718 కోట్లు ఇందుకు ఖర్చు కాగలదని భావించడమవుతున్నది. దీనికి కావలసిన నిధులు సమకూర్చాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. 1997-98 సంవత్సరానికి అవసరమైన ఆదనపు నిధులను ఇప్పటికే సమకరించడం జరిగింది.

ప్రజలు తమ గ్రామాన్ని అభివృద్ధిపరచుకొనడానికి గ్రామంలోని ప్రజలందరు పాల్గొనేటట్లుగా వాటర్షెడ్ పద్ధతి ద్వారా బంజరు భూముల అభివృద్ధి సమగ్ర విధాన కార్యక్రమం నిర్వహిస్తున్నది. ఉపాధి కల్పనలో, భాగంగా భూమిలేని ప్రజలు ఉపాధి వొందుతారు. వ్యవసాయ భూములు, బీడు భూముల ఉత్పాదకత కూడా పెరుగుతుంది. వాటర్ షెడ్ అభివృద్ధిని వేపట్టడం కొరకు గ్రామీణ అభివృద్ధి శాఖ కార్యక్రమాలు అంటే, సమగ్ర బంజరు భూమి అభివృద్ధి కార్యక్రమం (బడబుడ్గిని) అనావృష్టి పడిత ప్రాంత కార్యక్రమం (డిడిఎఫ్) ఎడారుల అభివృద్ధి కార్యక్రమం (డిడిఎఫ్) అదే విధంగా ఉపాధి

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్మెంట్: వాటర్షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

హామీ పథకాన్ని (ఇ.ఎ.ఎస్.) కూడా ప్రవేశపెట్టింది. ప్రతి వాటర్షెడ్ను నాలుగు సంవత్సరాలతో అమలు చేయడం కొరకు ఒక సూక్ష్మ ప్రణాళికను తయారు చేయడం జరిగింది; ప్రణాళికతో ప్రజల సమీకరణ, పాల్గొనడం, నిర్వాహణ, వనరుల యాజమాన్యం మొదలైన అంశాలు ఉంటాయి; ఒక్కొక్క వాటర్షెడ్ పెట్టుబడి రూ. 20,000 లక్షలు; 500 హెక్టార్ల పొలానికి నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో ఇట్టి మొత్తాన్ని వినియోగించడమవుతుంది; భూసార మరియు భేమ పరిరక్షణ, వాటర్షెడ్ వ్యర్థస్థితిగ్గి సృష్టకర్త, సామాజిక అటవీ పెంపకం, పండ్లతోటల పెంపకం మొదలైన కార్యక్రమాలను ప్రోత్సహించును;

కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెందిన గ్రామీణ పాఠశాలలు, ఉపాధి కల్పన శాఖ జారీచేసిన వాటర్షెడ్ అభివృద్ధి నూతన మార్గదర్శక సూత్రాల ప్రకారం రాష్ట్రంలో బంజరు భూముల అభివృద్ధి కార్యక్రమంతోనే ముఖ్యమైన వనరులను గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ అమలు పరచింది; గ్రామీణ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలన్నీ క్రింద 1994-95 వరకు మొత్తం 419 లక్షల హెక్టార్ల భూమి అభివృద్ధి కార్యక్రమం ప్రోత్సహించినది; నూతన మార్గదర్శక సూత్రాలు జారీ చేసిన తర్వాత ఈ కార్యక్రమంతో ప్రజల భాగస్వామ్యం అమలులోనికి వచ్చింది; రెండు సంవత్సరాలతో అంభే 1995-96 మరియు 1996-97 సంవత్సరాలలో రూ. 418,000 కోట్ల వ్యయంతో 10.45 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంతో మరో 2090 వాటర్షెడ్ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను ప్రోత్సహించడం జరిగింది;

10 సంవత్సరాల కార్యాచరణ ప్రణాళిక అమలుతో భాగంగా, 1997-98 సంవత్సరంనందు రూ. 285,000 కోట్ల వ్యయంతో 7.13 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంతో మరో 1425 వాటర్షెడ్ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను ప్రారంభించడం జరిగింది; ఈ కార్యక్రమంతో సామాజిక ఫిక్షరణ మరియు ఎంట్రీ పాయింట్ యాక్సివిటీ వంటి ప్రధాన కార్యకలాపాలు ప్రోత్సహించు; వీటికి అదనంగా భూగర్భ జలాలను రేచార్జి చేసే కార్యక్రమంతో భాగంగా మరో 10,000 వాటర్షెడ్ వ్యర్థస్థితిగ్గి సృష్టకర్తను ప్రారంభించడం జరిగింది; ఇందులో 6,000 సృష్టకర్తలు ఇదివరకే పూర్తయ్యాయి; రూ. 43,62 కోట్లు ఖర్చు అయ్యే ఈ సృష్టకర్తల అన్ని 1998 జూన్ నాటికి పూర్తికాగలవు; అదేవిధంగా, రాగల నాలుగు సంవత్సరాలలో రూ. 80,000 కోట్ల వ్యయంతో 2.0 లక్షల హెక్టార్ల అటవీ పాటలను అభివృద్ధి చేయడానికి 800 వాటర్షెడ్ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను కూడా ప్రారంభించడం జరిగింది;

1997-98 సంవత్సరంలో మన గణనీయమైన కృషివల్ల రూ. 140,000 కోట్లు అంచనాతో (ఇందులో అంభే ప్రధాన ప్రభుత్వం వాటా రూ. 70,000 కోట్లు) అదనంగా 700 వాటర్షెడ్ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను మరియు రూ. 25,000 కోట్ల వ్యయంతో బంజరు భూముల అభివృద్ధికి చెందిన 5 ప్రాజెక్టులను కేంద్రప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది; ప్రకాశం, విజయనగరం, చిత్తూరు, అనంతపురం, మహబూబ్ నగర్, వరంగల్

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు: వాటర్షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

7 ఏప్రిల్, 1998

→59

జిల్లాలో, 1998-99 సంవత్సరంలో, రూ. 210,000 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో, విదేశీ
సహాయం క్రింద మరో 6 ప్రాజెక్టులను మంజూరు చేయవలసినదిగా కోరడమైనది;

దీన్ని ఒక ఉద్యమంగా చేపట్టడానికి వీలుగా దేశం మొత్తం మీద చురుకైన
సాంఘిక కార్యకర్తలను ఆహ్వానించడమవుతున్నది; ఇందువల్ల, సమాజానికి ప్రేక్షాదే
ప్రయోజనాలను తెలియచేస్తుండుకు రాష్ట్రమంతటా శిక్షణాతరగతులు నిర్వహించబడు
చున్నవి; ప్రముఖ సంఘసేవకులు శ్రీ అన్నా సాహెబ్ హజారే స్పందించి, ఇప్పటికే 7
జిల్లాలో పర్యటించి కేంద్రస్థాయి అధికారులు, వాటర్షెడ్ కార్యదర్శులు మొదలగు
సిబ్బందితో, మాట్లాడారు మరియు మన రాష్ట్రాన్ని ప్రతినెల కనీసం రెండు రోజులు
సందర్శించడానికి అంగీకరించారు; ప్రతి వాటర్షెడ్ అభివృద్ధి బృందంతో నుండి ఒక
సభ్యుడు, మనరాష్ట్రంలోని మరియు మహారాష్ట్రలోని కొన్ని వాటర్షెడ్ ప్రాంతాలను
సందర్శించారు; ఈ ఉద్యమంతో, భాగంగా రాష్ట్రంలో ఘుమ్మర శిక్షణా కార్యక్రమాన్ని
చేపట్టడమైనది;

10 సంవత్సరాలలో, రాష్ట్రంలోని అన్ని బంజరు భూములను ఈ పద్ధి క్రిందకు
తీసుకువచ్చేందుకు వీలుగా ప్రభుత్వం ఈ ఉద్యమాన్ని ఆరంభించింది; వాటర్షెడ్ అభివృద్ధి
పద్ధతి ద్వారా సరైన రీతిలో, సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అభివృద్ధిపరచడంతోపాటు వ్యవసాయ
ఉత్పాదకతను, ఉపాధి సౌకర్యాలను పెంచి రాష్ట్రంలో, వున్న అన్ని గ్రామాలను
ఆదర్శవంతమైన - గ్రామాలుగా తీర్చిదిద్దడానికి ప్రయత్నాలు కొనసాగుతున్నాయి;
ఫేసున్న ప్రయత్నాలు సఫలీకృతం కావడానికి గౌరవ శాసనసభ్యులు సహకారం
అందించాలని ప్రభుత్వం కాంక్షిస్తున్నది;

12.50 రాష్ట్రంలో విపరీతంగా కరువు వస్తోంది; వరదలు ప్రతినెలవారం
మ. కంటిన్యూయ్ గా వస్తున్నాయి; నేరు ఎక్కువ కావడంవల్ల, పంటలు సరిగా
పండబంబవు; వంజువంక వాటర్షెడ్ అనంతపూర్లో వుంది; చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు
మాశారు, మీరు కూడా విట్నెస్ చేశారు; 12 నుంచి 13 ఫేల పాకార్ల వరకు ఈ
వాటర్షెడ్ క్రింద రెవెలఫ్ ఫేయడం జరిగింది; అయిదు మీటర్ల గ్రౌండ్ వాటర్ టీబుల్
పెరిగింది; కర్నూలు జిల్లా, డోను వద్ద ఎక్స్ రంగాపూర్లో ఒక వాటర్షెడ్ వుంది; 830
పాకార్లలో కార్యక్రమాన్ని చేపట్టారు; మూడు నుంచి నాలుగు మీటర్ల వరకు వాటర్
టీబుల్ పెరిగింది; గుంటూరు జిల్లాలోని వినుకొండలో, అయిదు గ్రామాలను వాటర్షెడ్
వోగ్రాము క్రింద అభివృద్ధి ఫేయడం జరిగింది; కేవలం రూ. 55 లక్షలు మాత్రమే
ఖర్చు చేశాము, ఈరోజు రూ. 1.25 కోట్లు రైతులకు ఆదాయం వచ్చే పరిస్థితి
వున్నది; ఒక నూరు లక్షల పాకార్లలో వేస్టెల్లాండు వున్నది; అయితే అది వేస్టెల్లాండు
కాదు, మనకు అవగాహన లేక, ఎలాంటి సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించు
కోలేకపోతున్నాం కాబట్టి దాన్ని పనికిరాని భూమి అంటున్నాం; దాన్ని పనికి వచ్చే
విధంగా చేసుకునే అవకాశం వుంది; దీనివల్ల ఎన్నో లాభాలున్నాయి; 10 సంవత్సరాలకు

ముఖ్యమంత్రి సైట్‌మెంట్: వాటర్‌షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

సంబంధించి యాక్షన్ ప్లాన్ తయారు చేశాం. రెండు సంవత్సరాల డేటయిల్స్‌ను మేకు
యిస్తాను; కొన్ని ప్రాంతాలలో ఎక్కువ భూమి అభివృద్ధి చేయడంకోసం తీసుకున్నాం.
మరికొన్ని ప్రాంతాలలో, తక్కువగా తీసుకున్నాము; వంద లక్షల పాకార్లకు ఫిఫి
మండలాల్లో పున్నాయో వాటిని గుర్తించమని చెప్పాము; అన్ని మండలాల్లో
యూనిఫార్డ్‌గా 10 శాతం తీసుకుంటున్నాం; రాబోయే దోజుల్లో ఎంత భూమి వంటే,
అంత భూమిలో 10 శాతం తీసుకొని 10 సంవత్సరాల్లో కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేస్తామని
తెలియజేసుకుంటున్నాను; దీపికంతటికీ రూ; 3718 కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది;
ఇంటిగ్రేటెడ్ ప్లానింగ్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రోగ్రాము, డౌన్ షోర్ ఫిరియా డెవలప్‌మెంట్
ప్రోగ్రాం, డెనర్డ్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రోగ్రాం, ఎంపాయిమెంట్ ఎన్వైరన్మెంట్ ప్రోగ్రాం,
ఎక్స్‌టర్నల్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ప్రోగ్రాం, ఎ.సి; ఫారెస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్ ప్రోగ్రాం, పేషన్ట్
వాటర్‌షెడ్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రోగ్రాం ఫర్ రెయిన్‌ఫెడ్ ఫిరియా తదితర ఎన్‌సిమిడి
ప్రోగ్రాములున్నాయి; అన్నింటినీ యింగ్‌జీ చేస్తున్నాము; నాలుగు సంవత్సరాలలో
రూ; 20 లక్షలు ఖర్చు పెట్టి అయిదు వందల ఎకరాలలో ఈ కార్యక్రమాలను చేపట్టడం
జరుగుతుందని తెలియజేసుకుంటున్నాను; ఆ విధంగా రాష్ట్రాన్ని సస్యశాశనం
చేయడానికి ముందుకు వోతున్నాము; చేయబోయే పనులవల్ల సాయిల్ కన్సర్వేషన్,
మోయిశ్యర్డ్ కన్సర్వేషన్‌కు వాటర్డ్ హార్వెస్టింగ్ సర్క్యుల్స్‌కు అవకాశం ఏర్పడుతుంది;
అదేవిధంగా సోషల్ ఫారెస్ట్ పెడుతున్నాము; హార్వెస్ట్‌లను అభివృద్ధి చేస్తున్నాము; డ్రైప్
యిర్రిగేషన్, స్ప్రింక్లర్స్‌ను పెట్టి వీటివీనియోగం చేస్తూ సాగుభూమిని అభివృద్ధి
చేస్తున్నాము; ప్రతి వాటర్‌షెడ్‌కు రూ; 20 లక్షలు ఖర్చు పెడుతున్నాం;
ఎంపాయిమెంట్ జనరేషన్ వస్తోంది; ప్రోడిక్సివిటీ పెరుగుతుంది. వాతావరణం కూడా
బాగుపడడానికి అవకాశం వుంది; 94-95లో రూ; 175 కోట్లతో 4.19 లక్షల
పాకార్లలో మాత్రమే సార్వీస్ చేశారు; 95-96, 96-97కు సంబంధించి సుమారు
10.45 లక్షల పాకార్లకు రూ; 418 కోట్లు శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది;
97-98కుగాను 7.13 లక్షల పాకార్లకు రూ; 285 కోట్లు కేటాయింపడం జరిగింది;
ఈ సంవత్సరం 3.25 లక్షల పాకార్లకుగాను రూ; 165 కోట్లు ఖర్చు వస్తుంది;
అంతా కలిపి ఈ దోజు రూ; 868 కోట్లను ఈ ప్రోగ్రాము క్రింద ఖర్చు చేయడం
జరుగుతుంది; ఇది కాకుండా రూ; 175 కోట్లు బ్యాంక్‌లో క్రింద వస్తుంది; ఆ విధంగా
సుమారు వెయ్యి కోట్ల రూపాయలను ఈ ప్రోగ్రాము క్రింద ఖర్చు పెట్టడం
జరుగుతుంది; ఈ వెయ్యి కోట్ల రూపాయలను ప్రతి సంవత్సరం 25 శాతం చొప్పున
నాలుగు సంవత్సరాలలో ఖర్చుపెడుతున్నాము; 98-99కుగాను ఆరు ఊల్గాల్లో ఆరు
ప్రాజెక్టులను రూ; 211 కోట్లతో చేపట్టడం జరుగుతుంది; డాక్టర్ మోహన్ ధారియా
మరియు శ్రీ అన్నా వాజులను మన రాష్ట్రానికి ఫిలిఫిండాము; వారు నెలకు రెండు
దోజుల చొప్పున, మొత్తం నాలుగు దోజుల యిక్కడ వుంటామని చెప్పారు; అన్ని
ఊల్గాల్లో ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టమని తెలియజేసుకుంటున్నాను; భారతదేశంలో మన
రాష్ట్రాన్ని అదర్శవంతమయిన రాష్ట్రంగా తయారుచేయడానికి కృషి చేస్తున్నాము; ఎన్నో
ప్రాంతంలో వారు బ్రహ్మాండంగా ఈ కార్యక్రమాన్ని అమలుపరుస్తున్నారు; (అలో

ముఖ్యమంత్రి సెంట్రాల్ మెంబరు: వాటర్షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

7 ఫిబ్రవరి, 1998

461

వాటర్షెడ్ అభివృద్ధి బృందంతో, నుంచి ఒక సభ్యుడు, మన రాష్ట్రంలోని మరియు మహారాష్ట్రలోని కొన్ని వాటర్షెడ్లు ప్యాంథాలను సందర్శించారు; ఆ విధంగా మోటివేట్ చేయడం జరిగింది; టెలివిజన్ వ్యాఖ్యలను రెగ్యులర్ గా పెడుతున్నాము; అన్నీ టెలివిజన్ టెలివిజన్ వ్యాఖ్యలను యివ్వడం జరిగింది; 1997-98 సంవత్సరంతో పాటు 700 వాటర్షెడ్లకు రూ. 140 కోట్లు అవుతుంది; దేశానికంతటికీ కలిపి 853 వాటర్షెడ్ల యిస్తే, దానితో మన ఒక్క ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి 700 వాటర్షెడ్లను తెచ్చుకున్నాం; దేశం మొత్తానికి రూ. 170 కోట్లు యిస్తే, రూ. 140 కోట్లు ఒక్క ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి తెచ్చుకున్నాము? నా అప్పేలు ఒక్కటే, యంతకంటే వేరే మార్గం మనకు లేదు; వాటర్ సర్క్యూర్స్ కు కట్టాం, వాటర్ సర్క్యూర్స్ కు కట్టడంవల్ల నేటి మట్టం పెరిగింది; దానివల్ల డింకింగ్ వాటర్ కు, షోర్ వేర్స్ కు యిబ్బంది వుండదు; ఈ సంవత్సరం ఎక్కడయితే షోర్ వేర్స్ కు యిస్తున్నామో, అక్కడ వాటర్ సర్క్యూర్స్ కు వూరి వేస్తున్నాము; రాష్ట్రం సంవత్సరాల్లో కూడా ఎక్కడ షోర్ వేర్స్ వేస్తూంటే అక్కడ వాటర్ సర్క్యూర్స్ కు ఫిర్యాదు చేయడం జరుగుతుందనే తెలియజేసుకుంటున్నాము; టెక్నాలజీ అన్నప్పుడు రాష్ట్రంలో కొంత దీర్ఘకాలిక పరిణామాలను తయారుచేసుకోవాలి; ఈ రోజు శ్రీ అన్నా వాజురే గారిని మన రాష్ట్రానికి పిలిపించాం; వారంతా భారతదేశంతో, ఆంధ్రప్రదేశ్ తో అదర్శ రాష్ట్రమని అభిప్రాయపడుతున్నారు; ప్రముఖ సంఘసేవకుల సర్వీసును రాష్ట్రం కొంత ఉపయోగించుకుంటున్నాము; టెలిగ్రాఫ్స్ కు యిన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీకి సంబంధించి మన రాష్ట్రానికి రమ్యుని యిన్ఫర్మేషన్ ప్రణాళిక: అదేవిధంగా రాష్ట్రానికి కావల్సిన టెక్నాలజీని అన్వేషించి తెప్పించుకొని, కంప్యూటర్ రంగంతో ముందుకుపోతున్నాము; రాష్ట్రానికి పనికొచ్చే ఫి కార్యక్రమమయినా సరే, రాష్ట్రాభివృద్ధికొసరి ఎవరు ముందుకొస్తే వారి సర్వీసులను ఉపయోగించుకుంటున్నాము; సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కొంతవరకే చేస్తోంది, ప్యానింగ్ కమిషన్ కూడా కొంతవరకే చేస్తోంది; సెంట్రల్ కి యిండస్ట్రీస్ కు సంబంధించి ఎన్.ఆర్.ఐ.లు, స్టాఫ్ యాక్టివిటీస్ విషయంలో అన్నా వాజురే మరియు మోహన్ ధారియా, అదేవిధంగా మన డిపార్టుమెంట్లు బృహత్తందంగా సర్వీసు చేస్తున్నారు; 1,000 కోట్ల దేశంతో ఉండే వాటర్ షెడ్ డెవలప్ మెంట్ లో సుమారు 40 నుండి 45 ము; వాటర్షెడ్ డెవలప్ మెంట్ ఫౌండేషన్ ఫౌండేషన్ ఫౌండేషన్ ఫౌండేషన్ ఫౌండేషన్ ఫౌండేషన్; వాటర్షెడ్ డెవలప్ మెంట్ ఫౌండేషన్ ఫౌండేషన్ ఫౌండేషన్ ఫౌండేషన్ ఫౌండేషన్; దీర్ఘకాలిక పరిణామాలకొసరి, కరువు రాకుండా ఉండాలంటే ప్రజలందరినీ చైతన్యవంతం చేయవలసిన అవసరం ఉంది; ఆ విధంగా మేరందరూ ఆలోచించి సహకరించాలి; దీని గురించి డిటెయిల్స్ అన్నీ మే వద్దకు వస్తున్నాను; దాని ప్రకారం పాటిష్టాగా చేయాలని, ప్రజలతో చైతన్యం చేయాలని కోరుకుంటూ మే అందరి దగ్గర సెలవు తీసుకుంటున్నాను; టైప్ చేశాం;

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ వాటర్షెడ్ వ్యాఖ్య అనేది కొత్త వ్యాఖ్య ఫిబ్రవరి; ఈ వ్యాఖ్య 1993లో మొదలు అయ్యింది; (టిజర్ డెవలప్ మెంట్ నుంచి న. 5లు) వేరు యు లాఫ్?

(అంతరాయం)

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్స్ మెంట్: వాటర్షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి:

తెలియదు, తెలియకపోతే విషయాలు తెలుసుకోండి... లెట్స్ ఫి'కంపెన్డ్...

శ్రీ ఎస్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఐ యాఫ్ సెక్లిమెంటింగ్ యువర్ ఎఫ్ఓ:::

(అంతరాయం)

వేను చెప్పేది ఒక నిమిషం వినండి; 1993-94లో, అనుకున్నది, 1994-95లో ఇంజన్ మంథ్లవ్వకు 700 వచ్చాయని నేను చెప్పినప్పుడే చెప్పాను; దానికి కూడా మేరు క్రెడిట్ తీసుకోవలనుకుంటున్నారని వారు నవ్వుతున్నారు; ఇంక ధేనీకో కాదు;

శ్రీ గాధ వెంకటరెడ్డి:- మేధు జీర్ణింపఁజేసె నను ఫిని పేయఁజేసు; వారు చెప్పవన్నీ ఈ రాజ్యంబు వారు నేయఁజేసె, ఫి పృథుత్వం చేయఁజేదని, ఫి ముఖ్యమంత్రి పేయఁజేదని వారు అనుకుంటున్నారు; చెప్పుకుంటే చెప్పుకొండి; దానిని పృజలు నమ్మాటి; ఈ వోగ్రాఫ్ అంతా కూడా;

(అంతరాయం)

నేను మీ ప్రొటెక్టన్ కోరుతున్నాను.....

దేసీలో మీ ప్రాజెక్టునే కొరుతున్నాను, ఆఫీస్, ఈ వాటర్షెడ్ ప్రాజెక్టుగా వచ్చిన ప్రాజెక్టు కారు. కేంద్రప్రభుత్వం ఎంపాయిమెంట్ అన్యూరెన్సు ప్రాజెక్టు 1993లో అన్నాన్న చేసింది. దానిచో 80 శాతం కేంద్రప్రభుత్వం ఇస్తుంది, 20 శాతం రాష్ట్రం షేర్ చేస్తుంది. దానిలో వాటర్ షెడ్ కు 50 శాతం అమలుపరుస్తున్నాము. నేను ఇన్చార్జ్ మీనిస్టరుగా అనంతపురంలకు ఉన్నాను. వాటర్ షెడ్ ప్రాజెక్టు చాలా బాగా జరిగింది. దానిలో రైతులు బాగానే లాభాలు వొందారు. రైతులు బాగానే పంటలు పండించారని తెలియచేస్తున్నాను;

(అంతరాయం)

ఫది ఫిమ్మనా డివివి ఇవన్నీ కూడా కేంద్రప్రభుత్వం విధానాలు. దీనిలో 50 శాతం కేంద్రం, 50 శాతం రాష్ట్రం బేర్ చేస్తుంది. అలాగే ఎంప్లాయిమెంట్ అసూరెన్సు కూడా కేంద్రప్రభుత్వం పెట్టిన విధానమే. దానిచో స్టేట్ గవర్నమెంటు షేర్ కూడా ఉంది. ఇవన్నీ కూడా కాంగ్రెసువారు ప్రవేశపెట్టిన విధానాలే. మీరు నవ్విత్తే ప్రయోజనం లేదు; ఫ్యాక్ట్ అదీ. హిస్టరీ చెబుతుంది. మీరు చెప్పి ఇలా మిస్టేర్డ్ చేస్తే లాభం లేదు. ఇది మంచి పోగ్రామ్. మేము దీనిని సపోర్టు చేస్తూ, ఈ పోగ్రామ్ లో ప్రభుత్వానికి కావలసిన సహాయ సహకారాలు అందిస్తామని తెలియపెస్తున్నాము; ఈ రాష్ట్రానికి సహాయం చేయడానికి, పేద ప్రజానీకానికి సహాయం చేయడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు కొత్తగా స్టేట్ మెంటు ఇస్తున్నారని, కొత్త పోగ్రామ్ చేపట్టబోతున్నారని అనుకున్నాము. ఇది ఇంతకుముందే ఉన్న స్కీము. కొత్తగా స్టేట్ మెంట్ చేయడంవల్ల తప్పులేదు.

ముఖ్యమంత్రి సోదీమెంటు: వాటర్షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

7 ఫిబ్రవరి, 1998

463

చెబితే చెప్పండి: We request the Government not to mislead the House by saying that this is a programme created by their own people. వారు తప్పితే ఎవరూ లేరని చెప్పే పద్ధతి మంచిది కాదు. మెరుగులు దిద్దుతామని చెప్పండి; వేద్యామని చెప్పండి. ఈ పద్ధతి మేము అవలంబిస్తామని చెప్పండి. పాత వాటితో తోపాటు జరిగాయనీ చెప్పండి; we appreciate that. But I request the Government not to tell that it is a new programme launched by them.....

(Interruptions)

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా మహాశయ, ఈ ప్రోగ్రామ్ చాలా మంచి ప్రోగ్రామ్. దీనిని అమలుజరపడంలో మా పార్టీ సంపూర్ణంగా సహకరిస్తుందని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. వంద లక్షల హెక్టార్ల భూమిని సాగులోకి తీసుకువచ్చే ప్రోగ్రామ్. పనికి రాని భూమిని అంతా మనం పనికి వచ్చే భూమిగా చేస్తున్న సందర్భంలో వాళ్ళి ఈ డి రోల్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ ఫెడర్? ఇంత భూమి ఉన్నప్పుడు దీనితో అగ్రికల్చర్ ఫెడర్ను ఇన్వాల్యు చేసి, వారికి కొంత భూమి ఇచ్చినట్లయితే, వారి ఆర్థిక పరిస్థితి కూడా మెరుగుపడుతుంది. ఈ ప్రోగ్రామ్ చాలా మంచిది. లింకేజ్ వేయడంవల్ల రాష్ట్రంలో అర్థికాభివృద్ధికాకుండా, కరువులు రాకుండా ఉంటాయి. అలాగే పర్యావరణం రక్షించబడుతుంది. దీనితో వాస్తవంగా దున్నేవారు కష్టం జీవులున్నారు. భూ సంస్కరణ చట్టం ఉంది. ఆ చట్టాన్ని వర్తింపజేసి దీనిలో వేదవారి పాత్ర ఉండేట్లుగా, వారికి భూమి ఇచ్చేట్లుగా ప్రభుత్వం చూస్తుందా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ కార్యక్రమం చాలా మంచిది. ఈ ప్రోగ్రామ్ను ఎవరు మొదలు పెట్టినా, ఎవరి నుంచి వచ్చినా తప్పుకాదు. మన రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది; మన రాష్ట్రం తరచుగా అధిక వర్షపాతానికి గురై, కరువుకు గురి అవుతున్నాము. కనుక, దీనిని అమలుజేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి ఒక విషయం తేతసుకురాదలవాను; అది ఫిమిటంట్ ఫి డిలెక్టు ఆ డిలెక్టు వేటిని ప్రియిఫేటు సంస్థలు కూడా అమలు పరుస్తున్నాయి. అందువల్ల ఇది దుర్వినియోగం అయ్యే అవకాశం కనపడుతుంది. డిలెక్టు స్థాయిలో ఒక మీషన్రీని ఫిర్మాలు చేసి, తప్పులుంటే వెంటనే విచారించి దుర్వినియోగం కాకుండా సర్వీనియోగం అవ్వడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ బంజరు భూములతో పట్టాలు ఇచ్చినవి కూడా ఉన్నాయి వాటిని అభివృద్ధి చేయటానికి వేటితో చేర్చండి; చిన్న చిన్న కుంటలను నీళ్లు నిలిపే కుంటలుగా, ఊట పెరువులుగా ప్రకటించాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరడం జరిగింది. తద్వారా వాటికి బేబుల్ పెక్కి వచ్చి, వ్యవసాయానికి ఉపయోగపడుతుంది. మంచిన్నటి దాదా కూడా తప్పుతుంది; ఈ కార్యక్రమాన్ని అన్ని డిలెక్టు అమలుచేయటానికి చర్యలు తీసుకోండి. దీనితో దుర్వినియోగాన్ని అధికత్వంకోసం మన దేశంలో ప్రతి దానితో మేనే వారు ఉత్పన్నము

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్: వాటర్స్ డే
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

అయ్యే పరిస్థితి ఉంది. వెనక్కుకట్టి ఒక రాజు కథ చెప్పినట్లుగా అది ఏమిటంటే "నేడు తింటున్నాడని తీసుకువెళ్లి ఇంటిలో కాపలా పెట్టాడట, ఇంటిలో భార్య దగ్గర కూడా కప్పిషన్ కొట్టడం మొదలు పెట్టాడట". ఈ రోజు పద్ధతి కూడా అలాగే ఉంది. గ్యామలతో వేలైతే అన్ని పార్లమెంట్ పెడతారా? జిల్లా స్థాయిలో సర్వేన యంత్రాంగాన్ని రూపొందించండి; జరిగిన దుర్వినయంగాన్ని వెంటనే అరికట్టే పద్ధతిని అమలు చేస్తే బాగుపడతాము.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, బంజరు భూములన్నీ సస్యశ్యామలంగా ఉండడం కోసం ఈ వాటర్స్ డే స్టేము ద్వారా రైతులకు మేలు చేసే సంకల్పం వార్షికోత్సవంగా ఉంది. ముఖ్యముగా అన్నా సాపాజ్ హజార, మోహన్ ధారీయాల అధ్యక్షులతో, వారి మార్గ దర్శకత్వంలో, వారి సలహాలు తీసుకుని బంజరు భూములను సస్యశ్యామలం చేయాలనే దృఢ సంకల్పం ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారిని నేను వ్యక్తిగతంగా అభినందిస్తున్నాను. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే వాటిలో మన రాష్ట్రం 50 శాతం కంటే బియ్యం ఉంటుంది. రూ. 70 కోట్లు పెంచినందుకు, మన దేశంలో ఉన్న బియ్యంతో సగం బియ్యం ఉపయోగించుకుంటున్నందుకు మనం గర్వపడాలి. కేంద్రం ఎన్నో స్టేములకు డబ్బు 1:10 ఇస్తున్నప్పుడు ఆ డబ్బును సర్వినీయోగవర్తన రాష్ట్రాభివృద్ధి జరుగుతుంది, మ. రైతులకు మేలు చేసినవాళ్ళం అవుతాం. అదేవిధంగా ఈనాడు క్షీణ దశలో ఉన్న వంద లక్షల హెక్టార్ల భూమిని అభివృద్ధిపరచడానికి 210 కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు పెట్టినందుకు ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొంది. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు విదేశీ సహాయాన్ని కూడా కోరడం జరుగుతోంది. ఈరకంగా కేంద్రంగానీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంగానీ విదేశీ సహాయాన్ని తీసుకోవడం జరుగుతోంది. అయితే మనం ఘోషించిన పనులు సక్రమంగా జరగడానికి రైతులను భాగస్వాములను చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అయితే ఫిరకంగా వారినీ భాగస్వాములను చేస్తారో ఇందులో స్పష్టంగా తెలియజేయలేదు. జన్మభూమి కార్యక్రమం క్రింద 30 పర్సెంట్ కాంట్రీబ్యూషన్ అన్నారు. ఎక్కడైతే సగం వున్నాయో అక్కడ 15 పర్సెంట్ అన్నారు. జన్మభూమి కార్యక్రమంలో ప్రజల్ని భాగస్వాముల్ని చేసినట్లు వాటర్స్ డే ప్రోగ్రామ్ లో రైతుల్ని భాగస్వాముల్ని చేసే విధంగా పథకాన్ని రూపొందించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. వాటర్స్ డే లాంటి మంచి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టినందుకు నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- 1992-93 నుంచీ నడుస్తున్నది. కేంద్ర పథకం ఇది::

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు రన్నింగ్ కామెంటరీ చేశారు కాబట్టి నాకు అవకాశం ఇవ్వండి. మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలు అవుతున్నది. ఈ 50 సంవత్సరాలలో 45 సంవత్సరాల పాటు దేశాన్ని కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలించింది. 5 సంవత్సరాల పాటు ప్రతిపక్షాలు పరిపాలించాయి. ఈవేళ బి.జె.పి. అయినప్పుడు ప్రభుత్వం వచ్చింది::

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు వాటర్షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

7 ఫిబ్రవరి, 1998

465

ఒక గౌరవ సభ్యుడు: గతంలో బి.జె.పి. 13 రోజులు పరిపాలించింది;

శ్రీ బద్వం బాబ్ రెడ్డి:- 13 రోజులు కాదు, ఇప్పుడు 13 సంవత్సరాలు పరిపాలిస్తాం; ఒకసారి మీరు గుర్తు చేసుకోండి. పంచవర్ష ప్రణాళికల ద్వారా 2500 కోట్ల రూపాయలు గ్రామాలలో ఖర్చుపెడతామని కేంద్రప్రభుత్వం చెప్పింది. నిజంగా స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటినుండి ఈ రోజువరకూ కేంద్ర ప్రభుత్వం 2500 కోట్ల రూపాయలను గ్రామాలలో ఖర్చుపెట్టి వుండినట్లయితే ఈనాడు ఈ దుస్థితి వుండేది కాదు. చిత్తశుద్ధితో గ్రామాల అభివృద్ధికి డబ్బు ఖర్చుపెట్టకుండా అవినీతికి పాల్పడ్డారు కాబట్టే గత 40 సంవత్సరాలనుంచీ ఈ దేశంలో త్రాగడానికి నీరు భేక, ఉండడానికి ఇల్లు భేక, కట్టుకొనడానికి గుడ్డ భేక, తినడానికి తిండి భేక ఈ దేశం దిగజారిపోయింది; ఆ చిత్తశుద్ధి బెదు, అవినీతికి పాల్పడ్డారు; కాబట్టే మనం అభివృద్ధి పెందలేదు; కేంద్ర ప్రభుత్వం పంచవర్ష ప్రణాళికలను సరిగా ఉపయోగించుకోవాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను;

(అధికార పక్ష సభ్యులనుంచి వప్పట్లు)

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- అధ్యక్షా, వారు ఇదే అంశంమీద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద ఛార్జీషీట్ పెట్టారు, మరిచిపోవద్దు; దాదాపు 274 లక్షల హెక్టార్ల బంజరు భూమి నిరుపయోగంగా వుందని ఈ స్టేట్ మెంట్ బోన్ ప్రభుత్వం ఒప్పుకొన్నది; ఈ రోజు వాటర్షెడ్ కార్యక్రమాలను ప్రారంభిస్తామన్నారు కనుక అందులో వివాదాలకు తావులేదు; ఇలాంటి కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం సిన్సియర్ గా అమలుచేసి ప్రజలకు ఉపయోగకరంగా వుండేవిధంగా, సత్ఫలితాలు వచ్చే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన ఈ స్టేట్ మెంట్ బోన్ 100 లక్షల హెక్టార్ల భూమి నిరుపయోగంగా ఉందని, క్షీణ దశలో వుందని చెప్పారు; అదే విధంగా 174 లక్షల హెక్టార్ల భూమిని సాగుబడిలోనికి తీసుకురావడానికి దాదాపు కొన్ని కోట్ల రూపాయల డబ్బును సేకరిస్తామని చెప్పారు; నిరుపయోగంగా వున్న భూమిని సాగుబడిలోకి తీసుకురావాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించినప్పుడు సాగ్గిన ఈ భూమిని ప్రభుత్వం రైతులకు పంచేపెడుతుందా? 50 శాతం ఫండ్స్ ను కేంద్రంనుంచి తీసుకువచ్చి, 50 శాతం ఫండ్స్ ను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రిలేక్స్ చేసి ఈ కార్యక్రమాన్ని ఒక దశకు తెచ్చి, ఆ తరువాత అందుకు ఇంకా పెట్టుబడులు అవసరమైతే పెట్టుబడులు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందా? ఎందుకంటే భూమి సాగుబడిలోకి వచ్చిన తరువాత మరింత పెట్టుబడులు పెట్టువలసిన అవసరం ఉంది; అదేవిధంగా ఈనాడు ఇన్ని లక్షల హెక్టార్ల భూమిని సాగుబడిలోకి తీసుకువస్తున్నప్పుడు, ఈ కార్యక్రమంలో రైతులను ప్రభుత్వం ఫిరకంగా ఇన్ వాల్వ్ చేస్తుందో కూడా స్పష్టమైన హామీ ఇవ్వవలసి వుంది; దీనిలో పెట్టుబడి పెట్టండి ఎంతో, ప్రభుత్వం చెల్లించేది ఎంతో కూడా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది; వాటర్షెడ్ కార్యక్రమం మంచిదే, దీనిని మేము సపోర్ట్ చేస్తున్నాం. అయితే ఈ పథకాన్ని సక్రమంగా అమలుచేసి పేదవారిని ఒక దానికి తీసుకువస్తూ రాష్ట్రంలో పేదరికం

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్స్మెంట్: వాటర్షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

నీరూలనకు ఎంతాగానో ఉపయోగపడుతుంది; ఈ పథకంవల్ల ఎక్కువ శాతం పేదవాళ్లకే ఉపయోగం జరిగేట్లు చూడాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో, ప్రత్యేకించి విజయనగరం, అనంతపురం, మహబూబ్ నగర్ వంటి జిల్లాలలో ఈ కార్యక్రమం చాలా సక్సెస్ ఫుల్ గా వుంది. మీకు తెలుసు, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 320 వాటర్షెడ్స్ అమలు అవుతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు గతంలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లాను సందర్శించినప్పుడు మొత్తం జిల్లాను ఒక సంవత్సరంలో కవర్ చేస్తామంటే మేము సర్వేయింగ్ అయ్యాం. అయితే అందుకు అనుగుణంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ స్టేట్ మెంట్ తో ముందుకు రావడాన్ని మేము హర్షిస్తున్నాం. గతంలో ఈ స్టేట్ మెంట్ చేపట్టడం జరిగింది, అయితే గతంలో అన్నదానిని అర్థం చేసుకోవడంలో కొంత లోపం వుంది. గతంలో అంటే లాస్ట్ ఇయర్, దిఫ్ డి లాస్ట్ ఇయర్ అని అర్థం. అధ్యక్షా, మీరు గతంలో కూడా లెజిస్లేషన్ గా వున్నాడు కాబట్టి ఈ స్టేట్ మెంట్ గురించి మీకు కూడా తెలుసు; ఇకపోతే వారు చెప్పినట్లు (కాంగ్రెస్ పార్టీ గౌరవ సభ్యులు) 1983కి ముందు వారు అనేక కార్యక్రమాలు మొదలుపెట్టారు. అయితే సోమవారంనాడు మీరు ప్రారంభిస్తే మంగళవారం మీతోపాటు ప్లాందరాబాదుకు కొట్టుకువచ్చిన గుడిసెలు కూడా మీరు ప్రారంభించినవి ఉన్నాయి; ఇలా మీరు చేసిన కార్యక్రమాలు చాలా ఉన్నాయి; అందులో అనుమానం లేదు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఈ సభను మిస్ లేద్దీ చేయడంకాదు. ఉన్న ప్రోగ్రామ్ ను చెవితే ఇలాగే చేస్తే ఎలా? ...

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖర్ రెడ్డి:- వాస్తవాలను డిజైన్ చేసుకోవడం కష్టం. గ్రాండ్ రియాలిటీస్ మీకు తెలుసు; 1994-95 నుంచీ ఈ కార్యక్రమాలు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అమలు అవుతున్నాయి. ఇక గతంలో మనం ఈ విషయమే ఇన్ డిట్ మ్యాడినప్పుడు ఇక్కడ చెప్పింది ఫిమిటంట్ పరుగెత్తే నీటిని నడిచేట్టు చేసే ప్రక్రియే వాటర్షెడ్ మేనేజ్ మెంట్ అని చెప్పడం జరిగింది. కొన్ని ప్రాంతాలలో దీనిపట్ల ఇప్పుడిప్పుడే అవగాహన నవస్తోంది; ఈ కార్యక్రమాన్ని పెద్ద ఎత్తున చేపట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ సందర్భంలో సేను ఒక సజెషన్ ఇవ్వదలచుకొన్నాను. అనదేమిటంటే పెక్డాఫ్సుగాన్, పర్మొలేషన్ ట్రాంక్విగాన్ ఒక డిపార్ట్ మెంట్ చేపట్టుకుండా దుష్ ప్రవర్తన అవుతోంది. ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ వారు పెక్డాఫ్సును, పర్మొలేషన్ ట్రాంక్విగాన్ నిర్మిస్తున్నారు, అలాగే బి.సి. కార్పొరేషన్ వారు చేస్తున్నారు. మరోషేపు ఇ.ఇ., వాటర్షెడ్, అని సపరేట్ వింగ్ వుండి వారు కూడా నిర్మిస్తున్నారు; అదేవిధంగా ఎగ్రికల్చర్ డిపార్ట్ మెంట్ వారు వాటర్షెడ్ కార్యక్రమాన్ని చేపడుతున్నారు, పెక్డాఫ్సును, పర్మొలేషన్ ట్రాంక్విగాన్ కడుతున్నారు. ఆ రకంగా కాకుండా ఒక డిపార్ట్ మెంట్ పరిధిలోకి ఈ కార్యక్రమాలను తీసుకువచ్చి ఎంతైర్ డిస్ట్రిక్టును కవర్ చేస్తే బాగుంది. గ్రామీణత్వం ఆఫ్ వర్గవల్ల ఇబ్బందులు 1:20 వస్తున్నాయి. ఇంతకుముందు రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ఒక మాట చెప్పారు. వీటిని మ. కట్టిన మరుసటి సంవత్సరమే రివేర్స్ చేయవలసి పరిస్థితి రావడం మానం

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్స్మెంటు: వాటర్షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

7 ఏప్రిల్, 1998

467

చూశాం. ఇలాంటి పరిస్థితులు రాకుండా వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్స్ ఈ పనులు చేసేటట్లు
చూడాలి. లోకల్ గా కమిటీలు ఉన్నాయి. వాటిని ఎక్టాబిలిటీజ్ చేయవలసిన అవసరం
ఉంది. క్రింది స్థాయిలో సర్వేన అజమాయిషీ లేని పరిస్థితి ఉంది. ఎక్టాబిలిటీజ్
లేకపోవడంవల్ల ఈ సంవత్సరం కట్టడం, వచ్చే సంవత్సరమే రివేర్స్ కు రావడం -
ఇలాంటివి జరుగుతున్నాయి. దీనిని కంట్రోల్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది.
మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఈవేళ తాగునీటికి ఇబ్బంది వుంది. వాటర్షెడ్ మనెజ్మెంట్
ద్వారా నీటిని ఆపుకొంటే గ్రౌండ్ వాటర్ పెరిగే అవకాశం ఉంది. అక్కడ 700 మిల్లీమీటర్ల
వర్షం పడినా పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉందంటే ఇది ప్రకృతి శాపం కాదు, గత పాలకుల
వైఫల్య ఫలితంగానే కరువు వచ్చింది. అందువల్ల వాటర్షెడ్ కార్యక్రమాన్ని అమలు
చేస్తున్నందుకు నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా విజయనగరం,
అనంతపురం, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాల్లో 5 సంవత్సరాలలో ఈ కార్యక్రమాలు పూర్తియ్య
విధంగా ఎక్కువ నీధులును కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా ప్రకాశం జిల్లా
విషయం కూడా అలోచిస్తే మంచిదని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ప్రకాశం జిల్లాలో ఈ స్కేము కొత్తమే కాదు. We are
implementing for the last 5 years.

శ్రీ ఎన్. యతీరాజారావు (చెన్నూరు):- అధ్యక్షా, మిత్రులు వెంకటరెడ్డిగారు
ఈ స్కేమ్ను అన్నే ఎప్పుడో వచ్చాయని చెప్పారు. చెప్పడానికి చాలా స్కేమ్స్ వచ్చాయి.
అయితే ఈ స్కేమ్స్ అన్నీ దుబ్బి పట్టి అప్పటి కాలంలో కనీసం దులిపే పరిస్థితిలో కూడా
మనంలేము. అయితే ఇప్పుడు బాబు పట్టిన వాటిని దులిపే ఒక దారికి తీసుకువస్తున్నారు
ముఖ్యమంత్రిగారు. దానిని అప్రెషియేట్ చేయవలసింది వోయి విమర్శించకూడదు. నేను
పంచాయతీ సమితి అధ్యక్షుడిగా వున్నప్పటినుంచీ, 1961 నుంచి కూడా ఇలాంటి స్కేమ్
ఉన్నాయని విన్నాను. కానీ అమలు అవుతున్నాయా? ఈ బండింగ్, ఆ బండింగ్ అని
అనేకం చెప్పారు, కానీ ఫిమైనా బేశారా? ఇంకా నయం, వారు బిల్ గేజ్ ను కూడా మేమే
తెచ్చామని చెప్పలేదు. అంతవరకు సంక్షోభం. ఇకపోతే జన్మభూమి కాన్సెప్ట్ ను ఫిరకంగా
తీసుకువెళ్ళామో అదేవిధంగా ఈ వాటర్షెడ్ కార్యక్రమాన్ని కూడా ప్రజల్లోకి తీసుకు
వెళ్ళవలసిన అవసరం ఉంది. వరంగల్ జిల్లాలో కూడా ఈ కార్యక్రమాలను
ప్రజల్లోకి తీసుకువెళ్ళవలసిన అవసరం ఉంది. వరంగల్ జిల్లాలో కూడా ఈ
చేపడుతున్నందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. అయితే
రైతులకు దీనిపట్ల ఇంకా పూర్తి అవగాహన రాలేదు. అందువల్ల శిక్షణా
శిబిరాలు పెట్టండి. ఇక రాఫువరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు దీనిలో జరిగే మార్కెటింగ్ సెస్ ను
అరికట్టవలసిన అవసరం వుంది. అందుకుగాను జిల్లావారేగా ఒక కమిటీని ఫిర్మాటుచేసి,
ఆ కమిటీ సెలకో, రెండు సెలకో ఒకసారి సమావేశమై పనులు సవ్యంగా చేస్తున్నారో
లేదో చూస్తే బాగుంటుంది కాబట్టి ఆ రకమైన ఫిర్మాటును చేయాలని ముఖ్యమంత్రి
గారికి నా చిన్న సలహా.

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంట్: వాటర్ షేడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి.

శ్రీ పాట్ల: అప్రయ్యదొర:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారి స్టేట్ మెంట్ ను నేను అంగీకరిస్తూ సంక్షేపం లేకుండా వారికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పటికే ఈ స్టేట్ మెంట్ అమలుతో వున్నాయి. మా నీయోజకవర్గానికి సంబంధించినంతవరకు సుమారు 18 వాటర్ షేడ్ స్టేట్ మెంట్ గత సంవత్సరం అమలుపరిచారు. వాటర్ షేబుల్ ను పరిరక్షించడానికి పబ్లిక్ వర్క్స్ డివిజన్ ను నిర్మించినప్పుడు ఆ గ్రామాలలో వుండే బావులలో కూడా నీరు చేరుతున్నది. అయితే ఈ పథకం కొన్ని చోట్ల దుర్వినియోగం అవుతున్నదని పెద్దలు చెప్పారు; అందువల్ల మీ ద్వారా నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేసింది ఫిమిటంబ్ ఇంత మంచి పథకాన్ని చేపట్టినప్పుడు దుర్వినియోగం కాకుండా చూడాలి. 10 సంవత్సరాల యాక్షన్ ప్లాన్ లో 3718 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చవుతుంది అన్నారు; 10 సంవత్సరాల కాలంలో ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాలని నిర్ణయించడం సంతోషకరమైన విషయం. దీనిని అమలుపరచడానికి వాటర్ షేడ్ కమిటీలను ఫిర్యాబుచేశారు; అయితే శతకొటి దరిద్రాలకు అనంతకొటి ఉపాయాలన్నట్లుగా అధికారుల మద్దతుతో ఈ కమిటీలు కూడా దుర్వినియోగానికి పాల్పడకుండా లేకజెస్ ను అరికట్టగలిగితే ఇది మంచి వోగ్ గావు అవుతుంది. దీనివల్ల వ్యవసాయంమీద ఆధారపడిన మన రాష్ట్రం అనేక విధాలుగా అభివృద్ధి చెందుతుందని మనవిచేస్తున్నాను; లేకజెస్ ను అరికట్టి మంచి ఆఫీసర్లను నియమించి అన్ని పథకాలలో ప్రత్యేకమైనటువంటి ఈ పథకాన్ని సక్రమంగా అమలు చేయాలని, ఈ పథకంద్వారా దారిద్ర్యాన్ని నిర్మూలించాలని, కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను;

శ్రీ బైరెడ్డి రాజశేఖరరెడ్డి (నందికొట్కూరు):- అధ్యక్షా, ఈ పథకం గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్ మెంట్ ద్వారా మనకు తెలియజేయడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం; అందుకు ఆయనకు ధన్యవాదాలు చెప్పుకోవాలి. అధ్యక్షా, మీరు కూడా వెనుకబడిన ప్రాంతమైన మహబూబ్ నగర్ జిల్లా వాసులే, మా రాయలసీమ జిల్లాలు మీకు సమీపంలోనే ఉన్న జిల్లాలు కాబట్టి అక్కడి పరిస్థితి మీకు తెలియండి కాదు. ముఖ్యంగా మా జిల్లాలో వున్నటువంటి సమస్య త్రాగునీటి సమస్య, సాగునీటి సమస్య; మీ ప్రాంతంలో కూడా ఈ సమస్యలు తీవ్రంగా ఉన్నాయి; ఈనాడు వాస్తవంగా త్రాగునీటి కోసంగానీ, సాగునీటికోసంగానీ 600 అడుగుల బోరున బోరులు వేసినా నీరుపడే పరిస్థితి ఎక్కడా కనిపించడంలేదు. ఈ పరిస్థితులలో లక్షలాది మంది వ్యవసాయ కార్మికులు మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక వంటి వారుగు రాష్ట్రాలకు వలసపోవడం జరుగుతోంది. ఒకవైపు గతంలో వున్న ప్రభుత్వాలు చేసిన తప్పిదాలవల్లా, మరోవైపు అలమట్టి డ్యామ్ వంటి డ్యాముల్ని కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర రాష్ట్రాలలో నిర్మించి మనకు నీళ్లు రాకుండా చేసే పరిస్థితులు ఈనాడు వస్తున్నాయి; ఇలాంటి పరిస్థితుల ఫలితంగా మన స్వల్పక్పర్లన్నీ మొహొంజుదారో, హరప్పాల మాదిరిగా కేవలం సందర్శించడానికి మాత్రమే వున్న స్వల్పక్పర్లుగా శిథిలవస్తూకు చేరుకొనే ప్రమాదకర పరిస్థితులు ఉన్నాయి తప్ప భవిష్యత్తులో నీరు వుండే పరిస్థితి లేదు; ఈ పరిస్థితులలో వాటర్ షేడ్ కార్యక్రమాలు చేపట్టడం ఒక్కటే మార్గమని అత్యంత వెనుకబడ్డ ప్రాంతంనుంచి వచ్చిన, రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చిన ఒక రైతుగా వేను తెలియజేస్తున్నాను; ఈనాడు రాయలసీమ

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్మెంటు: వాటర్షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

7 ఫిబ్రవరి, 1998

469

బాగుపడాలన్నా, తెలంగాణా ప్రాంతంలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలు బాగుపడాలన్నా ఇదొక్కటే అత్యంత ప్రధానమైన స్టేట్మెంట్. అదేవిధంగా మన ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న కుప్పంలో, కూడా ఇజ్రేల్ తీక్కులజేసి ఉపయోగించి మినిమం వాటర్షెడ్, మాగ్నిమం యూసేజీతో తీసుకురావడం జరిగింది. అందువల్ల ఇలాంటి స్టేట్మెంట్స్ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పున్న వెనుకబడిన ప్రాంతాలతో తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు కొంతమంది చెప్పారు, చెక్ డ్యామ్స్ నిర్మాణాన్ని మేమే ప్రశంసించామన్నారు. మా తండ్రిగారు లెజిస్లేటివ్ కాంగ్రెస్ పార్టీలోనే పున్నప్పుడు జరిగిన ఒక ఉదాహరణ మీకు చెబుతాను. మా దగ్గర చెక్ డ్యామ్స్ కట్టే ఇద్దరు కాంట్రాక్టర్లు, వుండేవారు. అందులో ఒకాయనను మా నాయనగారు షిటివి బాగా భోజనం పెట్టి నువ్వు కట్టిన చెక్ డాం మాదాం అని చెక్ డాం వద్దకుపోయి చూస్తే పార్షియల్ గా కొన్ని స్పాక్స్ మాత్రమే మిగిలి వుండడం జరిగింది. ఫిమియ్యా, చెక్ డాంను ఈ రకంగా కట్టావేమిటి అని అడిగితే నేళ్లలో కొట్టుకుపోయింది అన్నారట. ఆ కాంట్రాక్టర్లను ఇతను కట్టిన చెక్ డ్యామ్మెప్పు తీసుకు 1.30 వెళ్ళాడు కొంతకాలం అయిన తరువాత, తీసుకు వెళ్లి అదిగో అక్కడుంది చూడు మ: చెక్ డ్యామ్ అని చూపాడారు. ఈ కాంట్రాక్టర్ ఫిదీ ఎక్కడుంది? కనిపించడం లేదు అనగానే అక్కడే ఉంటుంది చూడు అన్నాడట అక్కడ చెక్ డ్యామ్ లేకపోయినా కూడా. అంటే అది కేవలం రికార్డులలో మాత్రమే కట్టినట్లుగా ఉంది. డబ్బు మొత్తం మింగేస్తూ కాంట్రాక్టర్లవల్ల లాభం ఫిమీ జరగలేదు.

ఈ వాటర్షెడ్ ప్రాజెక్ట్ ప్రాజెక్ట్ ఫిదయితే భక్త వేస్తున్నామో గవర్నమెంట్ కు అది ఒక్కటే మార్గం, వేరే మార్గంలేదు. డేరీక్ నో, అదర్ గో. అని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. దీనివల్ల తాగు నీరు, సాగు నీరు, ఉపాధి అన్ని పెరిగే పరిస్థితులున్నాయి. ఈ ముఖ్యమంత్రిగారిని వేను ఈ సందర్భంగా రాయలసీమ వెనుకబడిన ప్రాంతం తరపున ఈ కార్యక్రమం చేపట్టినందుకు అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, మీ ద్వారా నేను అందరికీ, మా పార్టీవారికి కూడా అవేర్ చేస్తున్నాను. ఇది తమంచి కార్యక్రమం. దీనిని కాంట్రాక్టర్స్ చేయవద్దు, మంచి ఉద్దేశ్యంతో చేస్తున్నాము. ప్రజల భవిష్యత్తుకు ఫిదయితే అనుకున్నామా - అవోర్షిషన్ కానీ, రూపింగ్ పార్ట్ కానీ పార్ట్ విభేదాలు వీడనాడి ఈ ప్రాజెక్ట్ సక్సెస్ చేయడానికి ఇక్కడ కన్సంక్రిట్ సలహాలు మాత్రం ఇవ్వండి. రాజకీయాలు తవ్వడం పనికి ఒక్కరికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.టి. వాహన్ (దేవరకొండ):- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన ఈ స్టేట్మెంట్ ద్వారా బంజరు భూములున్న ప్రాంతం సాగు పరచేందుకు వాటర్ షెడ్ ప్రాజెక్ట్ పెట్టడం చాలా సంతోషకరం. దేవరకొండ నా నియోజకవర్గంలో వాటర్షెడ్ కమిటీ వేశారు. ఎక్కడైతే అదివే భూములున్నాయో అక్కడ వాటర్ షెడ్ మీరు నిర్మాణం చేసి హరిజన, గిరిజన, పేద వర్గాల వారికి వాటర్ షెడ్ పర్మొనెంట్ ట్రాంక్ నిర్మాణం

ముఖ్యమంత్రి సైట్‌మెంట్: వాటర్‌షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి.

చేస్తూ, అక్కడి వేదలకు ఈ భూములను పంచే కార్యక్రమాన్ని చేయాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు హౌస్‌లో ఉన్నారని కాబట్టి ఈ ఒక్కటి చేయాలని కోరుతున్నాను. వాటర్‌షెడ్ కార్యక్రమం నా కాన్‌స్టిట్యూయన్స్‌తో అల్వేజ్ కరువుకు గురయ్యే ప్రాంతం కాబట్టి మీరు గతంలో మాకు ఇచ్చారు కానీ ఫిమి జరిగిందంటే అధికారులు పర్యవేక్షణ ఉన్నదాని వాటర్‌షెడ్ కమిటీలు బ్రహ్మాండంగా జరిగాయి. పర్మొబైషన్ ట్యాంక్స్ కట్టారు; అవన్నీ చూసి నేరు నిలువ ఉందని చాలా సంతోషించాము. కానీ కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలు మాత్రం కొంతమంది అధికారులను ఇన్‌ఫ్లయన్స్ చేసి కోట్ల డబ్బులు వారికి కేటాయించారు. ఒక్క వర్షం పడితే పర్మొబైషన్ ట్యాంక్స్ మట్టి ఫిన్నాభిన్నం అయింది. మళ్ళీ దానిని కట్టే పరిస్థితి లేకుండా వోయింది. దీని ద్వారా కోట్ల రూపాయలు కాజేస్తున్నారు. అధికారుల మీటింగులో, బి.డి.ఫి. జి.పి.టి.సి.లో, నర్సింహగూరు, మాధవరెడ్డిగూరు ఉండగానే రెయిజ్ చేశారు. కానీ దానిని అపలేదు; అందుకని దయచేసి ఈ స్వచ్ఛంద సంస్థల పేరుతో, ఇన్‌ఫ్లయన్స్ చేసి ఈ వాటర్‌షెడ్ పేరుతో లక్షలాది రూపాయలను స్వాప్ చేసే వారికి ఇవ్వకుండా వీటిని అధికారుల పర్యవేక్షణలో పెట్టి చేయించాలి. స్వచ్ఛంద సంస్థలను అడిగే హక్కు ఎం.ఎల్.ఏ.కి, మంత్రిగారికి, జి.పి.టి.సి.కి లేదు. అధికారులు స్వచ్ఛంద సంస్థలు కుమ్మక్కయ్యి కోట్లు కాజేస్తున్నారు. కాబట్టి దయచేసి ఈ వాటర్‌షెడ్ పథకాలకు భవిష్యత్తులో కేటాయించే డబ్బు దుర్వినియోగం కాకుండా కాపాడాలని మేద్యారా ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ (దోర్నకల్):- అధ్యక్షా, ఈ వాటర్‌షెడ్ ప్రాంతం క్రింద గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సైట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. చాలా సంతోషం; ఇప్పుడు వాటర్‌షెడ్ ప్రాంతం అనే పెబుకున్నాము కానీ గతంలో కూడా ఇది వేరే విధంగా ఉండేది. 20 సంవత్సరాల నుంచి ఇది ఉంది; వ్యవసాయ శాఖ ద్వారా గామాలో, ఫిబ వాలుగా ఉన్న భూములకు అడ్డకట్టలు వేసి అక్కడ సారవంతమైన భూమి కొట్టకు వోకుండా, భూమి కోతకోయకుండా చేసే కార్యక్రమం మొదటి నుంచి ఉంది; అదే విధంగా పి.సి. నరసింహారావుగారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు రూరల్ డెవలప్‌మెంట్ డిపార్టుమెంటు ద్వారా ఎక్కడైతే వున్న సంపదలేదో ఎక్కడైతే భూగర్భ జలాలు అడుగంటి వోయి ఉందో అటువంటి చోట్ల ఈ వాటర్‌షెడ్ ప్రాంతం తీసుకోవాలని విధులు కేటాయించడం జరిగింది. తరువాత పరిస్థితుల్లో అడవులు నరికి వేశాము; చెట్లు లేకుండా వోయాయి; అదే మాదిరిగా లక్షలాది బావులు, రైతులు వారి జీవనానికి తవ్వడం జరిగింది; లక్షలాది బావులు, సర్వేస్ బోర్న్, ఇన్‌వెర్ట్ బోర్న్ డ్రింకింగ్ వాటర్ స్కేమ్స్ కానీ ఇప్పుడున్న జనాభాకు కావలసిన అవగ్ర ధాన్యాలను పండించుకోవడానికి ఇవన్నీ చేసుకోవడం జరిగింది; దానితో భూగర్భజలం అడుగంటి వోయింది; వర్షపాతం అడుగంటి వోయింది; ఇటువంటి పరిస్థితులతో దీనికి ఇతోధికంగా మీరు పెద్ద ఎత్తున ఒక కార్యక్రమం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది; దానికి అనుగుణంగా ముఖ్యమంత్రిగారు కార్యక్రమం తీసుకు వచ్చారు; కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు కాబట్టి నేను చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు కొత్తగా తీసుకు వచ్చిన పథకం కాదు; అవసరాన్ని చట్ట పరిస్థితులను చట్ట పెద్ద ఎత్తున దానిని

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్స్మెంటు: వాటర్షెడ్,
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

7 ఫిబ్రవరి, 1998

471

చేపట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా కరువు ప్రాంతాల్లో చేయించండి. ఎక్కడైతే వర్షపాతం తక్కువ ఉన్నదో, అక్కడ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కానీ ఇది అధికార పార్టీలో ఉన్నటువంటి శాసనసభ్యుల నియోజక వర్గాల్లో ఎక్కువగా జరుగుతోంది. పశ్చిమకర్ణాటక పార్టీ సభ్యులున్న నియోజకవర్గాలను నెగ్లెక్ట్ చేస్తున్నారు. ఇంతకు ముందు కాంట్రాక్టర్స్ చెక్ డ్రాఫ్టు కట్టిన విషయం ఒక సభ్యుడు చెప్పారు. ఫి ప్రభుత్వంలో నైనా అటువంటివి జరుగుతుంటాయి. సహజం. మే ప్రభుత్వంలో ఫిమీ జరుగుతున్నదో నేను ఒక విషయం చెబుతాను. మా వరంగల్ జిల్లాలో ఒక నియోజకవర్గంలో జన్మభూమి కార్యక్రమంలో, రూ. 15 కోట్ల పనులు తీసుకుని అధికారులు, వారూ వారూ తినేశారు.

శ్రీ రమణ:- ముత్యంరెడ్డి గారు మాట్లాడండి.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- నన్ను చెప్పనివ్వండి.

శ్రీ రమణ:- వాటర్ షెడ్ వోల్టేజీకి జన్మభూమికి సంబంధం ఏమిటి? సబ్జెక్టు గురించి మాట్లాడడం లేదు కాబట్టి కట్టి చెబాను. సబ్జెక్టు గురించి మాట్లాడండి.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్:- నేను గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒకటో వీజివివ్వి చెప్పాను. నా నియోజకవర్గంలో ఎక్కడైతే వర్షపాతం లేదో, వాటర్ షెడ్ పడిపోయిందో, అటువంటి పశ్చిమ కర్ణాటక సర్వే ప్రకారం నీధులు కేటాయించి వాటర్ షెడ్ వోల్టేజీ తీసుకుని అమలు చేయవలసిన అవసరం ఉందని చెబుతున్నాను. ఇది కొత్తగా చేపట్టిన కార్యక్రమం కాదు. ఎప్పటి నుంచో ఉన్న కార్యక్రమం. అయినా సరే ఈ కార్యక్రమం తీసుకువచ్చినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, సి.ఎం.గారు వోల్టేజీలో ఒక ప్రకటన చేశారు. మేము దానిని వెల్లెక్ట్రీకేషన్ చేశాము. ఇది మంచి కార్యక్రమం. దీనిని మీరు అమలుపరచండి. అవసరమైన సూచనలు చేస్తాము అన్నాము. ఇది గతంలో తీసుకున్న కార్యక్రమం అని మేము అన్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. మరొక మాట ముఖ్యమంత్రిగారు అప్పటి చేశారు. కాంట్రాక్టర్స్ చేయవద్దు. రాజకీయం వద్దు అన్నారు. మేము కూడా దానికి కట్టుబడి ఉంటాము. తదుపరి కార్యక్రమం తీసుకోండి. దీనిపైన ఫర్మర్ గా సూచనలుంటే తీసుకోండి. నాయక్ గారు అన్నారు. స్వచ్ఛంద సంస్థలు, అధికారులే కాకుండా ప్రజాప్రతినిధులను బాగా ఇన్వోల్వ్ చేయండి, ప్రజలను కూడా ఇన్వోల్వ్ చేయండి, కార్యక్రమం సక్రమంగా సాగడానికి మేము తప్పకుండా సహకరిస్తాము. అందులో వెనుకబడిన ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందడానికి ఇది మంచి కార్యక్రమం ప్రజా ప్రతినిధులను దీనిలో ఎక్కువగా ఇన్వోల్వ్ చేయమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్‌మెంట్: వాటర్‌షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి.

1:40 శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి (దొమ్మిటి):- అధ్యక్షా, ఇప్పటికీ అయినా సమయం
మ. ఇచ్చినందులకు తమరికీ కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను. మేము వెనుకబెంచేలో
కూర్చున్నంత మాత్రాన మేము మేధావులం కామని స్పీకర్ సానంలో ఎవరు వున్నా మాకు
సమయం ఇవ్వడంలేదు. మేము మాత్రం మేధావులం కామా అని సూటిగా ప్రశ్నిస్తున్నాను.
మేధావులు ఒకేపార్టీలో ఒక్కరు వున్నా, ఇద్దరు వున్నా, ముగ్గురు వున్నా వాళ్ళకే
సమయం ఇవ్వకుంటూ వోతే మేము శాసనసభ్యులుగా పనికి రామా? ఈ మేధావులు
ఫిమయినా మాట్లాడుతున్నారా? ఈ మేధావులకు రోజూ సమయం ఇవ్వలసిన అవసరం
ఫిమి వచ్చింది? మమ్ములను మాత్రం ఉత్సవ విగ్రహాల మాదిరిగా కూర్చుండబెట్టడం
మర్యాదకాదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- సజ్జషన్స్ ఫిమయినా వుంటే ఇవ్వండి;
కాంట్రవర్సీ చేయవద్దు. కొంటర్ ఎలిగేషన్స్ ఇవన్నీ వద్దు. దయచేసి సహకరించండి.

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి:- నేను గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారినీ అభినందిస్తున్నాను.
అలా కాదు సర్. మేము కూడా మా కార్యక్రమాల గురించి మాట్లాడాల్సి గదా?
మమ్ములను మాట్లాడనియ్యకుండా ఈ వోగ్గాం గురించి వాళ్ళకు మాట్లాడడానికి
సమయం ఇచ్చినప్పుడు మేము ఇక్కడ ఎందుకు వుండాలి.

(అంతరాయం)

శ్రీ బద్దం బాబ్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆయన ఫిమి మాట్లాడుతున్నారు. ఇష్టం
వచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్నారు; ఇది పద్ధతేనా?

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి:- బాబ్‌రెడ్డిగారు కూర్చోవయ్యా. సిటీలో మంచిసేరు
గురించి, కరెంటు గురించి మాసుకోవయ్యా; వాటర్‌షెడ్ గురించి నేకు ఫిమి తెలుసు?

శ్రీ రత్నం:- ముత్యం రెడ్డిగారు సబ్జెక్టుమేద మాట్లాడండి.

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి:- దేశంలో కనీ, వినీ ఎరుగనీ ఈ వాటర్‌షెడ్ వోగ్గామును
గౌరవనీయులైన మన ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్నందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను.
తెలంగాణ, రాయలసీమ అనీ గాకుండా అందరు వుండబడే అపిల్యాండ్ ఫిరియా తెలంగాణ
కానీ, రాయలసీమ కానీ, కోస్తా ప్రాంతం కానీ ఎక్కడయినా ఈ కార్యక్రమం మంచి
కార్యక్రమం, లాభసాటి కార్యక్రమం. ఒక్క తాగు నీరు, సాగు నీరు గాకుండా నేను
ముఖ్యమైన రెండు కార్యక్రమాలు చెబుతాను. రైతులకు కరెంటు సమస్య సాఫ్ట్
కావాలంటే ఇది 30 ముఖ్యమైన స్టేము. భూమిలో గ్లాండ్ వాటర్ పెరిగితే వాటర్ గురించి
కరెంటు 9 గంటలు, 10 గంటలు యివ్వవలసిన అవసరం లేదు. 2 గంటలు, 3 గంటలు

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్స్మెంటు: వాటర్షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి:

7 ఏప్రిల్, 1998

473

కరెంటు ఇచ్చినా చాలు. 50 శాతం కరెంటుతో ఈ విధంగా 25 శాతం తగ్గించుకుంటే ఆ మిగిలిన 25 శాతం కరెంటు ఇండస్ట్రీస్కు వస్తుంది. మనం కరెంటు కొనవలసిన అవసరం ఉండదు. ఈ కార్యక్రమం ఎప్పుడో చేపట్టే బాగుండేది. ఇప్పటికయినా చేపట్టినందులకు ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. చెక్డ్యామ్స్, పర్మిట్షన్ ట్యాంక్స్ వలన అగ్రికల్చర్కు కావలసిన భూములు డెవలప్ అవుతున్నాయి. మేము కూడా అనంతపురం వెళ్ళాము; మహారాష్ట్ర వెళ్ళి అక్కడ 'అన్నా పాజారే'. స్కీమును కూడా చూడడం జరిగింది; నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరేది వాటర్షెడ్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి అక్కడ ఉండే అధికారులు పర్సనల్ ఫీల్డ్స్లోకి వెళ్ళి చూడాలి. కానీ ఫీల్డ్స్లోకి వెళ్ళి చూడడం జరగలేదు. మేము కూడా ప్రాజెక్టు తయారుచేసి ఫీల్డ్స్లోకి రమ్మని పంపాము. రెండు, మూడు సంవత్సరాల నుంచి వారి, వారి ఆశిస్సులతోటి ఎన్నో పర్మిట్షన్ ట్యాంక్స్ మరియు చెక్డ్యామ్స్ కట్టాము; పర్మిట్షన్ ట్యాంక్స్ మరియు చెక్డ్యామ్స్వలన కరెంటు గాకుండా రైతుకు వస్తు అనేది కూడా ఉండదు. ఎక్కడయితే చెక్డ్యామ్స్ మరియు పర్మిట్షన్ ట్యాంక్స్ కట్టితే ఆ వూరిలోనీ, మరియు వర్షాకాలంలో నీరు నిల్వ ఉంచుకొని పంటలు పేసుకోవచ్చు; పర్మిట్షన్ ట్యాంక్స్ వలన ఒక సంవత్సరం 45 వేల కాస్టు చేస్తే రెండవ సంవత్సరం 400 ఎకరాలు కాస్టు చేయడం జరిగింది. పెరుగు పెట్టి డ్రిప్స్ ద్వారా ఫేకబోల్డ్ స్కెఫన్ సిస్టంతో కూడా నీరు పారెట్టుకోవడం జరిగింది. దీనితో ఎన్నో లాభాలు జరిగాయి. ఈ స్కీముకు బాగా ప్రాముఖ్యత ఇచ్చి అన్ని జిల్లాల్లో చేసినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి.డి. నాగరాజురెడ్డి (నల్లమడ):- అధ్యక్షా, అత్యల్ప వర్షపాతంతో నిరంతరం కరువుకు గురి అవుతున్న తెలంగాణ ప్రాంతాలకు వరమైన ఈ వాటర్షెడ్ స్కీమును ఎంతో బాధ్యతాయుతంగా ఇంప్లిమెంటే చేయడానికి చర్యలు తీసుకున్నందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతాభివందనలు తెలియ జేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈనాడు వాటర్షెడ్లు నీటికి ఆధారంగా బాగా ఉపయోగపడు తున్నాయి; ఈ వాటర్షెడ్ ప్రాజెక్టు ఎప్పుటినుంచి మొదలు పెట్టారు? ఎప్పుడు వేటి ఉపయోగం చేకూరిందనేది ఒకసారి ఆలోచిస్తే వేటి ఉపయోగం ప్రజలకు గత రెండు, మూడు సంవత్సరాల నుంచే తెలియజెప్పడం జరుగుతూ వున్నది. ముఖ్యంగా ఈ వాటర్షెడ్ పనులు పర్యవేక్షించడానికి ప్రతి గ్రామంలో కమిటీలను వేయడం-జరిగింది; ముఖ్యంగా ఆ కమిటీల విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, నా సలహా, ఫిమిటంబ్ ఆ కమిటీలో వన సంరక్షణ సమితి అధ్యక్షులను, డాక్టర్ యూనిట్ లీడర్లను, అంతేగాకుండా స్పెషల్ ఇంజనీర్, వ్యక్తులను కూడా ఇందులో భాగస్వాములను చేసి బాగా పని చేపట్టటం చేస్తే బాగుంటుందనేది వినతి; ముఖ్యంగా వాటర్షెడ్ ప్రాజెక్టు క్రింద మొక్కలను యివ్వడం జరుగుతూ వున్నది; ఆ మొక్కలు ప్రజలకు ఉపయోగపడే ఫలవృక్షాలను ఇస్తే బాగా పెంచుకొంటారు. వృక్షాలు బాగా పెరిగితే నీటికి ఆధారం అయి వర్షాలు బాగా కురుస్తాయి; అంతేగాకుండా ఈ వాటర్షెడ్ కార్యక్రమాలతో గతంలో జరిగినట్లు అవినీతి కార్యక్రమాలు జరగకుండా మాస్టే బాగుంటుంది. 1993-94వ సంవత్సరంలో మా జిల్లాకు కేటాయించిన నిధుల విషయానికి వస్తే దాదాపు 42 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్స్మెంట్: వాబర్షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి.

22 కోట్ల రూపాయలకు సంబంధించి లెక్కలు లేవు; అవినీతి చోటు చేసుకుంది. అంతే గాకుండా ఇంజనీరింగ్, క్వింద కేటాయించిన నిధులను అధికారులు ఎస్.సి. మీషన్లు కొనడానికి, కూలర్లు కొనడానికి ఉపయోగించుకోవడం జరిగింది; ఇలాంటివన్నీ జరగకుండా ఈ వాబర్షెడ్ ప్రోగ్రాం దిగ్విజయం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను;

శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు (కలవరపల్లి):- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రకటన పట్ల హర్షాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ ఈ వాబర్షెడ్ కార్యక్రమం చాలా మంచిది. రోజు, రోజుకు వర్షపాతం తగ్గిపోయి, భూగర్భ జలాలు అడుగంటిపోయి, సాగునీటికి, మధ్యయు తాగు నీటికి ఇబ్బందికర పరిస్థితులతో వాబర్షెడ్ ప్రోగ్రాము తప్ప వేరే కార్యక్రమం ఉపయోగపడదు; ఈ వాబర్షెడ్ ప్రోగ్రాము ఈనాడు వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలతో ప్రశ్నెక్కించి ఎడారిగా మార్చే ప్రమాదం వున్న అనంతపురం మరియు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాల్లోనూ గాకుండా అన్ని ప్రాంతాలలో చేపట్టాల్సిన అవసరం వున్నదని గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారికి వినయ పూర్వకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. చెక్ డ్యామ్స్ కానీ ఊట పెరుపులు కానీ వాటి కట్టడ నిర్మాణంలో నాణ్యత వున్నప్పుడే మనం ఆశించిన రేతితో వాబర్షెడ్ కార్యక్రమాలు సత్ఫలితాలు ఇవ్వే అవకాశం వున్నది; ఈ వాబర్షెడ్ ఇంప్లిమెంటేషన్ నియామకాల విషయంలో పెద్దలు, అనుభవజ్ఞులు చెప్పిన ప్రకారంగా చిత్తశుద్ధి కలిగిన సంస్థలకు యివ్వాలి; పెద్దలు రాఫువరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఈ వాబర్షెడ్ కమిటీ పనులతో చాలా అవినీతి, అక్రమాలు చోటుచేసుకున్నాయి; అలాంటి అవినీతి, అక్రమాలు కొనసాగకుండా ఈ వాబర్షెడ్ కార్యక్రమాలు విజయవంతంగా నిర్వహించబడిన నాడే ఫలితాలు కనబడతాయి; కాబట్టి ఈ వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలలో ప్రశ్నెక్కించిన శ్రద్ధ వహించి ఎక్కువ వాబర్షెడ్ కార్యక్రమాలు చేపట్టి ఆ ప్రాంతాల్లో కనీసం సాగు నీటికి మరియు తాగు నీటికి సౌకర్యం కల్పించడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మరొకసారి వినయపూర్వకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా కరువు వేడిత ప్రాంతాలకు వాబర్షెడ్ పథకం చాలా మంచి పథకం. దేశంలోనే మన రాష్ట్రంలో వాబర్షెడ్ పథకాన్ని అమలు చేసే తీరును మేము అభినందిస్తున్నాము; అదే సందర్భంలో మా నాయకులు చెప్పినట్లు ఈ వాబర్షెడ్ పథకం అమలు చేసే సందర్భంలో ఎన్.జి.ఓ.ల పేరుతో వాళ్లకు ఎలాంటి చేస్తున్నారు; ప్రాజెక్టు ఇంప్లిమెంటేషన్ కమిటీకి ప్రతి సంవత్సరం లక్ష రూపాయల చొప్పున నాలుగు సంవత్సరాలకు నాలుగు లక్షల రూపాయలు కేటాయించారు ఇంత అవసరం లేదు. స్థానికంగా సి.ఎం.ఇ.ఎస్.కి ద్వారా గ్రాపుకు అధి విధంగా వన సరఫరా సమీతులకు, ఇతర సంస్థలకు ఆ గ్రామ ప్రజలు చెప్పినట్లయితే వాళ్లకు ఇస్తే అధి సక్రమంగా ఉపయోగించుకునే అవకాశం వుంటుంది. 1.50 అడె వింగా ప్రతి, మూడు, అయిదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి మా నల్గొండ ము. జిల్లా కరువుకు గురవుతున్నది; అదే విధంగా జిల్లాలో సుమారు 600 గ్రామాలు ఫ్లోరెడ్ వేడిత గ్రామాలున్నాయి; కాబట్టి మా జిల్లాలో ఎక్కువ వాబర్షెడ్

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్స్మెంటు: వాటర్షెడ్.
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి;

7 ఏప్రిల్, 1998

475

ఇప్పినట్లయితే, ఫోర్టైడ్ కంటెట్స్ తగ్గించుకొని, అభివృద్ధి చేసుకొనే పరిస్థితి ఉంటుంది. అదేవిధంగా ఈ పి.ఎ.సి. (ప్రాజెక్టు ఇంప్లిమెంటేషన్ కమిటీలు)లకు అంత డబ్బు కేటాయింపవలసిన అవసరం లేదని మేద్యారా కోరుతున్నాను;

శ్రీ కె. హరేశ్వర్ రెడ్డి (పరిగి):- అధ్యక్షా, వాటర్షెడ్ ప్రాజెక్టు ఎవరు ముందు పెట్టింది, ఎవరు తరువాత పెట్టింది ప్రధానం కాదు; ఎవరు దానిని మంచిగా ఇంప్లిమెంటే చేశారన్నది ముఖ్యం. ఈ వాటర్షెడ్ ప్రాజెక్టు అన్నది చాలా మంచి ప్రాజెక్టు. ఈ ప్రభుత్వం ఇప్పిన స్టాటిస్టిక్స్ ప్రకారం 274 లక్షల ఎకరాల భూమి సాగులో ఉంటే, వందల లక్షల ఎకరాలు వేసుకొంటుంది. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ఒక మంచి కార్యక్రమాన్ని తీసుకొని వచ్చినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు సూచనలు చేయాలి తప్ప, ఎవరు చేశారు, మా ప్రభుత్వం చేసింది, మే ప్రభుత్వం కాదు అని చెప్పడం కాదు. 20 ఏళ్ల క్రితం పెట్టి ఉండవచ్చు, కానీ అమలు జరగలేదు. ఈ సందర్భంగా నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి రెండు, మూడు సూచనలు చేయదలచుకున్నాను;

ఈనాడు అనేక గ్రామాల్లో త్రాగడానికి నీళ్లు లేవు; బావులన్నీ ఎండిపోయాయి. భూములన్నీ కోసుకొనిపోతున్నాయి. వ్యవసాయానికి పనికి రాకుండా పోయే ప్రమాదం ఉంది. మహారాష్ట్రలో నిర్మించిన చెక్ డ్యామ్స్ మాత్రం; ప్రతి గ్రామంలోనూ 5 నుండి 10 చెక్ డ్యామ్స్ కట్టారు; దానివల్ల వాటర్ ప్రాజెక్టులోని పెరిగింది; మన దగ్గర రంగారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్, అనంతపురం జిల్లాల్లో అఫ్ల్యాండ్ ఫిరియాల్లో వాటర్ లేదు; కాబట్టి వేటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం వెంటనే యుద్ధ ప్రాతిపదికన చెక్ డ్యామ్స్ కట్టకపోతే వాటర్ టబుల్ ఫోరంగా పడిపోయే ప్రమాదం ఉంది; వాటర్షెడ్ నిర్వహణలో కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలు బాగా పనిచేయడంలేదు; దీనిమీద కలెక్టరుకు కంట్రోల్ పెట్టినప్పటికీ, ఆయనకు తేరిక ఉండక, సరీగా కంట్రోల్ చేయలేకపోతున్నాడు. దానివల్ల మిస్యూజ్ అవుతున్నది; కాబట్టి నాన్ అఫ్ల్యాండ్ ఆర్గనైజేషన్స్ పెట్టాలని కోరుతున్నాను;

అదే విధంగా ఎక్కడెక్కడ నేరు దొరుకుతుందో తెలుసుకోవడానికి ఉపగ్రహం ద్వారా సర్వే చేయించాలి; దానికి సర్వేనటువంటి వరకలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(బెల్)

ఏమిటి, అధ్యక్షా, మేము నిజమైన రైతులం. మాకు అవకాశం ఇవ్వకపోతే ఎలా? నేను దీనిని ప్రాజెక్టు చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వంలో ఉండి కూడ మాట్లాడలేని పరిస్థితి ఉంది; ఇది మంచి పద్ధతీకాదు.

మమ్మల్ని ముఖ్యమంత్రిగారు ఇజ్రాయిల్ పంపించారు; అక్కడ మన కంటే 25 శాతం వర్షపాతం తక్కువ.

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్‌మెంట్: చిర్రెపెట్ల
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి చేయబడింది.

కానీ అక్కడ వాటర్స్ మేనేజ్‌మెంట్ చాలా బాగుంది. ఆ టైప్ మేనేజ్‌మెంట్‌ను కనుక ఇక్కడకు తీసుకొని రాకపోతే ఇక్కడి రైతు బ్రతికే పరిస్థితి లేదు. ఒక బొటాను నీరు కూడ బయటకు పోకుండా అక్కడ వాడుకుంటారు. పూత రైతు కూడ తన పొలం నుండి ఒక చుక్క నీటిని బయటకు పోనీయదు.

ఈ వాటర్‌షెడ్ ప్రోగ్రామ్ విషయంలో కలెక్టరు కంబోర్స్ పెట్టాలి; దాని కొరకు జిల్లాపరంగా ఒక ప్రత్యేకమైన యంత్రాంగాన్ని పెట్టాలి. ప్రస్తుతం వివిధ స్వచ్ఛంద సంస్థలకు అప్పజెప్పుతున్నారు. అవి సరిగా జరగడంలేదు. గవర్నమెంట్ ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారం 45 శాతం వేళ్ల ల్యాండ్ ఉంది; ఈ వాటర్‌షెడ్ ప్రోగ్రామ్‌కు కొన్ని కొటా రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నందువల్ల ఇందులో ప్రజలందరినీ ఇన్‌వోల్వ్ చేయాలి.

అదే విధంగా అడవుల్లో చెక్‌డామ్స్ కట్టేందుకు ఫారెస్టు అధికారులు ఒప్పుకోవడం లేదు. దానివల్ల అడవుల్లో నీరు నిలువ ఉండక, చెట్లు పెరగడానికి అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. దానివల్ల కూడ వర్షపాతం తగ్గిపోయి, వ్యవసాయానికి ఇబ్బంది వస్తున్నది. అయితే పూత నియోజకవర్గంలో కేవలం 5, 6 చెక్‌డామ్స్ మాత్రమే తీసుకొన్నారు. వేటి సంఖ్యను ఇంకా ఎక్కువ చేయాలి. ఇది మంచి కార్యక్రమం. ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిమీద మరింత శ్రద్ధ తీసుకొని, ఇంకా ఎక్కువ డబ్బులు కేటాయించి, ప్రజల్ని భాగస్వాముల్ని చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిపాబ్: విత్తర్లరెడ్డి:- చాలా జిల్లాల్లో వర్షపాతం తక్కువగా ఉండటంవల్ల దుర్భిక్ష ప్రాంతాలుగా మారిపోతున్నాయి. గత 10 సంవత్సరాల వర్షపాతం మాసినట్లయితే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో తెలంగాణ, రాయలసీమ, సర్కారు జిల్లాల్లో కొన్ని ప్రాంతాలు దుర్భిక్షప్రాంతం ఎక్కువ అవుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. కాబట్టి ఈ దుర్భిక్ష ప్రాంతాలకు వాటర్‌షెడ్ చాలా ప్రాముఖ్యమైనది. దుర్భిక్ష ప్రాంతాల్లోనే కాకుండా, ఇతర ప్రాంతాల్లో కూడ ఈ చెక్‌డామ్స్ నిర్మాణం చేపట్టాలి లేదా మీరు స్పష్టంగా చెప్పవలసి ఉంటుంది. అది ఒక భాగం. రెండవది, ఇజ్రాయిల్ చాలా చిన్న దేశం. వర్షపాతం చాలా తక్కువ. అయినప్పటికీ వాళ్లు చెక్‌డామ్స్ కట్టుకొని, నీటిని నిలువ చేసుకొని, ఉత్పత్తి పెంచుకొంటూ దేశాన్ని సస్యశాస్త్రమలం చేస్తున్నారు. మా జిల్లాలో కూడ నారాయణపేట్, జవారాబాద్ ప్రాంతాల్లో ఈ వాటర్‌షెడ్ స్కేమ్ తీసుకొన్నారు. కానీ కొన్ని సకృమంగా నడుస్తున్నాయి, మరికొన్ని సకృమంగా నడవడంలేదు. ఎక్కడయితే సకృమంగా నడుస్తున్నాయో, వాటిని ఆదర్శంగా తీసుకొని ఇతర ప్రాంతాలకు కూడ వాటిని విస్తరింప చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

అదే విధంగా పూత గ్రామంలో చిన్న, చిన్న పక్కలెఫన్ బ్యాంక్స్‌ను నిర్మించాలి. ఎక్కడైనా విశాలమైన బొందలు ఉంటే, వాటిని పక్కలెఫన్ బ్యాంకులుగా మార్చి

ముఖ్యమంత్రి స్టేట్ మెంటు : వాచర్షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి.

7 ఏప్రిల్, 1998.

477

అందులోకి నేళ్లు వోయేటట్లు చూడాలి. అడవుల నుండి, కొండల నుండి ప్రవహించే నీటిని వాగుల్లోకి వోనివ్వేందుకు అక్కడక్కడ పెక్డామ్స్ కట్టాలి. అది కూడ మనం గమనించాలి. ఫారెస్టులో పెక్డామ్స్ కట్టేందుకు అధికారులు అవరోధం కల్పిస్తున్నారు. 2.00 వారితే ఉపయోగకరం. అడవులు పెరుగుతాయి. కాబట్టి ఈ విషయంలో వారు మ. కూడ తోడ్పడాలి. వాచర్షెడ్స్ ద్వారా పరుకుభ్రష్టనీ బ్యాంక్స్ నిర్మించవలసి ఉంది. గతంలో పెక్డామ్స్ నిర్మించారు. ఎట్లా నిర్మించారు? మట్టితో కట్టి కట్టి నిర్మించారు. వర్షాకాలంలో ఆ మట్టి అంతా కొట్టుకొనిపోయి, తెగిపోయేది. అట్లానాకుండా నిమెంటేతో నిర్మిస్తే వర్షాకాలంలో కూడ తెగిపోకుండా నీరు నిలువ ఉండడానికి అవకాశం ఉంటుంది. శాశ్వతంగా నీటిని నిలువ ఉంచుకొనేందుకు ఆ విధిమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. దానివల్ల గ్రౌండ్ వాటర్ పెరుగుతుంది. అదే విధంగా సర్వేస్ డోర్లు 4న్నీ ఎండి వోతున్నాయి. సర్వేస్ డోర్లు ఎండివోతున్నాయి. నేళ్లు రావడం లేదు. అందుకే 2.00 వాచర్షెడ్ చాలా ప్రాధాన్యం కలిగినది. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన వాచర్షెడ్ మ. షెడ్యూల్ స్కేమును ఫిమి పున్నాయో స్పష్టంగా చెప్పాలి. ఈ రాష్ట్రంలో ఫికకాలంలో వోటిని తీసుకుంటారా? లేక కొన్ని జిల్లాలలోనే యిది పరిమితం కాబోతోందా? ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు :- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ్యులు ఉత్సాహం, ఎమోషను చూస్తుంటే వాచర్షెడ్స్ తో వీరిందరికీ ఎంత ఎటాచ్మెంటు వుండో, దానికి ఎంతా యింపాదొస్తున్న వందో అర్థం అవుతోంది. అందరు సభ్యులకూ మాట్లాడే అవకాశం రాలేకపోయింది. ఈ రోజు మేరందరూ చాలా మంచి సజ్జెషన్స్ యిచ్చారు. నేను చెప్పిన తరువాత కూడా యింకా పాయింట్లు ఫిక్షేనా మిస్ అయితే మీరు ప్రాతిపూర్వకంగా యివ్వండి, మీ సలహాలు తీసుకుని తప్పకుండా యింప్లెమెంటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ఈ రోజు విశ్లేషించేటట్లుగా చెప్పారు. నేను స్పష్టంగా చెప్పాను, ఈ ప్రకారం అన్ని నియోజకవర్గాలలో, అన్ని మండలాలలో, ఒక వంద లక్షల వాక్వార్డులు వుంటే, దానికి ప్రపోర్షనేట్ గా మండలాలలో వుండేదానిలో దానిని బట్టి 10 శాతం ప్రతి సంవత్సరం ఫెస్టు, రాబోయే 10 సంవత్సరాలలో యూనిఫారంగా అన్నీ కంప్లెట్ చేస్తామని తెలియ జేస్తున్నాను. రూలింగుపార్ట్, అవోజిషనూ యివేం లేవు. అన్ని నియోజకవర్గాలలో చేస్తామని తెలియజేసుకుంటున్నాను; అయితే యింకో స్పెషి ముందుకు వోయి చెబుతున్నాను. రాష్ట్రంలో ఏ జిల్లాలయితే దెబ్బతిన్నాయో అలోపింపి, ముఖ్యంగా రాఘవరెడ్డిగారు చెబుతుంటారు, వారి జీవితం అంతా అక్కడి ఫోర్మర్ల కంటెంట్లు వున్న వాచర్షెడ్ గురించే వోరాడేరు. ఆయన కాళ్లు అందువల్లనే దెబ్బతిన్నాయి; ఇప్పుడే షూధవరెడ్డిగారు చెప్పారు, ఒక సంవత్సరంలోనే ఈ వాచర్షెడ్ డెవలప్మెంటు చేయడం వల్ల ఫోర్మర్ల కంటెంట్ తగ్గిందని. ఈ రోజు ఆ రోగ్యం కాపాడుకుంటూ ఫోర్మర్ల తగ్గింపి, వాచర్షెడ్ డెవలప్ చేసుకోవాలి. నల్గొండ, మహబూబనగర్, అనంతపూరు, ప్రకాశం, విజయనగరం ఈ 5 జిల్లాలలో 6 సంవత్సరాలలో కంప్లెట్ చేస్తాం. వేలయితే 5 సంవత్సరాలలోనే కంప్లెట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం. ఒక ఛాలెంజ్ గా దీనిని తీసుకుని చేయాల్సిన అవసరం వుంది; జిల్లాల విషయంలో జిస్టిఫికేషను తీసుకున్నాం.

ముఖ్యమంత్రి సేబ్‌మెంట్: వాటర్‌షెడ్
అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు
భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి.

అనంతపూరు, మహబూబ్‌నగరు జిల్లాలు డెజర్‌లుగా మారిపోయే ప్రమాదం వుందని అందరూ చెప్పారు. నల్గొండ జిల్లాలో యిప్పటికే షోర్‌లెడ్ కంటెంట్సు ఎక్కువగా వుండి, త్రాగునీటి సమస్యతో బాధపడుతున్నారు. ప్రకాశం జిల్లా అపేల్‌లాండ్‌గా చాలా భయంకరమైన పరిస్థితి అక్కడ వుంది. అదే మదిరిగా విజయనగరం జిల్లా వుంది. రూ. 210 కోట్లతో చేసిన వాటర్‌షెడ్డు షోర్‌గ్రాము వున్నాయి; వరంగల్‌లుతో వున్నాయి; 10 శాతం ఎక్కువ వేయడానికి ప్రయత్నం వేద్దాం. రెండవది, ఈ కాన్‌సెప్టుతో ప్రతి ఒక్కరం ఆలోచన చేయాలి. గాడె వెంకటరెడ్డి గారు చెప్పారు, ఎప్పుడు ప్రారంభించారో అది వద్దు. 1995లో మొదటిసారి హనుమంతరావు కమిషను చేసి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు న్యూ గ్లెడ్‌లెస్సు ఫాం చేశారు. అప్పుడు వాటర్‌షెడ్ డెవలప్‌మెంటు చేసే దానిలో ప్రజల భాగస్వామ్యం, వారి ఇన్‌వాల్వ్‌మెంటు లేదు. మొట్టమొదటిసారిగా టెనిఫిషియరీస్‌ను ఆర్గనైజ్ చేసి, మోటివేషను యిచ్చి, ట్రైనింగిచ్చి ఈ కార్యక్రమం స్వార్థం చేశాము. అయితే కొన్ని వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్లు రాష్ట్రంలో పని చేస్తున్నాయి. ఇప్పుడే నాకు యిన్‌ఫర్మేషను వచ్చింది. 232 ప్రాజెక్టులు మొత్తం అమలులో వుంటే దానిలో 90 ప్రాజెక్టులు వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్లు చేస్తున్నారు. మీరు కొన్ని చెప్పారు. అవి 600 నుంచి 700 వాటర్‌షెడ్ స్కీమున్నాయి. నేను హామీ యిస్తున్నాను, తప్పకుండా అన్నీ కాన్‌సెంట్రేట్ చేద్దాం. డి.ఆర్.డి.ఎ.లో మీరు రెవ్యూ చేసే అధికారం వుంది. అక్కడ రెవ్యూ చేయండి. దానిని కూడా యిన్‌క్యూడ్ చేద్దాం. వాటర్‌షెడ్ కమిటీస్ తన్నే స్వచ్ఛందంగా వుండాలని, టెనిఫిషియరీస్ వుండాలని, డాక్టర్‌గాని, సి.ఎం.ఇ.వై.గాని, వాటర్‌షెడ్ అసోసియేషన్‌గాని, వాటర్‌షెడ్ డెవలప్‌మెంటు గాని, వీలేజ్ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ గాని ఎవరైతే లబ్ధిదారులు వున్నారో వారితోనే కమిటీస్ వేస్తున్నాం. ట్రైనింగు షోర్‌గ్రాము పెడుతున్నాం. కంప్లయింట్సు వుంటే ఎప్పటికప్పుడు మాట్లాడుతున్నాం. కంప్లయింట్సు వుంటే డి.ఆర్.డి.ఎ.లో మాట్లాడండి.

అవసరమైతే రిమోట్ సెన్సింగ్‌తో వాటర్ డెవలప్‌మెంటు ఎంత చేశామో, గ్రాండు వాటర్ ఎంత పెరిగిందో చూసే అవకాశం వుంది. ఆ విధంగా ఫివీ పని చేస్తున్నాయో 6 నెలలకొకసారి రిపోర్టు పబ్లిష్ చేస్తాము. ఆ రిపోర్టు ఎం.ఎల్.ఎ.లకు యిస్తాము; అవసరమైతే ఆసెంబ్లీలో పర్మిస్ బిల్డ్‌గా వుంటుంది. ఈరోజు నాకేంతో తృప్తిగా వుంది. ఎన్ని కార్యక్రమాలు ఎటెండ్ చేసినా, యిలాంటి తృప్తి, యిలాంటి ఉత్సాహమూ నాకు కనిపించలేదు. నాకు చాలా ఆనందంగా వుండేదీ. ఆ విధంగా వేద్దాం. ఈరోజు మనం డబ్బు అయితే చాలా పెట్టాం. రూ. 3718 కోట్లు పెట్టాం. ఇంకా స్పీడప్ చేస్తున్నాం. ఇంకా అవకాశాలున్నాయి.

వంకా సత్యనారాయణగారు చెప్పినట్లు, వేజ్ ఎంపాయిమెంటు గురించి అయితే, రైతులందరూ చేసుకుంటే పేదవాళ్లు వేసుకోగలిగితే వాళ్లందరకూ పని వస్తుంది. ఎంపాయిమెంటు జనరేషను వస్తుంది. వాళ్ల ఆనుభవిస్తారు. ఈ పనులలో చాలా పనులు కూలి వచ్చేవే, బండ్లు వేయడం, చెక్‌డాము, చీనీచీన్న సూక్కుర్లు కట్టుకోవడం

అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా బంజరు -

భూముల సమగ్ర అభివృద్ధి గురించి:

మొదలైనవి: వ్యవసాయం పెరిగితే ఆ ప్రాంతంలో కూలీ ఎక్కువ వచ్చే అవకాశం వుండి; భేదరు పెరుగుతుంది; రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు మిస్సేయూట్ గురించి, ఎన్ని ప్రికాషన్లు తీసుకోవాలో, అన్నీ తీసుకుంటాము; ఎప్పుడికి అప్పుడు నా దృష్టికి తేగలిగితే అవే కూడా ఆలోచించుదాము; జిల్లాలో డి.ఆర్.డి.ఎ.లో దీనిని డిస్కంక్ట్ చేద్దాం; మీరు చెప్పండి, ఎప్పుడికప్పుడు యాక్షను తీసుకుంటాము. ఆ పరిధిలో, వుండే దానిని డిస్కంక్ట్ చేయవచ్చు;

లక్ష్మీపార్వతిగారు భూమి ఎక్కడ నుండి వస్తుందని అడిగారు: ఉండే భూమి, ఆయకట్టుదారుల భూమి అంతా వచ్చే అవకాశం వుంది. ఎక్కడైనా బంజరుభూమి వుంటే పేదలకు యిస్తున్నాము; ఎస్టేట్ మెంటు కూడా కంప్లెట్ అవుతుంది; అదేకాకుండా, ఈరోజు డబ్బు చూస్తే 75 శాతం వాటర్ షెడ్ డెవలప్ మెంటు కమిటీ ఎక్సాంబుల్తో, వేస్తున్నాము; అంటే మధ్యవర్తులు ఎవరూ లేకుండా వారికే ట్రైనింగు ఇస్తామని యిచ్చి 75 శాతం డెల్వరీగారు వారి ఎక్సాంబుల్తో వేస్తున్నాం. 10 శాతం ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఖర్చుగా వేస్తున్నాం; 5 శాతం ట్రైనింగుకి పెడుతున్నాం; 5 శాతం కమ్యూనిటీ మొటీలేషన్ చేయడానికి, టూర్స్ కి ఖర్చు వేస్తున్నాం; అదే మాదిరిగా 5 శాతం ఎంట్రీ పాయింటు యాక్టివిటీ ఫిజిన్స్ కి ఖర్చు పెడుతున్నాం; ఇందులో 75 శాతం డబ్బులు బ్యాంకు 2:10 ఎక్సాంబుల్తో, వేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. ఈరోజు విత్తరేర్డిగారు, రాఘవ మ: రెడ్డిగారు చాలామంది పెద్దలు మాట్లాడుతూ రాష్ట్రంలో వున్న పంచాయతీ

బ్యాంకులను చిన్న చిన్న పర్సనల్ ఫండ్ బ్యాంకులుగా కన్వర్ట్ చేస్తూ బాగుంటుందని చెప్పారు: దీనికి ఆయకట్టుదారుల కొంతమంది ఉంటారు; ఇందులో లీగల్ గా వున్న పరిస్థితులను పరిశీలిం: అప్పుడు చూద్దాము; నేను ఇన్ స్పెక్ట్ చేసి ఇస్తాను. మీరు ఎంఎల్ఏలందరూ ఫిదీ మంచిది అనుతకొంటే ఆ నామ్స్ ఇక్కడే డిస్కంక్ట్ చేసి అవసరం అయితే ఒక 150, 200 కోట్ల ఇస్తాను; ఈ పెర్సనల్ ఫండ్ బ్యాంక్స్ ఈ సమ్మర్ టోన్, లేక వచ్చే సమ్మర్ కో కంప్లెట్ చేద్దాము; రేపు జరిగే అసెంబ్లీ సమావేశంలో ఈ లీగల్ షాజీషన్ స్టడీచేసి అంతా బాగుంటే దీనిపై చర్య తీసుకొందాము; అదేమాదిరిగా జాబ్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ వాటర్ షెడ్ కార్యక్రమంలో ప్రజల స్పందన అడిగారు. ప్రజలు బాగా స్పందిస్తున్నారు. ఎవరయితే బెనిఫిషరీస్ వున్నారో 500 హెక్టార్లు వాటర్ షెడ్ డెవలప్ మెంట్ కమిటీగా వేస్తున్నాము; వారందరూ సభ్యులుగా వుంటారు; వారికే డబ్బులు ఇస్తాము. వారు వీనియోగించుకొంటారు. వారి ఎక్సాంబుల్తో పెడతాము; కావాలంటే ట్రైనింగ్ ఇస్తాము. కేవలం మన రాష్ట్రంలోనే కాకుండా మహారాష్ట్ర పంపి వారిలో ఎవరైనా తెచ్చి ఇంకా ఇంటినిపెట్టే వేస్తాను; మరొక గౌరవసభ్యుడు మాట్లాడుతూ డూప్లికేట్ ఫిజిన్స్ గురించి మాట్లాడారు; డిస్ట్రీక్టును ఒక యూనిట్ గా తీసుకోవాలని చెప్పారు. ఇవన్నీ ఆలోచిస్తాము; టెక్నికల్ గా ఆలోచిస్తూ మనకు పడే వానలలో 10 శాతం మాత్రమే మనం వాడుకొంటే 90 శాతం సముద్రంలోకి వెళుతున్నది. దీనిని 30, 40 శాతానికి పెంచగలిగితే కరువు అనేది వుండదు; మనం దీనికి కూడా ప్రయత్నం వేస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. ఎక్కడయితే వాటర్ షెడ్ డెవలప్ మెంట్ ఫ్లామో అక్కడ 50 శాతం నీటిమట్టం పెరుగుతోంది; కరెంటు ఎంత అవుతోందో ముత్యంరెడ్డిగారు

వెప్పారు. అది వాస్తవం. దీనివలన కరంటు వినీయోగాన్ని కూడా 50 శాతానికి తగ్గించడానికి అవకాశం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇది కూడా అబోవించాలని కోరుతున్నాను; అప్పయ్యదొరగారు చేసిన సూచనపై కూడా కాన్సన్ బ్రేట్ వేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. ఫారెస్ట్ ఫిరీయాపై కొంతమంది సలహాలు ఇచ్చారు. జాయింట్ ఫారెస్ట్ మేనేజ్మెంట్తో కూడా ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెట్టాము. అక్కడ కూడా వాచర్ షేర్డ్ మేనేజ్మెంట్ ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను; మేయొక్క ఫీడ్ బ్యాక్ తీసుకోడానికి మా అధికారులు వున్నారు. దాని ప్రకారం మోగ్గాం డిజయిన్ చేస్తాము; ప్రస్తుతం 5 జిల్లాలతో మాత్రం 20 శాతం ప్రకారం తీసుకొని ప్రతి సంవత్సరానికి ప్లాన్ చెసి రాబోయే 5, 6 సంవత్సరాలలో నూటికి నూరు శాతం చేస్తాము; 10 సంవత్సరాలలో అన్ని జిల్లాలలో ఈ కార్యక్రమం పూర్తి చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను; మన దేశంలోని రెండు ప్రాంతాలు మాస్ట్రో అన్నా సాపాథ్ హజార్ గారితో ఒక గ్రామంతో ప్రారంభమయి ఇప్పటికి 300 గ్రామాలకు చేశారు. ఆ 300 గ్రామాలలో కరువు లేదు; ఆ గ్రామాల పరిస్థితి బాగుంది; చాలా బిళ్లొండమయిన గ్రీనరీ ఉంది; త్రాగునీటి సమస్య లేదు; పశువులకు కూడా చాలా బాగుంది; నీటివంతమయిన సమాజం ఫిర్కాటు చేయడంకోసం ప్రత్యేకించి రాబేగాం సిద్ధిని కేంద్రంగా చేసుకొని చేశారు; మోహన్ ధారియా గారి ఆర్గనైజేషన్ కింద చంద్రోలి గ్రామం నుండి మొదలుపెట్టి 160 గ్రామాలు చేశారు;

అక్కడ డిప్యూటీ ప్లానింగ్ కమిషనర్ గారు ఉన్నారు; చాలా బాగా చేశారు. ఈ ఆసెంబ్లీ సమావేశాలు అయిన తరువాత ఎంఎల్ఏ లందరూ కలిసి పంచాయతీరాజ్ మినిస్టరుగారి ఆధ్వర్యంలో వెళ్లి ఆ రెండు గ్రామాలు మాస్ట్రో ఇంకా ఎక్కువ అవగాహన వస్తుంది. అందరినీ ఈ 2 ప్రాంతాలకు పంపిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. రాజకీయాలు మర్చిపోయి రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయడం కోసం ప్రతి ఒక్కరూ సహకరించాలని కోరుతూ ఈ రోజు మీరు చెప్పిన సలహాలకు ప్రభుత్వం తరఫున ప్రతిపక్ష సభ్యులకు నమస్కారాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను. మొన్న అన్నా హజార్ మాట్లాడుతూ ఒకమాట అన్నారు. బహుళ ప్రయోజనకరం అని పేర్కొనదగిన వాచర్ షేర్డ్ పథకం రాష్ట్రంలో అమలు చేస్తున్న విధానానికి సంతృప్తిగా వుంది; ఈ పథకాన్ని వేగవంతం చేయడానికి వారి సేవలను అందిస్తామని చెప్పడం జరిగింది; భవిష్యత్తులో వాచర్ షేర్డ్ కార్యక్రమం ఆంధ్రదేశం కాక దేశం మొత్తం మీద మార్గదర్శకత్వం కాగలదని జాబావం వ్యక్తం చేశారు. వారు కూడా రాష్ట్రానికి సెలవు రెండుదోషాలు వస్తానని అన్నారు. మనం ఇంటర్నెట్ తీసుకొంటే మనం ఫిది సాధించదలచుకొన్నామో అది తప్పకుండా సాధించగలమని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను; జైహింద్;

ప్రభుత్వ బిల్లు

1998. హైదరాబాదు నగరపాలక సంస్థల (సవరణ) బిల్లు.

Sri B. Satyanarayana Murthy:- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1998."

ప్రభుత్వ బిల్లు: 1998 హైదరాబాదు నగర
పాలక సంస్థల (సవరణ) బిల్లు.

7 ఏప్రిల్, 1998.

481

Chairman:- Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Hyderabad
Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1998."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

Chairman:- Matter under rule 304 postponed. The House
is adjourned to meet again on Wednesday, the 15th April,
1998 at 9-00 a.m.

(Then the House adjourned at 2.16 p.m. to meet again
on Wednesday, the 15th April, 1998 at 9.00 a.m.)

"Published under Rule 310 of the rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly and Printed at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad.